

DECRETEN

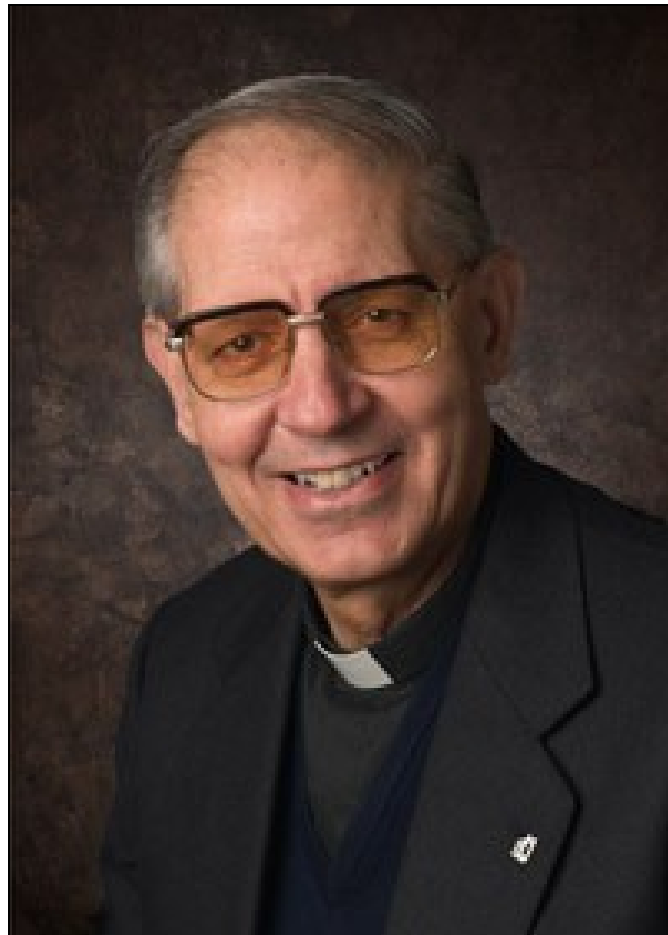
van de

35ste ALGEMENE CONGREGATIE

(de 16de sinds het Herstel van de Sociëteit)

2 0 0 8

7 Januari – 6 Maart

Adolfo Nicolás S.J.

**Generale Overste van de Sociëteit van Jezus
gekozen op 19 Januari 2008**

INHOUD

- 0.0.0. [Voorwoord bij Nederlandse vertaling](#)
- 0.0.1 [Promulgatie van de decreten](#)
- 1.0.1 [Historische inleiding](#)
- 2.0.0 Decreten
 - 2.1.0 [Decreet 1](#) Met nieuwe kracht en toeleg
 - 2.2.0 [Decreet 2](#) Een vuur dat aanstekelijk werkt
 - 2.3.0 [Decreet 3](#) Uitdagingen voor onze zending in deze tijd
 - 2.4.0 [Decreet 4](#) Gehoorzaamheid in het leven van de Sociëteit van Jezus
 - 2.5.0 [Decreet 5](#) Bedtuur in dienst van de universele zending
 - 2.6.0 [Decreet 6](#) Samenwerking in het hart van de zending
- 3.0.0 Andere Documenten
 - 3.1.0 [Onderwerpen voor het dagelijks bestuur van de Sociëteit van Jezus](#)
 - 3.2.0 [Afscheidsbrief aan Pater Peter-Hans Kolvenbach](#)
- 4.0.0 Aanvullende documentatie
 - 4.1.0 Paus Benedictus XIV
 - 4.1.1 [Brief aan Pater Kolvenbach 10 Januari 2008](#)
 - 4.1.2 [Toespraak bij de audiëntie 21 Februari 2008](#)
 - 4.2.0 Pater Generaal
 - 4.2.1 [P. Kolvenbach over het antwoord van de Paus](#)
 - 4.2.2 [P. Kolvenbach: eerste antwoord aan de Paus](#)
 - 4.2.3 [P. Nicolás: toespraak tijdens audiëntie bij de Paus](#)
 - 4.2.4 [P. Nicolás: eerste brief aan de Sociëteit](#)
 - 4.3.0 Documentatie aangaande het aftreden van P. Kolvenbach
 - 4.3.1 [P. Valentin Méndez : dankwoord aan P. Kolvenbach](#)
 - 4.3.2. [P. Kolvenbach : brief aan de Sociëteit](#)
 - 4.4.0 Homilieën
 - 4.4.1 [Kardinaal Franc Rodé : Openingsmis](#)
 - 4.4.2 [P. Francis Case: Mis van de H. Geest](#)
 - 4.4.3 [P. Adolfo Nicolás : Mis uit dankbaarheid](#)
 - 4.4.4 [P. Adolfo Nicolás : Sluitingsmis](#)
- 5.1.0. [Lijst van deelnemers](#)

Voorwoord bij de Nederlandse vertaling

Beste Medebroeders,

Met vreugde en dankbaarheid bieden wij u een Nederlandse vertaling van de decreten en overige documenten van de 35ste Algemene Congregatie aan. Pater Felix van Voorst tot Voorst van de Nederlandse Provincie en Pater Roger Lenaers van de Vlaamse Provincie hebben de vertaling verzorgd. Wij zijn hun zeer dankbaar voor dit edelmoedige werk.

Decreten van een algemene congregatie hebben een eigen stijl, ook al zult u dit keer duidelijke verschillen merken tussen enkele meer bezielende en andere meer op de praktische organisatie van onze orde gerichte teksten. Maar alle decreten van de 35ste A.C. zijn in de eerste plaats documenten waarmee gewerkt moet worden en die tot een zowel inwendige als organisatorische vernieuwing van onze orde moeten leiden. Om daarin te slagen is het van het grootste belang dat deze teksten, die bedoeld zijn voor de hele Sociëteit, op alle continenten en in elke assistentie en provincie vertaald worden naar de specifieke plaatselijke situatie.

De decreten zijn de vrucht van een intens werk dat in een beperkt tijdsbestek voltooid moest worden. Ook daar moet men rekening mee houden. Deze documenten zeggen niet alles. Ze moeten gelezen en begrepen worden vanuit de dynamiek die onze orde sedert het aggiornamento van Vaticanum II aandrijft en die zijn neerslag gevonden heeft in de decreten van de 32ste, 33ste en 34ste Algemene Congregaties, waar de hier voorliggende decreten overigens geregeld naar verwijzen. Voorts zijn deze decreten niet het enige resultaat van de 35ste A.C.: wij hebben Pater Adolfo Nicolás tot opvolger van Pater Peter-Hans Kolvenbach verkozen, de Generaal heeft een nieuw team van assistenten gekregen en Paus Benedictus XVI heeft in zijn toespraak tot de leden van de A.C. een opmerkelijke boodschap tot de hele Sociëteit gericht. De decreten moeten in dat ruimere verband bekeken worden.

Voor ons en de andere afgevaardigden van onze beide provincies is de deelname aan de 35ste Algemene Congregatie een unieke en geestelijk stimulerende ervaring geweest. Wij hopen dat de resultaten van deze Congregatie ook voor u een bron van verdieping en bezieling mogen zijn.

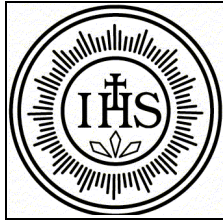
Moge de Geest die wij hebben gevoeld tijdens de Congregatie ook u inspireren bij het lezen van de decreten en aanmoedigen in uw dagelijks leven.

Met broederlijke groet,
In de Heer

Jan Koenot S.J.
Provinciaal BSE

Jan Bentvelzen S.J.
Provinciaal NER

[Terug naar inhoud](#)

Curia Generalizia della Compagnia di Gesù
Borgo S. Spirito, 4

C.P. 6139 / 00195 ROMA-PRATI (Italia)
Tel . 06/689.771 – Fax 06/686.8214

2008/11
Algemene Congregatie 35: Promulgatie van de
decreten

Aan de hele Sociëteit

Beste Broeders in Christus,
Pax Christi,

In overeenstemming met de Formule van een Algemene Congregatie nr. 142 en de beslissing volgend van de 35ste Algemene Congregatie, genomen in de slotsessie op 6 maart 2008, hebben we alle taken afgesloten die verband houden met het gereed maken van de decreten en de documenten van de Algemene Congregatie.

Deze belangrijke en complexe taak werd uitgevoerd met de wijze raad van de *Assistentes ad Providentiam* alsook van andere leden van de Curie die het recht hebben deel te nemen aan de zaken van een Algemene Congregatie.

De decreten van de 35ste Algemene Congregatie zijn van kracht vanaf vandaag, de datum van de afkondiging.

Bij deze gelegenheid is het zeker passend voor ons om in dankbaarheid te bidden tot de Heer die ons vergezeld heeft gedurende de tijd van de Congregatie. Deze twee maanden werden getekend door een eerlijk zoeken naar zijn wil, een diepe communicatie met elkaar en vurig gebed. We waren op bijzondere wijze gezegend met ons gezamenlijk ochtendgebed en onze Eucharistieviering in de avond. Vanaf onze eerste sessie hebben we de Heer gesmeekt om leiding en bevestiging; we hebben zijn Geest ervaren tot de laatste Mis van Dankzegging. Nooit hebben we zelfs maar een zweem van tegenstand ervaren tot wat de Heer ons vroeg. Wij allemaal zijn in de Sociëteit “Vrienden in de Heer” en “Dienaren van Christus’ Zending” en de Algemene Congregatie heeft ons een helder getuigenis gegeven van gehoorzaamheid aan de Heer, aan de Kerk en aan de Heilige Vader en aan onze traditie en onze wijze van werken.

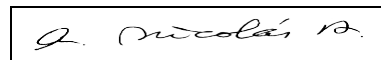
De leden van de Algemene Congregatie hebben gewerkt met onvoorwaardelijke toewijding, een gevolg, zonder twijfel, van het besef dat in hen de hele Sociëteit werkelijk aanwezig was. De taak die nu moet worden aangepakt ligt bij de hele Sociëteit. Het is onze verantwoordelijkheid de decreten te “ontvangen” en ze te laten leven in onze werken, communauteiten en persoonlijk leven. Onze ervaring heeft ons geleerd dat het succes of het falen van een Algemene Congregatie niet ligt in de documenten maar in de kwaliteit van de levens die erdoor geïnspireerd worden. Daarom spoor ik alle Jezuïeten ernstig aan om deze decreten te lezen, te

bestuderen, erover te mediteren en ze u eigen te maken. Op dezelfde wijze moedig ik u aan om ze te verrijken met de diepte van uw eigen geloof en inzicht. De 35ste Algemene Congregatie begon een geestelijke reis. Zoals Ignatius zou zeggen, zet deze reis voort in de Heer, altijd geleid door zijn Geest en in gemeenschap met onze medebroeders Jezuïeten in heel de wereld.

De aanbevelingen en de suggesties van de Congregatie zullen vorm geven aan de onderscheiding en de beslissingen van ons in de Curie. Ik ben me ten diepste bewust van de verwachtingen, die de Congregatie heeft gewekt en ik ben haar leden dankbaar dat ze mij een excellent en hoog gekwalificeerd team van raadgevers en gezellen hebben gegeven.

Het is mijn eerlijk gemeend gebed dat de blijvende aanwezigheid van de Heer en de gave van zijn Geest ons zal helpen om in de Sociëteit de wijze van werken te bevorderen, die ervaren werd tijdens de 35ste Algemene Congregatie. Ik bid ook dat het proces dat we begonnen zijn overvloedig vrucht zal dragen in onze werken, waarin we er naar streven het licht van het Evangelie en levende hoop te brengen aan al onze broeders en zusters.

In de Heer,

A rectangular box containing a handwritten signature in cursive script, which reads "A. Nicolás S.I.".

A. Nicolás S.I.
Generale Overste

Rome, 30 Mei 2008
Hoogfeest van het Heilig Hart van Jezus

[Terug naar inhoud](#)

Historische Inleiding

1. Voorafgaande fasen

Het doel van deze historische inleiding is de belangrijke elementen en het verloop te doen begrijpen van deze 35^e AC, vanaf het moment dat zij bijeen werd geroepen op 2 februari 2006 tot aan haar slot op 6 maart 2008.

Op 2 februari 2006, feest van Jezus' Opdracht in de Tempel, schreef Pater Generaal Peter-Hans Kolvenbach aan de gehele Sociëteit dat "het steeds duidelijker was geworden dat de Sociëteit een situatie had bereikt ... die een Algemene Congregatie vereiste".

Na de instemming te hebben verkregen van Zijne Heiligheid Benedictus XVI, gehoord hebbend het advies van de Assistenten *ad providentiam* en van de provinciaals van de gehele Sociëteit, in overeenstemming met de voorziening uit de Aanvullende Normen 362 § 2 omtrent het aftreden van de Algemene Overste, besloot pater Kolvenbach bovendien dat de Algemene Congregatie ook moest bijeenkomen om te voorzien in het hoogste bestuur van de Sociëteit. Daarom kondigde hij aan dat de 35^e Algemene Congregatie voor 5 januari 2008 werd bijeengeroepen en voegde eraan toe, dat de hogere Oversten de Provinciale Congregaties moesten bijeenroepen en voorbereiden, die op 1 maart 2007 moesten zijn afgelopen.

a) Verre voorbereiding

Het lijkt geen twijfel dat de voorbereiding op deze 35^e Algemene Congregatie enige jaren vóór deze bijeenroeping waren begonnen. Hier volgen enige markante punten:

In september 2003 kwam in Loyola de 69^e Procuratorenvergadering bijeen. Gedurende verschillende dagen waren de 85 procuratoren in de gelegenheid zich op de hoogte te stellen van de licht- en schaduwzijden van het gehele corps van de Sociëteit, dankzij de inlichtingen die hun verstrekt werden door de Algemene Overste, de secretarissen van de sectoren, de algemene Consultoren en de Secretaris van de Sociëteit. Eenmaal beschikkend over deze onmisbare inlichtingen konden de procuratoren beoordelen of het al dan niet opportuun was een Algemene Congregatie bijeen te roepen.

De Procuratorencongregatie heeft geen rechtsmacht, maar wordt veeleer gezien als een soort uitgebreid consult van de Algemene Overste. In 2003 stemde ze *non cogenda*, hetgeen betekende dat ze er niet vóór was te eisen dat er een Algemene Congregatie zou worden bijeengeroepen. Niettemin werd er een groot aantal voorstellen opgesteld die gericht waren aan het centraal bestuur van de Sociëteit en enige aanbevelingen met het oog op de volgende Algemene Congregatie.

In november 2005, iets meer dan vijf jaar na de voorafgaande bijeenkomst, riep pater Generaal de Hogere Oversten op om te Loyola bijeen te komen. Dit was conform hetgeen bepaald was door decreet 23 van de vierendertigste Algemene Congregatie, waarin de Algemene Overste gevraagd werd ongeveer om de zes jaar,

te tellen vanaf de laatste Algemene Congregatie, een bijeenkomst bijeen te roepen van alle provinciaals.

Het doel van de bijeenkomst in Loyola was “de toestand, problemen en initiatieven te bekijken van de gehele Sociëteit, alsmede de internationale en supraprovinciale samenwerking” (AC 34, D.24, C5).

De volgende onderwerpen kwamen aan de orde: het bestuur van de Sociëteit, apostolische voorkeuren, vorming en samenwerking met niet-jezuïeten. Na een week van onderzoek naar de toestand van de Sociëteit en na een biddende bezinning en bespreking over de verschillende onderwerpen, gaven de provinciaals talrijke aanbevelingen (21 in totaal) voor de gehele Sociëteit, nog afgezien van het bijeenroepen van een Algemene Congregatie. Vijf aanbevelingen werden echter aangehouden als belangrijker met het oog op een Algemene Congregatie.

In een brief van 23 januari 2006 deelde pater Generaal aan de gehele Sociëteit deze vijf aanbevelingen van Loyola 2005 mee:

1. Het oprichten van een commissie om de nieuwe structuren te bestuderen van het bestuur in de Sociëteit.
2. Het oprichten van een commissie om na te gaan hoe het decreet over samenwerking met leken was uitgevoerd.
3. Een onderzoek, door de Algemene Congregatie, naar de kwaliteit van het communiteitsleven.
4. De aandacht die door het generaal bestuur besteed was aan samenhang en voortgang van de vorming.
5. De bestudering door de Algemene Congregatie van de kwestie van de jezuïetenidentiteit in verband met de zending in de Kerk en in de wereld van onze tijd..

b) Onmiddellijke voorbereiding

In zijn officiële brief van 2 februari 2006, waarin hij de Algemene Congregatie bijeenriep, gaf pater Generaal te kennen dat aan de provinciale congregaties geen enkel bijzonder onderwerp ter bespreking was voorgeschreven, maar dat het gewenst zou zijn dat zij allemaal in hun besprekingen aandacht zouden besteden aan de vijf aanbevelingen die de Hogere Oversten in Loyola hadden vastgesteld en ook aan enkele kwesties die aan de orde waren gekomen in de toespraak *De Statu Societatis*, met name aan het eind van dat document.

De provinciale congregaties hadden binnen de voorgeschreven tijd plaats; ze kozen electoren en stelden postulaten op.

Ondertussen bestudeerde pater Generaal met zijn consultoren de aanbevelingen waarover in Loyola was gestemd. Daarop besloot hij tot de oprichting van vijf commissies van voorbereiding op de Algemene Congregatie en deelde deze beslissing mee in een brief van 7 juli 2006. De opdracht van deze commissies was het bestuderen van de onderwerpen die waarschijnlijk zouden worden behandeld door de Algemene Congregatie. Het waren de volgende vijf commissies: sociaal

apostolaat, juridische kwesties, samenwerking met leken, gehoorzaamheid en communautair leven. Het was zo geregeld dat deze commissies hun werk zouden afronden tegen het einde van het jaar 2006, zodat het resultaat van hun studies gebruikt zou kunnen worden door de *Coetus Praevius* van de 35^e A.C.; deze zou voor het eerst bijeenkomen in maart 2007.

Heel deze voorbereiding op de 35^e AC gebeurde in de geestelijke sfeer van het jubileumjaar, dat te Xavier op 3 december 2005 geopend werd, aan het eind van de bijeenkomst van Hogere Oversten te Loyola. Dit jaar ter ere van de HH. Ignatius en Franciscus Xaverius en de zalige Pierre Favre herinnerde de Sociëteit eraan dat, in navolging van haar stichters en trachtend steeds meer te leven uit het van hen ontvangen charisma, het enige verlangen van deze zelfde Sociëteit moest zijn God onze Heer te dienen, in het vertrouwen dat het Zijn Goddelijke Majesteit zou behagen zich van haar te bedienen.

Er dient aan te worden herinnerd dat de bijeengeroepen Algemene Congregatie een Congregatie *ad electionem* moest worden. Zoals we hierboven al vermeldden had de Heilige Vader aan pater Kolvenbach zijn *placet* gegeven en erin toegestemd dat hij de procedures in werking zou stellen die zouden leiden tot het aanbieden van zijn aftreden. Pater Kolvenbach profiteerde van de bijeenkomst van de provinciaals in 2005 te Loyola om hen vertrouwelijk te polsen. Unaniem waren zij er vóór.

Om de toekomstige electoren van de Algemene Congregatie te helpen zich voor te bereiden op de keuze van een nieuwe Generaal, schreef pater Kolvenbach, na raadpleging van zijn consultoren, op 29 juni 2006 aan alle Hogere Oversten een brief, waarin hij hun enige gemeenschappelijke gedragsregels voorhield voor de tijd voorafgaand aan de Algemene Congregatie en voor de keuze van de nieuwe Generaal. Hij vroeg de moderatoren van Assistenties te vergaderen met de Hogere Oversten en andere toekomstige leden van de 35^e AC die het recht hadden aan de verkiezing deel te nemen. In een sfeer van geestelijke onderscheiding zou een eerste schets worden getekend van de toekomstige Generaal. Vervolgens vroeg pater Kolvenbach dat de electoren de namen zouden suggereren van enige jezuiteten, professen van vier geloften, die in staat mochten worden geacht om het ambt van Algemene Overste te bekleden. Dit moest gebeuren in aansluiting bij het geschetste profiel, eenvoudigweg als een aanduiding en zonder dat zou worden ingegaan op persoonlijke details.

In februari 2007 kregen de electoren een belangrijk nader gegeven over het mandaat van de nieuwe Generaal. Een brief van kardinaal Bertone, de Staatssecretaris, bracht het antwoord over van de Heilige Vader op de hem gestelde vraag: het mandaat van de nieuwe Generaal blijft *ad vitam*, de normen aangaande zijn recht om zijn aftreden in te dienen blijven van kracht.

Op 20 februari 2007, toen alle provinciale congregaties hadden plaats gehad, riep pater Generaal de *Coetus Praevius* bijeen, een commissie belast met de onmiddellijke voorbereiding van de Algemene Congregatie. Leden van deze commissie waren de volgende: Pater Generaal (*ex officio*), de paters Lisbert D'Souza (algemeen consultor en coördinator van de *coetus*), Fratern Masawe (AOR), Eugène Goussikindey (AOC), Ernesto Cavassa (PER), Arturo Sosa (VEN), Peter Bisson (CSU), Thomas Smolich (CFN), Edward Mudavassery (HAZ),

Stanislaus Amalraj (AND), Adolfo Nicolás (JPN), Daniel Huang (PHI), Mark Rotsaert (BSE), David Smolira (BRI). Pater Pasquale Borgomeo was op verzoek van pater Generaal aanwezig bij alle vergaderingen; hij had van tevoren alle postulaten van de provinciale congregaties gelezen en geordend en ook die welke van bepaalde groepen of individuen afkomstig waren.

c) het werk van de *Coetus Praevius*

Deze voorbereidingscommissie kwam in Rome bijeen van 15 maart tot 3 april 2007. Haar voornaamste taak was de onmiddellijke voorbereiding op de Congregatie af te ronden door een zorgvuldige analyse van alle binnengekomen postulaten en door enige inleidende rapporten voor te bereiden over de voornaamste kwesties die aan de orde waren gesteld (Formula van de Algemene Congregatie – FAC 12, 2). De verschillende rapporten werden bijeengebracht in een boekje, getiteld *Relationes Praeviae*, dat aan de afgevaardigden zelf ter hand werd gesteld.

Driehonderdenvijftig postulaten had de Generale Curie ontvangen. Ze werden in drie groepen verdeeld: postulaten die aan de Generale Congregatie moesten worden doorgegeven, postulaten die vielen binnen de bevoegdheid van pater Generaal (117), en postulaten die moesten worden afgewezen (31). De eerste groep vormde de basis voor het materiaal dat door de *Coetus Praevius* was voorbereid.

De postulaten werden volgens elf onderwerpen geordend en een *relatio praevia* werd voor elk onderwerp voorbereid. In iedere *relatio* was er eerst een lijst van de postulaten die op dat bijzondere onderwerp betrekking hadden. In het kort werd dan samengevat wat de postulaten vroegen. Daarna gaf de *Coetus Praevius* de status questionis, een analyse van de situatie, een beoordeling en tot slot enige aanbevelingen.

De *Coetus Praevius* stelde ook voor de groepen postulaten in twee categorieën te verdelen: postulaten waarvan de Congregatie waarschijnlijk zou oordelen dat ze tot een decreet zouden leiden en postulaten die door de Congregatie zouden kunnen worden besproken met het oog op aanbevelingen en opdrachten gericht aan pater Generaal en het dagelijks bestuur van de Sociëteit. De onderwerpen die in aanmerking kwamen voor een decreet waren: zending, identiteit, bestuur, gehoorzaamheid en betrekkingen met leken. De mogelijke onderwerpen voor het dagelijks bestuur waren: gemeenschappelijk leven, opleiding, het bevorderen van roepingen, jeugdapostolaat en JRS.

De *Relationes Praeviae* werden in de drie officiële talen (Engels, Spaans en Frans) vertaald en naar alle electoren toegezonden samen met een vragenlijst, zodat ze erover zouden kunnen nadenken en antwoord geven op de vragen die gesteld zouden worden op de voorziene bijeenkomsten van de Assistenties.

De *Coetus Praevius* kwam een tweede keer bijeen in Rome van 21 tot 29 november 2007 om zijn werk af te maken, door de postulaten te onderzoeken die sinds maart waren binnengekomen, alsmede de antwoorden die door de Assistenties waren toegestuurd met betrekking tot de gestelde vragen. De *Coetus Praevius* stelde voor de Algemene Congregatie ook een werkschema voor.

Na deze tweede zitting zond pater Generaal aan alle leden van de Algemene Congregatie een brief de dato 12 december 2007 waarin hij hen op de hoogte stelde van het werk van de *Coetus Praevius*. De commissie presenteerde een plan voor vijf decreten:

- 1) Een inspirerend document om onze identiteit en charisma als jezuiten onder woorden te brengen.
- 2) Een document over de zending, om de apostolische richtlijnen te herformuleren van de 34^e AC (geloof/gerechtigheid, cultuur, dialoog)
- 3) Samenwerking met anderen.
- 4) Apostolische gehoorzaamheid.
- 5) Leiderschap en bestuur.

Vervolgens stelde de commissie een lijst voor van 12 onderwerpen die betrekking hadden op het dagelijks bestuur.

De commissie liet ook haar gedachten gaan over de voortgang en het concrete functioneren van de Congregatie opdat de tijd van de afgevaardigden zo goed mogelijk zou worden besteed. Ze stelde een mogelijk schema voor en wees er vooral op dat er twee fases zouden zijn in de Algemene Congregatie: de eerste fase van de keuze van de nieuwe Generaal en de tweede fase waarin enige belangrijke kwesties aan de orde zouden komen die de gehele Sociëteit en haar zending betroffen. De eerste fase (*ad electionem*), gewijd aan het aftreden van pater Generaal, de bestudering van het verslag *De Statu Societatis* en (als het aftreden eenmaal aanvaard was) de keuze van de nieuwe pater Generaal, zou ongeveer twee weken in beslag nemen. Tijdens de tweede fase (*ad negotia*) zouden de regionale assistenten worden benoemd en de assistenten *ad providentiam* alsmede de admonitor van pater Generaal worden gekozen. Tegelijk zouden de *Relationes Praeviae* door de *Coetus Praevius* worden aangeboden. En de Congregatie zou de voorgestelde kwesties bespreken en besluiten over decreten te stemmen of aanbevelingen te doen aan pater Generaal.

d) Andere aspecten van de voorbereiding op de Algemene Congregatie

Ondertussen had pater Generaal de provincies betrokken bij het voorbereidingswerk op de Algemene Congregatie door hun enige korte uiteenzettingen toe te sturen over de verschillende onderwerpen die door de *Coetus Praevius* waren bestudeerd. In zijn brief van 4 september 2007 aan de Hogere Oversten schreef pater Kolvenbach dat deze documenten bedoeld waren om het voor communauten mogelijk te maken “door gebed en bezinning deel te hebben aan de voorbereiding (van de Algemene Congregatie)”.

Verschillende andere aspecten van de voorbereiding op de Algemene Congregatie, waarover nog niet is gesproken, verdienen hier vermeld te worden. Pater Josep Sugañes verrichtte samen met zijn medewerkers een geweldig werk door te zorgen voor ontvangst, huisvesting, logistiek en een menigte andere details vóór, tijdens en na de Congregatie. Er was gezorgd voor een reeks voorzieningen voor de debatten in de Aula, voor de vertalingen, voor het stemmen (een snel en opmerkelijk doeltreffend elektronisch systeem), voor het verspreiden van de teksten (in drie talen) en de communicatie met de provincies. Dit alles veronderstelde de deskundige toewijding van veel mensen. Er waren regels opgesteld omtrent de

nieuwsvoorziening naar buiten en er was een team opgezet om daarbij behulpzaam te zijn. Ook de dagelijkse gebeden en speciale vieringen waren zorgvuldig voorbereid. Te zijner tijd zal in de beoordeling van de Congregatie gesproken worden over de grote voldoening die men had ervaren over de getroffen voorbereidingen, over het glad verloop van regelingen en diensten en over de toewijding van hen die daarover waakten

2. Opening van de 35e Algemene Congregatie

a) De Openingsmis

De leden van de 35e AC kwamen in Rome aan in de eerste dagen van januari 2008. Allen waren in de morgen van 7 januari 2008 in de kerk van de Gesù, de moederkerk van de Sociëteit, aanwezig, voor de plechtige openingsmis, waarin Kardinaal Franc Rodé, Prefect van de Congregatie voor Instituten van Godgewijd leven en Gezelschappen van Apostolisch leven, voorging.

Nadat hij in zijn homilie had herinnerd aan het doel van de Algemene Congregatie en het vooruitzicht van de keuze van een nieuwe Generaal, richtte hij zich met de volgende woorden tot pater Kolvenbach: “Ik wil u namens mijzelf en uit naam van de Kerk hartelijke dank zeggen voor uw trouw, uw wijsheid, uw rechtschapenheid en uw voorbeeld van nederigheid en armoede”.

De rest van de homilie was gewijd aan teksten uit de Constituties en de Geestelijke Oefeningen, die betrekking hadden op het apostolisch charisma van de Sociëteit, de gehoorzaamheid aan de Heilige Vader en het *sentire cum ecclesia*.

Tot slot richtte de kardinaal een krachtige uitnodiging tot de jezuïeten: “Handhaaft en ontwikkelt, ondanks de dringende apostolische noden, uw charisma zozeer dat u voor de wereld ‘contemplatieven in actie’ bent en toont te zijn, die aan mannen en vrouwen en aan heel de schepping de liefde van God mededelen en daarheen opnieuw richten. Iedereen verstaat de taal van de liefde.”

Aan het eind van de viering begaven Kardinaal Rodé en pater Generaal zich naar het altaar van St Ignatius, en voor het beeld van de heilige ontstak pater Generaal een lamp die, gedurende de hele Algemene Congregatie het gebed symboliseerde van de hele Sociëteit overal op de wereld.

b) De officiële opening van de 35e Algemene Congregatie

Om drie uur in de middag van diezelfde dag 7 januari 2008 kwamen de leden van de Algemene Congregatie per Assistentie bijeen als voorbereiding op de officiële opening die om half vijf zou plaats hebben. De opdracht was namen voor te stellen voor de keuze van leden van de commissie *De Statu* en de keuze van de secretaris voor de generaalskeuze en zijn assistent.

De eerste zitting van de Algemene Congregatie werd voorgezeten door pater Peter-Hans Kolvenbach. Tweehonderd en zes electoren namen eraan deel. Overeenkomstig de Formula begon de zitting met het zingen van het *Veni Creator*.

Vervolgens heette pater Generaal de electoren welkom en verklaarde hun de reden van zijn aanwezigheid als voorzitter. Paus Benedictus XVI had pater Generaal gevraagd in functie te blijven tot het moment dat de Algemene Congregatie zijn aftreden zou aanvaarden en verder door te gaan als zijn gedelegeerde tot de keuze van de nieuwe Algemene Overste.

Op uitnodiging van pater Generaal stond de Algemene Congregatie per openbare meerderheidsstemming aan tien regionale oversten toe, aan de Algemene Congregatie deel te nemen als volledig gerechtigde electoren. Het waren de oversten van de volgende regio's: Amazonia, Cuba, Maleisië-Singapore, Mozambique, Nepal, Oost Timor, Puerto Rico, Rusland, Ruanda-Burundi en Vietnam (deze laatste regio was provincie geworden na de bijeenroeping van de Algemene Congregatie).

Gegeven het feit dat de provinciale congregatie van Gujarat die het recht had twee electoren te kiezen er maar één had gekozen, werd bovendien per openbare meerderheidsstemming besloten pater Fernando Fernández Franco als een tweede elector toe te laten. Hij was de plaatsvervanger van de eerste elector.

Deze elf paters kwamen de aula binnen en brachten zo het aantal electoren op 217.

Conform de Formula van de Algemene Congregatie besloten de electoren daarna per openbare meerderheidsstemming dat de Congregatie beschouwd kon worden als voltallig en legitiem. Daarna ging pater Generaal over tot de verkiezing van de Secretaris van de generaalskeuze en van diens assistent. Pater Orlando Torres (Puerto Rico) werd tot secretaris gekozen en pater Ignacio Echarte (Loyola) tot zijn assistent.

Pater Generaal gaf de namen aan van de electoren die de commissie zouden vormen die de gevallen moest beoordelen van "gekuip" om de positie van generaal. Deze commissies is samengesteld uit de oudste ordesleden uit de tien Assistenties (FAC 54). Dat waren dus de paters Augustin Karekezi (Afrika), Ramón Alaix (Zuid Latijns Amerika), Jorge Ambert (Noord Latijns Amerika), Jose Changanacherry (Zuid Azië), Adolfo Nicolás (Oost Azië en Oceanië), Wendelin Köster (Centraal Europa), Elías Royón (Zuid Europa), Peter-Hans Kolvenbach (West Europa), Adam Žak (Oost Europa) en Vincent Cooke (Verenigde Staten van Amerika).

Vervolgens kwamen de verkiezingen voor de samenstelling van de *Deputatio de Statu*, die tot taak had informatie te verzamelen en een verslag voor te leggen over de "licht- en schaduwzijden" in de Sociëteit. Deze commissie bestond uit de vier assistenten *ad providentiam* en tien door de Algemene Congregatie gekozen leden, namelijk: de paters Eugène Goussikindey (Afrika), Alfonso Carlos Palacio (Zuid Latijns Amerika), José Morales (Noord Latijns Amerika), Mudiappasamy Devadoss (Zuid Azië), Bienvenido Nebres (Oost Azië en Oceanië), Stefan Dartmann (Centraal Europa), Elías Royón (Zuid Europa), Mark Rotsaert (West Europa), Adam Žak (Oost Europa), Bradley Schaeffer (Verenigde Staten van Amerika).

Pater Generaal kondigde aan dat de commissie *de Statu* haar werk zou beginnen op de volgende dag, 8 januari 2008, onder voorzitterschap van pater Valentín Menéndez, een van de assistenten *ad providentiam*.

De Algemene Congregatie was gereed om met haar werk te beginnen. Daarop kondigde pater Generaal zijn aftreden aan met de volgende woorden:

“Met de zegen van de Heilige Vader, mij geschonken op 20 juni 2005 en na instemming te hebben verkregen van de assistenten *ad providentiam* en van de provinciaals van de hele Sociëteit betreffende de ernst van de redenen om af te treden, leg ik nu aan het oordeel van de Algemene Congregatie mijn aftreden voor als Algemene Overste van de Sociëteit van Jezus. Zoals bepaald is in artikel 362 van de Aanvullende Normen: hoewel de Algemene Overste gekozen wordt voor het leven en niet voor een bepaalde tijd, mag hij niettemin in goed geweten en rechtens zijn ambt neerleggen vanwege een ernstige reden die hem blijvend ongeschikt zou maken voor de werken van zijn ambt. Ik ben van oordeel dat de Sociëteit van Jezus het recht heeft bestuurd en bezielde te worden door een jezuïet die volledig beschikt over zijn geestelijke en lichamelijke talenten en niet door een gezet waarvan de energie zal blijven afnemen vanwege zijn leeftijd – binnenkort 80 jaar oud – en de gevolgen van die leeftijd, met name op het gebied van gezondheid. Ook al spreken de Constituties en de Aanvullende Normen er niet over, ik kan eraan toevoegen dat de keuze van een nieuwe Generaal aan de Sociëteit Gods genade zal schenken voor vernieuwing, of om het met Ignatius'woorden te zeggen “una nueva devoción”, “nuevas mociones”. De bespreking en stemming over het aftreden zal plaats hebben op de avond voorafgaande aan de vier dagen van *murmurationes* die zullen worden vastgesteld door de deputatie *de statu Societatis*. Op een minder formele en broederlijker manier zal het besluit van de Algemene Congregatie worden meegedeeld aan de gehele Sociëteit. Dit is alles wat er te zeggen valt over het aftreden”

Pater Generaal las de brief voor van de Heilige Vader waarin de Paus zijn zegen schonk aan de Algemene Congregatie. Daarop aanvaardde de Congregatie het voorstel van pater Generaal om pater Jacques Gellard te belasten met de taak om op de dag zelf van de keuze een exhortatie te geven. Tot slot bad pater Generaal het gebed tot de Heilige Geest.

De discussie en stemming van de Congregatie over het aftreden werden vastgesteld op maandag 14 januari 2008.

Alles gebeurde in aanwezigheid van een beeld van St Ignatius, een geschenk van de provincie Engels Canada en opgesteld naast de tafel van de voorzitter. Zo was de 35^e Algemene Congregatie van start gegaan met als opdracht te onderscheiden in het licht van de Geest wat in onze tijd “bepaald moest worden voor de groter eer van God”.

3. Aanvang van de werkzaamheden van de Congregatie

Van 8 tot 12 januari 2008 ging de commissie *de Statu* verder met haar werk, terwijl de andere leden van de Congregatie in taal- of assistentiegroepen bijeenkwamen om de *Relationes Praeviae* van de *Coetus Praevius* te bespreken als voorbereiding op de tweede fase (*ad negotia*) van de Algemene Congregatie.

Op 14 januari werd in voltallige zitting gestemd over het aftreden van pater Generaal. Eerst werd de door hem ondertekende brief van de Paus pater Kolvenbach voorgelezen. Daarop nodigde pater Menéndez de electoren die dat wilden uit vragen te stellen aan de vier assistenten *ad providentiam* over de redenen voor het aftreden van pater Generaal. Deze tijd voor het stellen van vragen werd gevolgd door een ogenblik van stil persoonlijk gebed voordat tot de stemming werd overgegaan.

Pater Generaal, die tijdens de stemming de Aula had verlaten werd uitgenodigd terug te komen om de uitslag van de stemming te horen. De Congregatie had de redenen aanvaard die hem ertoe hadden gebracht zijn aftreden in te dienen. In bewogen woorden en uit naam van de gehele Sociëteit dankte pater Menéndez, de voorzitter, hem voor zijn 25 jaar als Generaal in dienst van de Sociëteit. Op zijn beurt bedankte pater Kolvenbach de electoren en zei tot slot: "Op dit moment vóór de keuze van mijn opvolger en vóór de keuzes die de Algemene Congregatie zal moeten maken, verenig ik mij met het gebed waarmee St Ignatius zijn brieven beëindigde: "Moge het de Heer in Zijn eindeloze en hoogste goedheid behagen, ons zijn volmaakte genade te schenken zodat wij altijd mogen aanvoelen wat Zijn allerheiligste wil is en wij die volledig vervullen".

[Terug naar inhoud](#)

**Paus Benedictus XVI en Pater Generaal Alfonso Nicolás
privé audiëntie 26 januari 2008**

[Terug naar inhoud](#)

4. De keuze van de Algemene Overste

Na vier dagen van gebed, nadenken en onderlinge raadpleging (*murmurationes*) waren de 217 electoren van de 35e Algemene Congregatie op de morgen van 19 januari 2008 gereed om over te gaan tot de keuze van de nieuwe Generaal. Met Francis Case, de Secretaris van de Sociëteit, als voorganger concelebreerden zij de Mis van de Heilige Geest in de nabijgelegen kerk van de Heilige Geest in Sassia. Na afloop hiervan gingen de electoren onmiddellijk naar de Aula van de Congregatie, waarin zij werden opgesloten. Na het gebed *Veni Creator* luisterden zij naar de exhortatie van pater Jacques Gellard (assistent *ad providentiam*). Daarna ging iedere elector in stilte verder met bidden tot het einde van het eerste uur van de zitting. Daarna schreef iedere elector eigenhandig op een gedrukt stembiljet de naam van degene die hij als Generaal koos.

Met meerderheid van stemmen werd pater Adolfo Nicolás gekozen, uit de provincie van Japan. Hij was provinciaal geweest van Japan en gedurende drie jaar President van de Conferentie van Hogere Oversten van Oost Azië en Oceanië.

Het benoemingsdecreet werd onmiddellijk opgesteld door de secretaris van de Congregatie en ondertekend door pater Peter-Hans Kolvenbach als delegaat van de Heilige Vader.

De nieuw gekozen Generaal begaf zich naar het kruisbeeld in het midden van de Aula en sprak de geloofsbelijdenis uit.

De naam van de gekozene werd onmiddellijk aan de Heilige Vader meegedeeld.

Vervolgens kwamen na pater Kolvenbach, de secretaris en zijn assistent alle electoren naar de nieuw gekozen Generaal toe om hem te begroeten. Na dit betoon van respect en genegenheid werden de deuren van de Aula geopend en de leden van de communiteit van de curie kwamen de Generaal begroeten.

Een mis van dankbaarheid werd daags na de keuze, zondag 20 januari, opgedragen in de kerk van de Gesù in tegenwoordigheid van een groot aantal jezuïeten en leden van talrijke religieuze congregaties.

Enige dagen later, in de ochtend van zaterdag 26 januari ontving Paus Benedictus XVI de nieuw gekozen Generaal in een privé audiëntie. Het was een korte en hartelijke ontmoeting in de loop waarvan pater Generaal volgens de gewoonte van de Sociëteit zijn gelofte van gehoorzaamheid aan de Paus hernieuwde.

5. De fase *ad negotia* van de 35e Algemene Congregatie

a) Organisatie

Zoals bepaald in de Formula begon de Congregatie, nu de keuze van de Generaal was afgerond, aan de tweede fase *ad negotia*. De Congregatie begon met de verkiezing van een secretaris en twee assistenten. Pater Mark Rotsaert (Noord

België) werd tot Secretaris van de Congregatie gekozen en de paters Ignacio Echarte (Loyola) en Thomas Smolich (California) als zijn assistenten.

Vervolgens kwamen de verkiezingen om de *Deputatio ad negotia* te vormen, een commissie die de Generaal moest helpen om de werkzaamheden van de Congregatie te organiseren. Er werden tien leden uit tien Assistenties gekozen: Jean Roger Ndombi (West Afrika), Ernesto Cavassa (Peru), George Pattery (Calcutta), Arturo Sosa (Venezuela), Daniel Huang (Filippijnen), János Lukács (Hongarije), Lluís Magriñà (Tarragona), Frantisek Hylmar (Bohemen), François-Xavier Dumortier (Frankrijk), Thomas Smolich (Californië).

Drie leden van de *Deputatio* werden gekozen tot voorzitter van de Algemene zittingen: de paters Ndombi, Huang en Magriña. Ook werd een kleiner coördinatiecomité opgezet: de paters Cavassa, Dumortier, Pattery en Smolich.

Op 23 januari maakte de Algemene Congregatie duidelijk op welke wijze men te werk zou gaan om de verschillende onderwerpen in taalgroepen te behandelen. Zo werden er eenentwintig groepen gevormd om de vijf onderwerpen te bespreken van de door de *Coetus Praevius* voorgestelde mogelijke decreten: tien groepen voor zending en identiteit, drie voor het onderwerp: het bestuur van de Sociëteit, drie voor apostolische gehoorzaamheid, en vijf voor samenwerking met anderen. Op 24 januari zonden de verschillende groepen een geschreven verslag terug aan de secretaris, waarin de voornaamste punten waren aangegeven die in de discussie naar voren waren gekomen, samen met een eerste schets van een document over het besproken onderwerp en een aanduiding over de "toon" die het decreet zou moeten aannemen.

b) Het nieuwe team rond pater Generaal

Na de keuze van pater Nicolás besteedde de Algemene Congregatie enige dagen aan de kwestie van de samenstelling van een nieuw team rond pater Generaal. Eerst moest duidelijk worden op welke manier men te werk zou gaan. De 34^e AC had in haar decreet 23 (sectie E II) op experimentele grondslag een procedure aangenomen voor de benoeming van de algemene consultoren en voor de verkiezing van assistenten *ad providentiam*. Ze had ook een herziening van deze procedure voorzien door de volgende Algemene Congregatie. Vervolgens werd informatie verschaft over de huidige verdeling van verantwoordelijkheden en over de taken van consultoren, regionale assistenten en assistenten *ad providentiam*. De electoren wisselden van gedachten hierover en bij stemming die plaats had op 28 januari besloten zij tot handhaving van het bestuursstelsel en van de keuzeprocedure van de leden van de Raad van pater Generaal, zoals die aangenomen waren door de 34^e AC.

De electoren van iedere Assistentie legden pater Generaal de namen voor van drie kandidaten die lid waren van hun Assistentie en die geschikt zouden zijn algemene consultoren te worden, en benoemd te worden tot regionale assistenten.

Zo werden op 12 februari de volgende algemene consultoren en regionale assistenten door pater Generaal benoemd:

Pater Jean-Roger Ndombi (West Afrika): assistent voor Afrika
Pater Marcos Recolons (Bolivia): assistent voor Zuid Latijns Amerika
Pater Gabriel Rodríguez (Columbia): assistent voor Noord Latijns Amerika
Pater Lisbert D'Souza (Bombay): assistent voor Zuid Azië
Pater Daniel Huang (Filippijnen): assistent voor Oost Azië en Oceanië
Pater Adam Źak (Zuid Polen): assistent voor Centraal en Oost Europa
Pater Joaquín Barrero (Castilië): assistent voor Zuid Europa
Pater Antoine Kerhuel (Frankrijk): assistent voor West Europa
Pater James Grummer (Wisconsin): assistent voor de Verenigde Staten van Amerika

Aangezien een enkele assistent nu verantwoordelijk is voor Centraal en Oost Europa daalde het aantal assistenten van tien naar negen.

Op 14 februari introduceerde pater Generaal iets nieuws: de benoeming van twee algemene consultoren die niet te Rome woonachtig zijn, pater Mark Rotsaert (President van de Conferentie van Europese provinciaals) en Arturo Sosa (rector van de katholieke universiteit van Táchira, Venezuela).

Tenslotte koos op 18 februari de Algemene Congregatie de vier assistenten *ad providentiam* (FAC 130-137): de paters Lisbert D'Souza, James Grummer, Federico Lombardi en Marcos Recolons. Vervolgens koos zij pater Marcos Recolons tot Admonitor van pater Generaal (FA 138-141).

Pater Generaal benoemde twee andere algemene consultoren: pater Orlando Torres (Puerto Rico), bevestigd als Algemene Consultor voor de Vorming en pater Joseph Daoust, Gedelegeerde van de Generaal voor de interprovinciale huizen in Rome. Vervolgens benoemde hij Pater Ignacio Echarte (Loyola) tot Secretaris van de Sociëteit, in plaats van pater Francis Case.

6. De documenten

a) de werkmethode

Onafhankelijk van de hierboven vermelde benoemingen ging de Algemene Congregatie door met haar werk, nog steeds met dezelfde methode om de onderwerpen te behandelen, die in aanmerking kwamen voor de stemming over de decreten. Er werden commissies gevormd om aan de verschillende onderwerpen te werken en die in de Aula te presenteren. Elke Assistentie kwam daarna bijeen om te reageren, opmerkingen voor te bereiden en die in de voltallige vergadering te laten horen. De commissies verzamelden en bestudeerden de suggesties en commentaren, om een tweede rapport en een tekst voor een decreet op te stellen. Dit werd in de vergadering aangeboden en gevolgd door vragen om opheldering en discussies. Uiteindelijk kwam er een slotontwerp waarop schriftelijke amendementen konden worden ingediend. Daarna ging de vergadering over tot een slotstemming over deze amendementen en over de tekst van het decreet in zijn geheel. In sommige gevallen moest na de bespreking in de aula de ontwerp tekst herzien worden door een redactiecomité. Opnieuw werd het ontwerp dan aangeboden en besproken. Op deze manier werkte de Congregatie in haar geheel aan de verbetering van de teksten door opmerkingen en suggesties die in de aula gedaan

werden, of op schrift toegestuurd werden naar de verschillende commissies die belast waren met het opstellen van de decreten.

b) de decreten

Vijf commissies werkten aan het opstellen van de documenten waarover gestemd werd en die aangenomen werden als decreten over de volgende onderwerpen:

1. Identiteit: Een vuur dat andere vuren ontsteekt. Herontdekking van ons charisma.
2. Uitdagingen voor onze zending in deze tijd: gezonden naar grensgebieden.
3. Gehoorzaamheid in het leven van de Sociëteit.
4. Bestuur in dienst van de universele zending
5. Samenwerking in het hart van de zending

Maar er moet opgemerkt worden dat er een zesde commissie was gevormd om een antwoord van de Sociëteit te schrijven en voor te stellen op de brief van Paus Benedictus XVI aan Pater Kolvenbach (10 januari 2008) – waarop laatstgenoemde geantwoord had op 15 januari - en ook op de toespraak van de Paus tot de leden van de Congregatie tijdens de audiëntie op 21 februari. Deze *ad hoc* commissie werkte in verschillende etappen en produceerde het document “Met hernieuwde kracht en ijver”, waarin de Algemene Congregatie en de Sociëteit de Heilige Vader bedankten voor zijn hoogachting en vertrouwen en ook hun antwoord gaven op zijn oproep.

c) Onderwerpen die toevertrouwd werden aan het dagelijks bestuur van de Sociëteit

Vanaf het begin had de Algemene Congregatie, in overeenstemming met de voorstellen van de *Coetus Praevius*, haar verlangens geuit geen groot aantal documenten te produceren. Toch kwam zij in aanraking met veel andere onderwerpen die niet bestemd waren tot een decreet uit te groeien, maar die door een commissie werden ingebracht, in alle vrijheid werden besproken door de afgevaardigden en naar pater Generaal werden toegezonden, gewoonlijk in de vorm van suggesties of aanbevelingen voor het dagelijks bestuur van de Sociëteit.

Hier volgen de onderwerpen die op deze manier werden behandeld, en die tezamen in een ander document gepresenteerd worden: het jongerenwerk; migranten; dialoog en godsdienstig fundamentalisme; intellectueel apostolaat; communicatie; ecologie; vorming; gemeenschapsleven; financiën; Afrika; China; de Romeinse huizen; jezuïetenbroeders; inheemse volkeren.

7. De audiëntie bij de Paus

Op 21 februari 2008 gingen alle leden van de Algemene Congregatie op uitnodiging van de Heilige Vader op weg naar het Vaticaan, naar de *Sala Clementina*, waar zij in audiëntie werden ontvangen door Zijne Heiligheid Paus Benedictus XVI. Pater Generaal richtte tot hem enige woorden van begroeting en dankbaarheid. In zijn toespraak tot de Algemene Congregatie bevestigde de Heilige Vader opnieuw zijn vertrouwen in de Sociëteit en bemoedigde haar in haar huidige zending met woorden die de leden van de Congregatie diep ontroerden: “Ik hoop daarom van harte dat de hele Sociëteit van Jezus, dankzij de resultaten van uw

Congregatie, in staat zal zijn om met hernieuwde kracht en ijver de zending te beleven waarvoor de Geest haar heeft verwekt en meer dan viereuhalf eeuw in stand gehouden, met een buitengewoon rijke oogst aan apostolische vruchten. Vandaag zou ik u en uw medebroeders willen aansporen om door te gaan met het vervullen van uw zending, in volledige trouw aan uw oorspronkelijk charisma, in de kerkelijke en maatschappelijke context die kenmerkend is voor het begin van dit millennium... De Kerk heeft u nodig, rekt op u, en blijft zich met vertrouwen tot u wenden”.

8. Tot besluit: het einde van de Algemene Congregatie

Op 1 maart sprak pater Generaal tijdens een speciale, eenvoudige en korte maar zeer hartelijke plechtigheid in de Aula uit naam van de hele Sociëteit de dank uit die men verschuldigd was aan Pater Peter-Hans Kolvenbach vanwege zijn bijna vijftig jaar lange dienst bewezen aan de Sociëteit als Algemene Overste. Alle aanwezigen stonden op en met een zeer langdurig applaus toonden zij hun grote waardering. De Algemene Congregatie stemde ook in met de tekst van een dankbrief aan Pater Kolvenbach.

Aan het einde van de voltallige middagzitting van woensdag 5 maart dankte Pater Generaal de Vergadering en formuleerde enige aanbevelingen.

Op donderdag 6 maart getuigden vier leden van de Algemene Congregatie hoe zij de twee maanden van de Algemene Congregatie hadden ervaren. Vervolgens stemden de afgevaardigden unaniem voor het afzien van het recht op drie dagen voor intercessies (FAC 125). Na een pauze stemde een ruime meerderheid voor de volmacht die aan pater Generaal werd gegeven om de geautoriseerde tekst van de decreten bekend te maken, zodra de noodzakelijke correcties waren aangebracht. Dat was het officiële einde van de 35^e Algemene Congregatie.

Pater Generaal bedankte de Broeders voor hun deelname aan het werk van de Algemene Congregatie. Ook dankte hij de vertalers, de twee secretarissen van de Congregatie, de assistent-secretarissen, de voorzitters, de leden van de *Deputatio*, de *ad hoc* commissie, de technici van de media, het Economaat, de infirmerie, en het hele dienstdoend personeel.

In de namiddag van dezelfde dag kwamen de afgevaardigden en al degenen die hen hadden bijgestaan samen in de kerk van de Gesù voor de slot Eucharistie, die zorgvuldig was voorbereid door het liturgisch team. Het *Te Deum* werd gezongen aan het slot van de mis (FAC 143).

In zijn homilie zei Pater Generaal tot slot: “Wij hebben een geweldige ervaring beleefd en ik denk dat wij dat allen beseffen. Maar het woord van God vraagt om te gaan naar de bron van die ervaring en te begrijpen dat deze omvorming niet iets is dat hier eindigt, maar iets dat doorgaat; dit alles wordt een zending die door zal gaan en in anderen vruchten voortbrengen.”

DECRETEN

[Terug naar inhoud](#)

Decreet 1

“MET NIEUWE KRACHT EN TOELEG”

DE SOCIËTEIT VAN JEZUS GEEFT GEHOOR AAN DE UITNODIGING VAN BENEDICTUS XVI

I. Een geestelijke ervaring van troost in de Heer

1. Bij twee gelegenheden heeft de 35^e Algemene Congregatie de diepe genegenheid ervaren van de Heilige Vader: in zijn brief van 10 januari 2008 en bij de audiëntie op 21 februari 2008. Zoals Ignatius en zijn gezellen eens deden, waren wij, de 225 afgevaardigden, onder leiding van onze Pater Generaal Adolfo Nicolás als Algemene Congregatie van de Sociëteit van Jezus bijeen om door Christus' plaatsvervanger ontvangen te worden, en met open hart te luisteren naar wat hij zou zeggen over onze zending. Het was een intens emotioneel en spiritueel gebeuren.

In zijn toespraak sprak paus Benedictus XVI openlijk zijn vertrouwen uit in de Sociëteit van Jezus zowel als zijn geestelijke genegenheid en grote hoogachting, in woorden die ons hart raakten, ons verlangen prikkelden om de Kerk te dienen in onze moderne wereld “die gekenmerkt is door veel ingewikkelde, maatschappelijke, culturele en godsdienstige uitdagingen”¹

2. Deze twee gevallen wierpen nieuw licht op de moeilijke taak waarvoor de Algemene Congregatie stond. Na de keuze van onze Algemene Overste was het grootste deel van ons werk feitelijk gewijd aan onderwerpen die betrekking hadden op onze identiteit, ons religieus leven en onze zending. Zoals zij verplicht is, onderzocht de Generale Congregatie zorgvuldig de situatie van ons apostolisch corps om richtlijnen te kunnen geven die de spirituele en apostolische kwaliteit van onze wijze van zijn en te werk gaan zouden verhogen en vergroten. Het allerbelangrijkste is onze innige vereniging met Christus, “hetgeen het geheim is voor waarachtig succes bij het apostolisch en missionair streven van iedere christen, en met name van hen die geroepen zijn tot een meer rechtstreekse dienst van het Evangelie”².

3. Ons streven om volkomen eerlijk tegenover onszelf en de Heer te zijn had veel van de dynamiek uit de Eerste Week van de Geestelijke Oefeningen: het hielp ons onze zwakheden en incoherente gedragingen te ontdekken en toe te geven, maar ook hoezeer wij verlangden om te dienen. Daarvoor was het noodzakelijk dat we opnieuw ons gedrag en wijze van leven aan een onderzoek onderwierpen.

4. Niettemin mocht bij deze ervaring niet uit het oog verloren worden welk doel hierbij voorzat: onze zending. In feite komt er bij de overgang van de Eerste naar de Tweede Week een ander perspectief: de reitruant ervaart hoe heel zijn leven omringd is door barmhartigheid en vergevingsgezindheid, hij kijkt niet langer naar zichzelf en begint “op te zien naar Christus, de eeuwige koning en vóór Hem de hele

¹ Benedictus XVI, *Brief aan de Hoogerwaardede Pater Peter-Hans Kolvenbach (10 januari 2008)*, § 3.

² *Brief*, § 2

wereld, die Hij oproept, zoals Hij ook een ieder in het bijzonder oproept”³. We zijn werkelijk zondaars en “toch geroepen gezellen te zijn van Jezus, zoals Ignatius het was”.⁴

5. Voor de afgevaardigden was dit het geestelijk effect van de toespraak van de Heilige Vader op de audiëntie van 21 februari. Terwijl hij ons met grote hartelijkheid een dynamische visie op onze zending en dienst aan de Kerk voorhield, scheen hij te zeggen:Wendt uw blik naar de toekomst “opdat u aan de verwachtingen voldoet die de Kerk van u heeft”⁵.

II. Bevestigd en op missie gezonden

6. In krachtige bewoordingen heeft de paus ons op beslissende wijze gesteld voor de toekomst van onze missie. Deze missie werd volkomen helder en krachtig uiteen gezet: de verdediging en verkondiging van het geloof, die ons nieuwe horizonten doet ontdekken en naar nieuwe sociale culturele en godsdienstige grenzen leidt. Zoals Pater Adolfo Nicolás in zijn toespraak tot de Heilige Vader opmerkte, kunnen deze grenzen plaatsen van conflicten en spanningen zijn, die onze goede naam, onze rust en veiligheid in gevaar brengen. Daarom waren we bijzonder ontroerd toen de paus herinnerde aan pater Arrupe. De Heilige Vader zei over diens idee dat jezuïeten de vluchtelingen zouden dienen , dat dit een van zijn “laatste helderziende intuïties was geweest”⁶.

De dienst van het geloof en de bevordering van de gerechtigheid mogen niet van elkaar worden gescheiden. Paus Benedictus wees erop dat tot armoede leidend onrecht “structurele oorzaken”⁷ heeft die bestreden moeten worden, en dat de bron om zich hiervoor in te zetten gevonden kan worden in het geloof zelf: “de voorkeurskeuze voor de armen is impliciet verbonden met het christologisch geloof in God, die om ons arm werd opdat wij rijk zouden worden door zijn armoede (2 Kor 8, 9)”⁸.

Door ons te zenden “naar die tastbare en geestelijke plaatsen die anderen niet of met moeite bereiken”⁹, vertrouwt de Paus ons de taak toe om “bruggen te bouwen van begrip en dialoog”¹⁰, volgens de beste traditie van de Sociëteit, in de verscheidenheid van onze werken van apostolaat: “In haar geschiedenis heeft de Sociëteit van Jezus buitengewone ervaringen opgedaan met verkondiging en ontmoeting tussen het Evangelie en de culturen van de wereld – men hoeft slechts te denken aan Matteo Ricci in China, Roberto De Nobili in India, of aan de “Reducties”in Latijns Amerika. En terecht bent u daar trots op. Ik voel dat het nu mijn plicht is bij u aan te dringen opnieuw met dezelfde moed en hetzelfde inzicht te treden in de voetsporen van uw voorgangers, maar ook met dezelfde diepe bewogenheid van geloof en geestdrift om de Heer en zijn Kerk te dienen.”¹¹ Op een

³ *Geestelijke Oefeningen*, 95

⁴ “AC 32, D.2,n.1,(11)

⁵ Benedictus XVI, *Toespraak tot de 35^e Algemene Congregatie van de Sociëteit van Jezus (21 februari 2008)*, § 1.

⁶ *Toespraak* § 8

⁷ *Toespraak* § 8

⁸ *Toespraak* § 8

⁹ *Toespraak* § 2

¹⁰ *Toespraak* § 5

¹¹ *Toespraak* § 5

beslissende wijze bevestigde Benedictus XVI wat onze vorige Algemene Congregaties hadden gezegd over onze specifieke zending in dienst van de Kerk.

7. In het licht hiervan kunnen we beter begrijpen waarom de paus – in zijn brief en in zijn toespraak – zozeer de nadruk erop legde dat “het evangelisatiewerk van de Kerk sterk steunt op de verantwoordelijkheid van de Sociëteit voor de vorming op het gebied van theologie, spiritualiteit en missie.”¹² In een tijd van allerlei ingewikkelde maatschappelijke, culturele en godsdienstige uitdagingen, vraagt de Paus ons trouw de Kerk te helpen. Wat de Kerk van ons verwacht is dat we eerlijk meewerken bij het zoeken naar de volle waarheid waarheen de Geest ons leidt, in volledige loyaliteit aan het geloof en de leer van de Kerk. Deze hulp en dienst zijn niet beperkt tot onze theologen, maar alle jezuïeten zijn erbij betrokken, en van hen wordt gevraagd met veel pastorale tact op te treden in de verscheidenheid van onze apostolische opdrachten en werken. Deze hulp en dienst moeten ook blijken in de instellingen van de Sociëteit als een kenmerkende trek van haar identiteit.

III. Het antwoord van de Sociëteit op de oproep van de Heilige Vader

8. Het ligt voor de hand dat de Sociëteit dit historisch moment niet voorbij kan laten gaan zonder een antwoord te geven dat kan wedijveren met het kerkelijk charisma van de H. Ignatius. De opvolger van Petrus sprak ons over het vertrouwen dat hij in ons heeft; wij van onze kant willen als apostolisch corps oprecht op zijn oproep reageren met dezelfde warmte en genegenheid die hij jegens ons heeft betoond, en vastbesloten onze specifieke beschikbaarheid uitspreken voor de “Plaatsvervanger van Christus op aarde.”¹³ De 35^e Algemene Congregatie spreekt haar volledige loyaliteit uit ten opzichte van het geloof en de leer van de Kerk, zoals deze ons worden voorgehouden in het nauwe verbond van Schrift, Traditie en Leergezag.¹⁴

9. De 35^e Algemene Congregatie vraagt alle jezuïeten een leven te leiden met de grote geestkracht en edelmoedigheid die in onze roeping centraal staan: “voor God te strijden onder de banier van het kruis en de Heer alleen en de Kerk zijn bruid te dienen, onder de Paus van Rome, de Plaatsvervanger van Christus op aarde.”¹⁵

10. We moeten vertrouwd zijn en blijven met de dingen van God vanaf het begin van onze vorming en heel ons leven lang. Ons verlangen is nu en in de toekomst te mogen groeien in de “innerlijke kennis van onze Heer, die voor mij mens is geworden, om Hem meer lief te hebben en te volgen,¹⁶ met name in gebed, communiteitsleven en apostolisch werk. Zoals Nadal zei, “De Sociëteit is vurigheid”.¹⁷

11. Zoals we weten is er “in de ogen van Ignatius geen plaats voor middelmatigheid.”¹⁸ Het is daarom van het grootste belang aan de jonge jezuïeten een zo intens en ingrijpend mogelijke menselijke, geestelijke, intellectuele en

¹² *Brief* § 6

¹³ *Formula Instituti*, *Exposcit debitum* (15 juli 1550), §3 (MHSI 63, 375).

¹⁴ Vgl. Vaticanum II, *Dei Verbum*, 7-10 en de instructie *Donum Veritatis*, 6, 13-14.

¹⁵ *Formula Instituti*, *Exposcit debitum* (15 juli 1550), §3 (MHSI 63, 375).

¹⁶ “*Geestelijke Oefeningen*, 104.

¹⁷ Vgl. Jerónimo NADAL, *Plática 3^a en Alcalá* (1561), § 60 (MHSI 90, 296).

¹⁸ Peter-Hans Kolvenbach S.J. *To Friends and Colleagues of the Society of Jesus*, AR 20 (1991) 606.

kerkelijke vorming te geven om ieder van hen in staat te stellen onze zending in de wereld te vervullen “met een juiste houding van dienstbaarheid in de Kerk.”¹⁹

12. Om waarlijk “contemplatief te zijn in actie” en God te zoeken en te vinden in alle dingen, moeten we steeds weer opnieuw terugkeren tot de geestelijke ervaring van de Geestelijke Oefeningen. In het besef dat ze “voor de gehele Kerk een gave zijn van de Geest des Heren” dienen we, zoals de Heilige Vader van ons vroeg, “een speciale aandacht te wijden aan dit werk van de Geestelijke Oefeningen.”²⁰

13. Wij beseffen hoe belangrijk het intellectuele apostolaat is voor het leven en de zending van de Kerk in onze dagen, zoals paus Benedictus XVI ons sinds het begin van zijn pontificaat bij verschillende gelegenheden heeft gezegd. Wij hebben zijn oproep verstaan en willen er volledig op ingaan. Met het oog hierop sporen wij onze theologen aan, moedig en scherpzinnig door te gaan met hun werk; zoals we de Heilige Vader hebben horen zeggen: “Dit is natuurlijk geen eenvoudige opdracht, met name wanneer van iemand gevraagd wordt het Evangelie te verkondigen in zeer uiteenlopende maatschappelijke en culturele situaties en zich te richten op verschillende denkrichtingen.”²¹ Gezien de moeilijkheden die aan de opdracht van de evangelieverkondiging in onze tijd aankleven, is het van belang dat zij bereid zijn “in de meest zuivere Ignatiaanse geest van ‘met de Kerk en in de Kerk meevoelen’ - de Plaatsvervanger van Christus op aarde ‘lief te hebben en te dienen’ met een ‘daadwerkelijke en affectieve toewijding’, waardoor zij worden tot kostbare en onvervangbare medewerkers in zijn dienst voor de universele Kerk.”²² Om de opdracht te ontvangen voor dit werk aan de grenzen van onze tijd is het noodzakelijk dat we vast geworteld staan in het hart zelf van de Kerk. Deze spanning die eigen is aan het ignatiaans charisma zal het mogelijk maken wegen te vinden voor een ware creatieve trouw.

14. In het licht van het elfde Decreet van de 34^e Algemene Congregatie en de slottoespraak van pater Peter-Hans Kolvenbach op het Procuratorencongres in september 2003 vragen wij iedere jezuïet “de juiste houding van dienstbaarheid in de Kerk” te overwegen die wij zouden moeten hebben. Dat betekent dat we eerlijk jegens ons zelf en voor God erkennen dat sommige van onze reacties en houdingen niet altijd tot uitdrukking brengen wat ons Instituut van ons vraagt: “dat we nederige en verstandige mensen zouden zijn in Christus.”²³ Wij betreuren dit, en zijn ons bewust van onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid als apostolisch corps. Daarom vragen wij iedere jezuïet op beslist constructieve wijze het streven van de Heilige Vader te ondersteunen om een geest van “onderlinge verbondenheid” te scheppen, zodat de Kerk het Evangelie van Christus kan laten horen in een wereld die zo ingewikkeld en in verwarring is als de onze.

15. In de geest van het Algemeen Gewetensonderzoek²⁴, vragen wij de Heer om de genade van bekering, en nodigen wij ieder van onze gezellen uit om zijn eigen wijze van leven en werken “aan de nieuwe grenzen van onze tijd” te onderzoeken.. Dit onderzoek zal met name over de volgende punten gaan : “wat vraagt onze zending

¹⁹ AC 34, D 11.

²⁰ Toespraak, § 9

²¹ Brief, § 5

²² Toespraak, § 7

²³ Formula Instituti, *Exposcit debitum* (15 juli 1550), § 6 (MHSI 63, 381).

²⁴ *Geestelijke Oefeningen*, 32-43

onder en met de armen”; onze inzet voor het werk van de Geestelijke Oefeningen; onze zorg voor menselijke en christelijke vorming van een volledige dwarsdoorsnede van individuen; de zorg voor “eensgezindheid met het leergezag, waardoor verwarring en verslagenheid wordt vermeden onder het volk van God”²⁵ over de “onderwerpen die tegenwoordig voortdurend besproken en ter discussie worden gesteld, zoals het heil van alle mensen in Christus, de seksuele moraal, het huwelijk en het gezin.”²⁶ Van iedere jezuïet wordt gevraagd nederig zijn vergissingen en fouten te erkennen en aan de Heer de genade te vragen om naar zijn zending te leven en zo nodig ook de genade van vergiffenis.

16. Met de brief en de toespraak van de Heilige Vader gaat voor ons een nieuw tijdperk open. De Algemene Congregatie stelt ons in de gelegenheid om “met vernieuwde kracht en ijver de zending te beleven waartoe de Geest haar [de Sociëteit] in de Kerk heeft gewild.”²⁷ Bewust van onze verantwoordelijkheid in, met en voor de Kerk, willen we haar meer liefhebben en anderen helpen haar meer lief te hebben, want zij leidt de wereld naar de nederige en arme Christus en laat iedereen weten dat “God Liefde is”.²⁸ We kunnen de liefde van Christus niet losmaken van dat “meevoelen met de Kerk”,²⁹ dat “de hele Sociëteit ertoe brengt om ernaar te streven steeds krachtiger en creatiever haar plaats te vinden in het leven van de Kerk, zodat we in ons zelf haar geheim ervaren en beleven.”³⁰

17. We herkennen in de brief van de Heilige Vader op 1 januari en zijn toespraak bij de audiëntie op 21 februari, op welke punten de Heer ons vraagt intenser te zijn en te leven. “In de geest van de vierde gelofte *met het oog op de zendingen* die ons op zo bijzondere wijze met de Heilige Vader verenigt,³¹ willen wij onze bereidheid uitspreken om datgene uit te voeren wat hij ons vraagt in praktijk te brengen en waarmee hij ons graag ziet doorgaan of dat hij ons zou willen zien ter hand nemen. We spreken opnieuw uit beschikbaar te zijn om uitgezonden te worden in de wijngaard van de Heer, om de Kerk beter te dienen en tot Gods meerdere eer. Terwijl wij de Heer de kracht van zijn Geest afsmeken om zijn wil te volbrengen, verenigen wij onze stemmen met die van Petrus’ opvolger door samen met hem te bidden:

“Neem Heer en aanvaard heel mijn vrijheid,
mijn geheugen, mijn verstand en heel mijn wil,
alles wat ik heb en bezit.
U hebt het mij gegeven, aan U, Heer, geef ik het terug.
Alles is van U, beschik erover, geheel volgens uw wil.
Geef dat ik U mag liefhebben, die genade is mij genoeg.”³²

[Terug naar inhoud](#)

²⁵ Toespraak, § 6

²⁶ Toespraak, § 6

²⁷ Toespraak, § 2

²⁸ Benedictus XVI, encycliek *Deus Caritas est*

²⁹ *Geestelijke Oefeningen*, 352-370.

³⁰ AC 33, D.1, n.8

³¹ AC 34, D.11, n.18.

³² *Geestelijke Oefeningen*, 234.

Decreet 2

EEN VUUR DAT AANSTEKELIJK WERKT

HERONTDEKKING VAN ONS CHARISMA

Veel vlammen, een enkel vuur: verschillende verhalen, een enkele geschiedenis

1. Ongeveer vijfhonderd jaar heeft de Sociëteit van Jezus een vlam verder gedragen dwars door talloze maatschappelijke en culturele omstandigheden die voor haar een uitdaging betekenden om de vlam levend en brandend te houden. In onze dagen is het nog net zo. In een wereld die de mensen overstelpt met een veelheid aan indrukken, ideeën en beelden, tracht de Sociëteit het vuur van haar oorspronkelijke inspiratie brandend te houden zodat het warmte en licht kan bieden aan onze tijdgenoten. Zij doet dit door een verhaal te vertellen dat, ondanks de onvolkomenheden van haar leden en zelfs van het hele corps, de toets van de tijd heeft doorstaan, dankzij de niet aflatende goedheid van God die het vuur nooit heeft laten uitgaan. Wat wij beogen is het opnieuw aan te bieden als een levend verhaal dat, wanneer het in contact komt met hetgeen de mensen meemaken in onze tijd, aan hen in een verbrokkelde wereld zin en richting kan bieden.

2. Het doorgaand verhaal van de Sociëteit heeft in de loop der eeuwen de grondslag gelegd voor talrijke experimenten met eenheid in verscheidenheid. Wij jezuïeten staan vaak verbaasd dat we ondanks onze verschillen in cultuur en afkomst, samen een bijzondere eenheid vormen. Door biddende onderscheiding, open discussie en geestelijke gesprekken hebben we telkens opnieuw het geluk gehad ons één te weten in de Heer:³³ een verenigd, apostolisch corps dat zoekt naar hetgeen het meest dienstig is voor de dienst van God in de Kerk en voor de wereld. Dit genadevol gebeuren doet ons denken aan de ervaring waarover verteld wordt in *de Beraadslagingen van de eerste Paters*. Onze vroegste gezellen beschouwden zich als zwakke en broze mensen en waren afkomstig uit sterk uiteenlopende plaatsen; toch wisten zij samen Gods wil te vinden hoewel ze onderling sterk van mening verschilden.³⁴ Zij waren in staat Gods wil te vinden door hun "vastbesloten zorg en waakzaamheid om een volledig open methode te volgen en zich zonder voorbehoud voor de grotere eer van God aan te bieden"³⁵. Zo begonnen zij aan een verhaal; zij ontstaken een vuur dat werd doorgegeven aan de opeenvolgende generaties, telkens als mensen met de Sociëteit in aanraking kwamen, waardoor hun persoonlijke verhalen geïntegreerd konden worden in de geschiedenis van de Sociëteit als geheel. Deze gezamenlijke geschiedenis vormde de grondslag van hun eenheid waarin Jezus Christus centraal stond. Wat ons ondanks de verschillen als jezuïeten samenbindt is Christus en het verlangen Hem te dienen: niet doof te zijn voor de oproep van de Heer, maar bereid en vol ijver om zijn allerheiligste wil te volbrengen³⁶. Hij is het beeld van de onzichtbare God³⁷, in staat zichzelf overal te openbaren; en in een cultuur met een overvloed aan prachtige beelden is Hij het enige beeld dat ons verenigt. Jesuïeten weten wie zij zijn al zij naar Hem opzien.

³³ Vgl. *Constituties*. 671

³⁴ *Beraadslagingen van de eerste Paters (1539)*, § 1 (MHSI 63, 2).

³⁵ *Beraadslagingen van de eerste Paters (1539)*, § 1 (MHSI 63, 2).

³⁶ *Geestelijke Oefeningen*, 91.

³⁷ 2 Kor 4,4; Kol 1, 15; Heb 1, 3.

3. Onze identiteit als jezuïeten vinden wij niet alleen in het feit dat we elkaars gezellen zijn: gezelschap van de Heer, die ons roept, gezellen van anderen die deze roeping delen. Ze is geworteld in hetgeen de H. Ignatius ervoer in La Storta. Daar “geplaatst” bij de Zoon van God om Hem te dienen bij het dragen van zijn kruis, reageren Ignatius en zijn eerste gezellen door zich aan de Paus, de Plaatsvervanger van Christus op aarde, aan te bieden voor de dienst van het geloof. De Zoon, het enige beeld van God, Christus Jezus, verenigt hen en zendt hen uit door de hele wereld. Hij is het beeld in het hart zelf van het jezuïetenleven in onze tijd en dit beeld van Hem willen wij zo goed wij maar kunnen aan anderen overdragen.

De wereld zien en liefhebben zoals Jezus

4. Voor het leven en de zending van iedere jezuïet is van fundamenteel belang een *ervaring* die hem zonder meer met Christus plaatst in het hart van de wereld³⁸. Deze ervaring is niet alleen maar een grondslag die in het verleden gelegd is en waaraan men in de loop der jaren niet meer denkt; zij leeft en gaat door, ze wordt gevoed en verdiept door het dynamisch jezuïetenleven in communautiteit en op zending. De ervaring brengt met zich een bekering mee *uit* en *naartoe*. Toen Ignatius op zijn bed in Loyola aan het revalideren was, begon bij hem een ingrijpend inwendig proces. Geleidelijk begon hij te beseffen dat de dingen die hem genoegens verschafden geen blijvende waarde hadden, maar dat ingaan op de roep van Christus vrede bracht aan zijn ziel en het verlangen wekte zijn Heer beter te leren kennen. Maar – zoals hij later zou inzien – kon deze kennis alleen verkregen worden door die te stellen tegenover de valsheid van de verlangens die hem hadden voortgejaagd. Deze confrontatie gebeurde in Manresa. Daar onderrichte de Heer hem als was hij een schooljongen en bereidde hem langzaam voor op het inzicht dat de wereld op een andere manier gezien kon worden: een manier zonder ongeordende gehechtheden³⁹ en die open stond voor een geordende liefde voor God en voor alle dingen in God. Deze ervaring maakt deel uit van de levensgang van iedere jezuïet.

5. Toen hij in Manresa verbleef, had Ignatius een ervaring aan de rivier de Cardoner, waarbij zijn ogen open gingen “zodat alles hem nieuw voorkwam”⁴⁰, omdat hij alles met nieuwe ogen begon te zien.⁴¹ De werkelijkheid werd voor hem doorzichtig en maakte het hem mogelijk God te zien werken diep in ieder ding, terwijl Hij hem vroeg “de zielen te helpen”. Deze nieuwe kijk op de werkelijkheid bracht Ignatius ertoe God in alle dingen te zoeken en te vinden.

6. Het inzicht dat Ignatius ontving leerde hem, op een beschouwende wijze in de wereld te staan; leerde hem diep in alle dingen God aan het werk te zien en “de eindeloze zachtheid en lieflijkheid proeven van de godheid, van de ziel en haar deugden en van al het overige”.⁴²

Vanaf de beschouwing over de menswording⁴³ blijkt duidelijk dat Ignatius pijnlijke werkelijkheden niet vergoelijkt of onjuist voorstelt. Veeleer begint hij ermee, juist zoals ze zijn – armoede, opgejaagd worden, geweld onder de volken, verlatenheid,

³⁸ vgl. NC 246, 4°; 223 §§ 3-4.

³⁹ *Geestelijke Oefeningen*, 21.

⁴⁰ *Verhaal van de pelgrim* 30.

⁴¹ Diego Laynez, *Brief over pater Ignatius (1547)*, § 10 (MHSI 66, 80).

⁴² *Geestelijke Oefeningen*, 124.

⁴³ *Geestelijke Oefeningen*, 101-109.

structureel onrecht, zonde – maar dan wijst hij erop hoe Gods Zoon geboren werd temidden van dat alles; en juist daar is de lieflijkheid te vinden. Het gebeurt maar geleidelijk dat men God in de werkelijkheid gaat proeven en zien. Ignatius moest dit zelf leren door middel van veel pijnlijke ervaringen. In La Storta ontving hij de genade geplaatst te worden bij de kruisdragende Zoon; en zo werden hij en zijn gezellen binnengeleid in de wijze van leven van de Zoon, met haar vreugden en lijden.

7. Op gelijke wijze ervaart in onze tijd de Sociëteit, bij het vervullen van haar zending, gezelschap te zijn van de Heer en de uitdaging van het Kruis⁴⁴. De inzet voor “de dienst van het geloof en de bevordering van de gerechtigheid”⁴⁵, de dialoog met culturen en godsdiensten⁴⁶, brengt jezuïeten naar grenssituaties waar zij energie en nieuw leven vinden, maar ook angst en dood – waar “de godheid zich verbergt”⁴⁷. Men kan niet altijd de ervaring uit de weg gaan dat God zich verbergt, maar zelfs in de diepste duisternis, als God zich schuil schijnt te houden, kan het licht van God dat alles anders maakt, schijnen. God is intens werkzaam in deze verborgenheid. Oprijzend uit de graven van de geschiedenis en het persoonlijk leven, verschijnt ons de Heer wanneer wij dit het minst verwachten en brengt ons zijn troost als een vriend⁴⁸ en als het middelpunt van een broederlijke en dienende gemeenschap⁴⁹. Vanuit deze ervaring van God die midden in het leven werkzaam is, wordt steeds weer onze identiteit als “dienaren van Christus’ zending”⁵⁰ zichtbaar.

De wijze waarop wij te werk gaan

8. Aan ons, jezuïeten is de opdracht toevertrouwd te doen hopen dat temidden van alle gebeuren het goddelijk leven te vinden is. Wij volgen weer de weg die Ignatius eens opging. Omdat er een inwendige ruimte is open gegaan, waarin God in ons werkzaam is, zijn wij, zoals hij het ervoer en het ook onze ervaring is, in staat de wereld te zien als een plaats waarin God aan het werk is en voortdurend een beroep op ons doet en aanwezig is. Met Christus die levend water aanbiedt⁵¹ betreden we zo de dorre, van alle leven verstoken gebieden van de wereld. Het is onze werkwijze, *overall* de voetsporen van God te ontdekken, omdat we weten dat de Geest van Christus aan het werk is, overall en in iedere situatie, in alles wat gedaan wordt om Hem meer present te doen zijn in de wereld.⁵² Door de opdracht om te trachten de aanwezigheid en het werken van God in alle mensen en omstandigheden van de wereld “aan te voelen en te smaken” (*sentir y gustar*) komen wij jezuïeten te staan in een spanning die ons tegelijk naar God trekt en naar de wereld. Voor jezuïeten met een zending ontstaat daardoor een typisch ignatiaans spanningsveld dat samengaat met het feit dat we hecht in God geworteld staan en tegelijk diep zijn ondergedompeld in de wereld.

9. Zijn en doen, beschouwing en actie, gebed en profetisch leven, geheel met Christus verenigd zijn, en volledig met Hem als apostolisch corps in de wereld zijn

⁴⁴ *Geestelijke Oefeningen*, 53

⁴⁵ AC 32, D. 2.

⁴⁶ AC 34, D 2, nn 19-21.

⁴⁷ *Geestelijke Oefeningen* 196.

⁴⁸ *Geestelijke Oefeningen* 224

⁴⁹ Mt 18, 20.

⁵⁰ AC 34, D. 2.

⁵¹ Vgl Joh 4, 10-15.

⁵² Vgl Vaticanum II, *Gaudium et spes*, 22; ook AC 34, D 6.

opgenomen: dit hele spanningsveld drukt een sterk stempel op het leven van een jezuïet en geeft tegelijk aan wat er de kern en de mogelijkheden van zijn⁵³. De Evangelies laten zien hoe Jezus een diepe liefdevolle verstandhouding heeft met zijn Vader en tegelijkertijd zich geheel geeft aan zijn zending onder mannen en vrouwen. Hij is voortdurend in beweging, van God naar en voor de anderen. Dat is ook het levenspatroon van de jezuïet: met Christus op zending steeds beschouwend, steeds actief. Het is de genade – en de creatieve uitdaging – van ons religieus apostolisch leven dat daarin die spanning doorleefd moet worden tussen gebed en actie, tussen mystiek en dienstbetoon.

10. We moeten onszelf kritisch onderzoeken, willen wij ons ervan bewust blijven dat wij dit spanningsveld van gebed en dienstbetoon trouw moeten doorleven.⁵⁴ Toch kunnen wij deze creatieve polariteit niet opgeven, aangezien ze kenmerkend is voor het wezen van ons leven als mensen die contemplatief zijn in actie, gezellen zijn van Christus en de wereld ingezonden.⁵⁵ In hetgeen wij in de wereld doen moet altijd “iets van God zichtbaar zijn”.

Ons leven moet doen vragen: “wie zijn jullie dat jullie dit soort dingen doen .. en ze op die manier doen?” Met name in de tegenwoordige wereld van voortdurend lawaai en allerlei prikkels dienen de jezuïeten blijk te geven van een sterk gevoel voor wat heilig is, welk gevoel onafscheidelijk gepaard moet gaan met betrokkenheid bij de wereld. Onze grote liefde voor God en onze passie voor zijn wereld moeten ons doen branden met een vuur dat ander vuur aan het branden brengt! Want uiteindelijk is, voor wie weet te zien, geen enkele werkelijkheid louter profaan.⁵⁶ We moeten deze manier van zien aan anderen doorgeven en zorgen voor een door de *Geestelijke Oefeningen* geïnspireerde leerschool die mensen, - met name jonge mensen - erin inleidt. Dan zullen zij de wereld kunnen zien zoals Ignatius deed, toen zijn leven zich ontplooidde vanuit het inzicht dat hij kreeg aan de Cardoner, tot de uiteindelijke stichting toe van de Sociëteit met haar zending om Christus' boodschap uit te dragen tot aan de uiteinden der aarde. Deze zending die teruggaat op zijn ervaringen gaat door in onze tijd.

Een leven dat zijn vorm kreeg door het visioen van La Storta

11. Wat Ignatius overkwam in het kapelletje van La Storta tijdens zijn tocht naar Rome was zijn belangrijkste ervaring voor de stichting van de Sociëteit. In deze mystieke genade zag hij duidelijk “dat de Vader hem plaatste bij Christus, zijn Zoon”⁵⁷ zoals deze zelfde Ignatius met aandrang aan Maria had gevraagd. Te La Storta plaatste de Vader hem bij zijn Zoon die het kruis droeg en Jezus nam hem aan met de woorden: “Ik wil dat je ons dient”. Ignatius voelde zichzelf persoonlijk bevestigd, en voelde de groep bevestigd in het voornemen dat hen innerlijk bewoog om zich in dienst te stellen van de Plaatsvervanger van Christus op aarde. “Ignatius vertelde mij dat God de Vader hem deze woorden op het hart drukte: ‘Ego ero vobis Romae propitius’”⁵⁸. Maar deze verzekering deed Ignatius niet dromen van gemakkelijke wegen, aangezien hij zijn gezellen zei dat zij veel “tegenwerking”⁵⁹ zouden

⁵³ Vgl Peter-Hans KOLVENBACH, *Sobre la vida religiosa*, Havana (Cuba), 1 juni 2007, p.1.

⁵⁴ Vgl Peter-Hans KOLVENBACH, *Sobre la vida religiosa*, Havana (Cuba), 1 juni 2007, p. 3.

⁵⁵ AC 33, AC 34

⁵⁶ Vgl Pierre TEILHARD DE CHARDIN, *Le Milieu Divin*, London, Collins, 1960 (original 1957), p. 66.

⁵⁷ *Het boek van de pelgrim*, 96.

⁵⁸ Diego LAYNEZ, *Adhortationes in librum Examini* (1559), § 7 (MHSI 73, 133).

⁵⁹ *Het boek van de pelgrim*, 97.

ontmoeten in Rome, en misschien zelfs aan het kruis genageld zouden worden. Het is vanuit Ignatius' ontmoeting met de Heer in La Storta dat het toekomstig leven van dienen en zending van de gezellen zich begint af te tekenen met zijn kenmerkende trekken: Christus volgen die het kruis draagt, trouw zijn aan de Kerk en aan Christus' Plaatsvervanger op aarde; leven als vrienden van - en dus in - de Heer in een enkel apostolisch corps.

Christus volgen ...

12 Het volgen van Christus die zijn kruis draagt betekent dat we open willen staan voor alle dorst die de mensheid in onze tijd kwelt. Christus is zelf het voedsel, het antwoord op alle honger en dorst. Hij is het brood des levens dat, door de hongerigen te spijzigen, hen samenbrengt en verenigt.⁶⁰ Hij is het water van leven⁶¹, het levend water waarover Hij met de Samaritaanse vrouw sprak in een gesprek waarover de leerlingen zich verwonderden, omdat het Hem als vrij stromend water buiten de rivieroever bracht van hetgeen in cultureel en godsdienstig opzicht vertrouwd was, in een gedachtewisseling met iemand met wie Hij volgens de gebruiken helemaal niet mocht spreken. Jezus ging zover dat Hij zich openstelde voor verschillen en nieuwe perspectieven. Zijn dienstwerk liet zich niet door grenzen weerhouden. Hij maakte zijn volgelingen erop attent dat God aan het werk is op plaatsen en bij mensen die zij liever vermeden: Zachaeus⁶², een Syrofenicische vrouw⁶³, Romeinse centurio's⁶⁴, de goede moordenaar⁶⁵. Als water dat leven brengt aan allen die dorst hebben⁶⁶ toonde Hij zijn belangstelling voor iedere dorre streek van de wereld; en in iedere dorre streek van de wereld kan Hij welkom geheten worden, want allen die dorst hebben kunnen begrijpen wat levend water betekent. Dit beeld van levend water kan levenwekkend zijn voor alle jezuïeten als mensen die Christus bij zijn zending dienen, omdat, wanneer zij zelf ervan hebben geproefd, ze het gretig zullen aanbieden aan iedereen die dorst heeft en het overreiken aan mensen over de grenzen heen – waar misschien nog geen water is opgeborreld – om een cultuur van dialoog te brengen aan een wereld die rijk en gevarieerd is, en die vele facetten vertoont.

13. Het volgen van de kruisdragende Christus betekent zijn Evangelie van hoop verkondigen aan de vele armen op de huidige wereld. In de vele "vormen van armoede" zijn behoeften aan drinken zichtbaar die uiteindelijk alleen door Hem, die levend water is, bevredigd kunnen worden. Als men voor zijn Rijk aan het werken is, zal dit vaak betekenen dat men in stoffelijke noden zal moeten voorzien, maar het zal altijd een bredere betekenis hebben, want de mensen hebben vele soorten van dorst, en de zending van Christus is voor mensen bestemd. Geloof en gerechtigheid: het een gaat nooit zonder het ander. Mensen hebben voedsel nodig, onderdak, liefde, relaties, waarheid, zingeving, belofte, hoop. Mensen hebben een toekomst nodig waarin zij als mens geheel tot hun recht kunnen komen. Mensen hebben een onvoorwaardelijke toekomst nodig, 'iets groots om op te hopen', iets dat

⁶⁰ Vgl Mc 6, 31-44 en parallelplaatsen.

⁶¹ Vgl Joh 4, 7-15

⁶² Lc 19, 1-10

⁶³ Mc 7, 24-30.

⁶⁴ Lc 7, 2-10; Mc 15, 39.

⁶⁵ Lc 23, 39-43.

⁶⁶ vgl Joh 7, 38

uitgaat boven alles waarop ieder voor zichzelf hoopt⁶⁷. Dat alles is reeds aanwezig in het hart van Christus' zending, hetgeen bijzonder duidelijk blijkt uit zijn werk bij het verrichten van genezingen, dat altijd meer was dan een louter lichamenlijk gebeuren. Toen Jezus de melaatse genas, gaf hij hem terug aan de gemeenschap, gaf Hij hem het gevoel dat hij ergens bij hoorde. Onze zending vindt haar inspiratie in het werk van Jezus. Als we Jezus navolgen, voelen we ons niet alleen geroepen om directe hulp te bieden aan mensen in nood, maar ook om hun hele persoonlijkheid te helen, hen weer hun plaats in de maatschappij terug te geven en te verzoenen met God. Vaak vraagt dit een inzet van lange duur, of het nu gaat om de opvoeding van de jeugd, de geestelijke begeleiding bij de *Geestelijke Oefeningen*, de beoefening van de wetenschap of om vluchtelingen hulp. Maar het is op deze manier dat wij, gesteund door de genade, en met gebruik van onze eventuele talenten als vakman, trachten ons geheel aan God aan te bieden om Hem te dienen.

14. De manier waarop de Zoon handelde is voor ons het voorbeeld hoe wij moeten handelen in de dienst van zijn zending⁶⁸. Jezus predikte het Rijk van God; in feite stelde Hij het tegenwoordig door zijn aanwezigheid alleen al.⁶⁹ En Hij toonde dat Hij in de wereld was gekomen niet om zijn eigen wil te doen, maar de wil van de Vader in de hemel. Jezus' gehele leven was een ontleding, op situaties reageerde Hij met zelfverloochening, Hij zocht niet gediend te worden maar te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen.⁷⁰ Zo werden in heel de wijze waarop Hij leefde de menswording en het paasmysterie zichtbaar; wanneer wij ons bij Hem voegen zal zijn levenspatroon ook dat van ons zijn. Als gezellen samen met Hem op zending is zijn weg ook onze weg.

15. Door deze weg te volgen bekrachtigen de jezuïeten in onze tijd alles wat in de drie laatste Algemene Congregaties was vastgesteld omtrent de zending van de Sociëteit. De dienst van het geloof en de bevordering van de gerechtigheid, onverbrekkelijk met elkaar verbonden, blijven centraal staan in onze zending. Deze keuze heeft de Sociëteit een ander aanschijn gegeven. Wij sluiten ons opnieuw daarbij aan en herinneren ons dankbaar onze martelaren en de armen die ons hebben doen leven van het evangelie in onze identiteit als volgelingen van Jezus : "Ons dienstwerk met name onder de armen, heeft het geloofsleven verdiept van ieder van ons persoonlijk zowel als dat van het hele corps"⁷¹. Als volgelingen van Jezus in deze tijd richten wij ons ook op mensen die in cultuur en godsdienst van ons verschillen, in het besef dat de dialoog met hen een integraal onderdeel is van onze dienst aan Christus' zending.⁷² Bij elke zending die wij vervullen trachten wij alleen maar daar te zijn, waarheen Hij ons zendt. De genade die wij als jezuïeten ontvangen is met Hem te zijn en te gaan, de wereld te bezien met zijn ogen en haar met zijn hart lief te hebben, en haar diepten te betreden met zijn grenzeloze mededogen.

⁶⁷ BENEDICTUS XVI, *Spe Salvi* (30 nov 2007), bijvoorbeeld §§ 4 en 35.

⁶⁸ *Geestelijke Oefeningen*, 91-98.

⁶⁹ Vgl Mt 12, 28; Lc 11, 20; 17, 21.

⁷⁰ Mc 10, 45.

⁷¹ AC 34, D 2, 1

⁷² AC 34, D.2.

In de Kerk en voor de wereld

16. Daar we weten dat wij, hoewel zondaars, met Jezus als gezellen zijn uitgezonden, aan Hem toegewijd in armoede, zuiverheid en gehoorzaamheid, luisteren wij vol aandacht naar de noden en verlangens van de mensen die wij willen dienen. Wij zijn gekozen om als zijn gezellen te leven in een enkel corps, dat bestuurd wordt door middel van de rekenschap van geweten, en dat bijeen wordt gehouden door de gehoorzaamheid: mannen van en voor de Kerk onder gehoorzaamheid aan de Opperpriester en aan onze Pater Generaal en aan naar behoren aangestelde oversten⁷³. Bij dit alles staat ons steeds voor ogen altijd beschikbaar te zijn voor het goede dat een meer universeel karakter heeft - inderdaad altijd verlangend naar het *magis*, naar datgene wat werkelijk beter is en strekt tot de grotere eer van God.⁷⁴ Het is deze beschikbaarheid voor de universele zending van de Kerk die onze Sociëteit op een heel eigen wijze kenmerkt, die betekenis geeft aan onze speciale gelofte van gehoorzaamheid aan de Paus en die ons maakt tot een enkel apostolisch corps dat zich toelegt op het in de Kerk dienen van mannen en vrouwen, waar ter wereld ook.

17 Vooral door haar gehoorzaamheid moet de Sociëteit zich onderscheiden van andere religieuze families. Men hoeft slechts te denken aan de brief van Ignatius, waar hij schrijft: “We kunnen het verdragen dat andere religieuze instituten ons overtreffen in vasten en andere gestrengheden die ze volgens hun regel beoefenen, maar, dierbare broeders, ik verlang dat zij die God dienen in onze Sociëteit uitmunten in de zuiverheid en volmaaktheid van hun gehoorzaamheid, het loslaten van hun wil en het afzien van hun oordeel”.⁷⁵ Ignatius had de gehoorzaamheid van het *Suscipe* voor ogen, toen hij datgene wilde onderstrepen dat het kenmerkend onderscheid was voor de Sociëteit.

Als een religieuze apostolische gemeenschap...

18. Niet alleen aan de gehoorzaamheid maar ook aan onze jezuïetengeloften van zuiverheid en armoede hebben wij het te danken dat we ons in de Kerk hebben ontwikkeld naar de gelijkenis van Jezus zelf.⁷⁶ Deze geloften maken ook duidelijk zichtbaar dat wij ter beschikking staan voor Gods roep. Deze beschikbaarheid komt op verschillende manieren tot uiting, afhankelijk van ieders bijzondere roeping. Zo is de Sociëteit gezegend en verrijkt met de aanwezigheid van broeders, geestelijke coadjutoren en professen, die tezamen als gezellen van een familie – met de vitaliteit die de aanwezigheid van hen die in opleiding zijn met zich meebrengt - de zending van Christus dienen overeenkomstig de eenieder geschonken genadegaven⁷⁷. Beantwoordend aan de verschillende genadegaven beleven wij zo ons godgewijd leven. We zorgen voor de bediening van de sacramenten in het hart van de Kerk, wij vieren de Eucharistie en de andere sacramenten en verkondigen getrouw het woord van God. Wij brengen dit woord tot aan de uiteinden der aarde en trachten de rijkdommen ervan te delen met de mensen overal in de wereld.

⁷³ Vgl *Geestelijke Oefeningen*, 352-370.

⁷⁴ Vgl *Geestelijke Oefeningen*, 23, *Constituties*, 622

⁷⁵ *Brief aan de jezuïeten in Portugal (26 maart 1553)*, § 2 (MHSI 29, 671).

⁷⁶ 2 Kor 3, 18.

⁷⁷ *Constituties*, 511.

19. De rollen en het dienstwerk van de jezuïeten lopen sterk uiteen. Het noodzakelijk complement hierop vinden zij in een communautair leven als elkaars metgezellen. Ons leven met elkaar getuigt van onze vriendschap in de Heer, en bestaat in het met elkaar delen van geloof en leven samen, bovenal bij de viering van de Eucharistie. Samen Jezus volgen doet ons denken aan de leerlingen die optrokken met hun Heer. De identiteit van de jezuïet en zijn zending zijn met elkaar verbonden door de communautiteit. Inderdaad vormen identiteit, communautiteit en zending een soort drieluik dat duidelijk maakt hoe ons leven als elkaars metgezellen het best begrepen kan worden. Dit leven als elkaars metgezellen laat zien hoe mensen met een verschillende achtergrond en met andere talenten samen met elkaar kunnen leven als ware “vrienden in de Heer”. De identiteit van de jezuïet wordt bepaald door onderlinge betrekkingen; ze ontwikkelt zich in en door de verscheidenheid van cultuur, nationaliteit en taal, is verrijkend en stimulerend voor ons. Dit is een proces dat begint bij onze intrede in de Sociëteit en waarin we iedere dag vorderingen maken. Wanneer we dit doen, kan ons communautair leven aantrekkelijk worden voor mensen en een uitnodiging voor hen betekenen - vooral voor jonge mensen – om “te komen zien”⁷⁸ en om onze roeping te komen delen en met ons te dienen in Christus’ zending. Niets zou in onze tijd wenselijker en meer noodzakelijk zijn, aangezien Christus’ hart brandt van liefde voor deze wereld en gezellen zoekt die haar samen met Hem kunnen dienen.

Een nieuwe context – Naar nieuwe grenzen

20. In dienst staan van Christus’ zending betekent in onze tijd speciale aandacht besteden aan haar plaats in wereldverband. Deze achtergrond vraagt dat wij optreden als een universeel corps met een universele zending en tegelijk beseffen dat onze situatie overal grondig verschilt. Het is als wereldwijde gemeenschap – en tegelijk als een netwerk van plaatselijke communautiteiten – dat wij anderen in heel de wereld zoeken te dienen. Onze zending van geloof en gerechtigheid, van dialoog met culturen en godsdiensten, heeft zulk een omvang gekregen dat we de wereld niet langer meer mogen zien als zou zij bestaan uit losstaande eenheden; we moeten haar zien als verenigd geheel waarin ieder van de ander afhankelijk is. Globalisering, technologie en milieuvraagstukken hebben onze traditionele grenzen ongeloofwaardig gemaakt, en ons beter doen beseffen dat wij een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor het welzijn van de hele wereld en haar ontwikkeling op een duurzame en vruchtbare wijze.⁷⁹

21. De huidige consumptieculturen zijn niet bevorderlijk voor passie en geloofsijver, maar leiden eerder tot verslaving en dwangneurose. Daartegen is verzet geboden. Op deze culturele kwalen zal een meevoelende reactie noodzakelijk en niet te vermijden zijn, als wij het leven van onze tijdgenoten willen delen. Tegen deze veranderde achtergrond is onze verantwoordelijkheid als jezuïeten om op verschillende niveaus medewerking te verlenen een dwingende eis geworden. Zo moeten onze provincies steeds meer met elkaar samenwerken. Zo moeten we ook samen met anderen werken: met mannelijke en vrouwelijke religieuzen van andere gemeenschappen; met leken; met leden van kerkelijke bewegingen; met mensen die dezelfde waarden voorstaan als wij maar niet ons geloof delen; kortom met alle mensen van goede wil.

⁷⁸ Joh 1, 39.

⁷⁹ Vgl *Globalization and Marginalization*, Rome, Secretariaat voor sociale gerechtigheid, 2006, pp 16-17.

22. God heeft een wereld geschapen met een grote verscheidenheid aan bewoners en deze is goed. Daarin komt de rijke schoonheid tot uitdrukking van deze lieve wereld: mensen die samen aan het werk zijn, lachen, voorspoed beleven⁸⁰ zijn teken dat God onder ons is. Maar de verscheidenheid wordt problematisch, wanneer de verschillen tussen mensen zo worden beleefd dat het sommigen goed gaat ten koste van anderen die worden buitengesloten - dan vechten en vermoorden mensen elkaar en zijn ze uit op vernietiging⁸¹. God in Christus lijdt dan in en met de wereld die Hij wil vernieuwen. Juist daar is onze zending gelegen, daar moeten wij zien dat onze zending is gelegen volgens de criteria van het *magis*⁸² en het groter algemeen goed⁸³. God is aanwezig in de duisternis van het leven, besloten om alle dingen nieuw te maken. God heeft bij dit streven medewerkers nodig: mensen die de genade ontvingen te zijn opgenomen onder de banier van zijn Zoon.⁸⁴ Er zijn "volkeren" op ons aan het wachten die meer zijn dan landen op de landkaart, "volkeren" waartoe tegenwoordig ook behoren zij die arm zijn en van huis en haard verdreven, die volkomen eenzaam zijn, die van Gods bestaan geen weet hebben en zij die God gebruiken voor politieke doeleinden. Er zijn nieuwe "volkeren" en wij worden naar hen toe gezonden⁸⁵.

23. Terugdenkend aan pater Jerónimo Nadal, kunnen we hem nazeggen: de wereld is ons huis⁸⁶. Zoals pater Kolvenbach onlangs zei: "een vast monnikenklooster heeft voor ons geen nut, want ons is de hele wereld geschonken om de blijde boodschap te verkondigen... ; wij sluiten ons niet op in een klooster, maar blijven in de wereld temidden van de menigte mannen en vrouwen die de Heer liefheeft sinds zij op de wereld zijn".⁸⁷ Naar alle mannen en vrouwen gaat onze zorg uit voor de *dialog* en voor de *verkondiging*, omdat onze zending die van de Kerk is: Christus ontdekken waar wij Hem ervoor niet hadden opgemerkt en Hem openbaren waar hij eerder nog niet gezien was. Met andere woorden, wij trachten "God in alle dingen te vinden" zoals Ignatius ons voorhoudt in de 'Beschouwing om de Liefde te verkrijgen'⁸⁸. Onze belangstelling en bekommernis gaan uit naar de gehele wereld.

24. Vandaar dat met het veranderen van de wereld ook de context van onze zending verandert, en nieuwe grensgebieden wenken dat wij ons daarover moeten willen ontfermen. Daarom dat we meer en meer actief deelnemen aan de dialoog met de godsdiensten die ons kan tonen dat de Heilige Geest aan het werk is over heel de door God beminde wereld. Wij wenden ons ook naar dat "'grensgebied", de aarde, die steeds verder ontluistert en uitgebuit wordt. Bezield met een grote zorg dat aan het milieu recht wordt gedaan zullen we opnieuw de Geest vinden van God, die tracht bevrijding te brengen aan de lijdende schepping welke ons om ruimte vraagt om te leven en te kunnen ademen.

⁸⁰ Vgl *Geestelijke Oefeningen*, 106.

⁸¹ Vgl *Geestelijke Oefeningen*, 108.

⁸² *Geestelijke Oefeningen*, 97.

⁸³ *Constituties*, 622.

⁸⁴ *Geestelijke Oefeningen*, 147

⁸⁵ Adolfo NICOLÁS, *Homilie op de dag na zijn verkiezing tot Algemeen Overste van de Sociëteit van Jezus (20 januari 2008)*

⁸⁶ Jerónimo NADAL, *13° Exhortatio Complutensis (Alcalá, 1561)* § 256 (MHSI 90, 469-470)

⁸⁷ "Peter-Hans KOLVENBACH, *Homilie Regimini Militantis Ecclesiae* bij de verjaardagsviering van de goedkeuring van de Sociëteit van Jezus (27 september 2007).

⁸⁸ Vgl *Geestelijke Oefeningen*, 230- 237.

Ite Inflammate Omnia

25. Toen Ignatius Franciscus Xaxerius naar het Oosten zond zou hij, volgens de legende, tegen hem gezegd hebben: “ga en zet de wereld in vuur en vlam”. Met de geboorte van de Sociëteit van Jezus was er een nieuw vuur ontstoken in een veranderende wereld. Er was een nieuwe vorm van religieus leven aan het opkomen, niet als een gebeuren van mensenhanden, maar door een goddelijk initiatief. Het vuur dat toen werd ontstoken blijft in deze tijd nog steeds branden in ons jezuïetenleven, zoals men van de heilige Alberto Hurtado zei: "Een vuur dat aanstekelijk werkt". Met dat vuur zijn we geroepen alles met liefde voor God⁸⁹ in lichterlaaie te zetten

26. Deze roeping staat in onze tijd voor nieuwe uitdagingen. Wij beleven onze identiteit als gezellen van Jezus in een context die allerlei gedaanten heeft; de talloze facetten van een verbrokkelde cultuur eisen als om strijd onze aandacht op. Ze sijpelen in ons door, schieten wortel in die vruchtbare bodem van onze natuurlijke verlangens, en beroeren ons zo, dat ze ongemerkt onze gevoelens en beslissingen gaan beheersen. Maar wij kennen en verkondigen één beeld, Jezus Christus het ware beeld van God en het ware beeld van de mensheid. Wanneer wij Hem beschouwen wordt Hij vlees in ons, geneest Hij ons van onze inwendige verwondingen, en heelt Hij ons als individuen, als communauten en als apostolisch corps dat aan Christus'zending gewijd is.

27. Om in onze gebroken wereld deze zending in ons leven te vervullen hebben wij broederlijke en opgewekte communauten nodig waarin we nieuwe kracht opdoen en heel intens de enige passie laten zien die onze verschillen overbruggen kan en onze creativiteit doen bloeien. Deze passie komt voort uit onze steeds weer nieuwe ervaring van de Heer, wiens verbeelding en liefde voor onze wereld geen grenzen kent. Deze liefde nodigt ons uit tot “deelname aan de zending van de door de Vader gezondene, in de Geest, door een zichzelf steeds meer overtreffende dienst, uit liefde, met alle varianten van het kruis, in navolging van die Jezus die alle mensen en heel de schepping wil leiden tot de eer van de Vader”⁹⁰

[Terug naar inhoud](#)

⁸⁹ Lc 12, 49

⁹⁰ Pedro ARRUIPE, “Trinitarian Inspiration of the Ignatian Charism”, § 79, AR 18(1980-1983) 150.

Decreet 3

UITDAGINGEN VOOR ONZE ZENDING IN DEZE TIJD

GEZONDEN NAAR DE GRENSGEBIEDEN

I. HER-BEVESTIGING VAN ONZE ZENDING

1. Als dienaren van Christus'zending denken wij dankbaar terug aan de genaden die wij in de afgelopen jaren van de Heer ontvingen. In ons leven als jezuïeten hebben wij een voortgaand proces meegemaakt van vernieuwing en aanpassing van onze zending en onze werkwijze zoals het Tweede Vaticaans Concilie had gevraagd.⁹¹

2. Sinds het Concilie heeft de Geest de hele Sociëteit, in Algemene Congregaties bijeen, gebracht tot de vaste overtuiging dat

“Het doel van de zending die wij van Christus hebben ontvangen, zoals dit is neergelegd in de Formula Instituti, is de dienst van het geloof. Het beginsel dat onze zending tot een eenheid maakt is de onverbreekelijke band tussen het geloof en de bevordering van de gerechtigheid van het Koninkrijk”⁹².

3. Toen wij tijdens de 34^e Algemene Congregatie nadachten over onze ervaring, kwamen wij tot het inzicht dat de dienst van het geloof in Jezus Christus en de bevordering van de gerechtigheid van het door Hem gepredikte Koninkrijk, in de wereld van onze tijd het best kunnen worden verricht, indien inculturatie en dialoog wezenlijke elementen worden van de wijze waarop wij in onze zending te werk gaan⁹³. Wij ervaren deze zending als een onderdeel van de universele evangeliseringsopdracht van de Kerk, een “unieke maar complexe werkelijkheid” waarin al deze wezenlijke elementen aanwezig zijn.⁹⁴ Deze zending, die betekenis geeft aan ons apostolisch religieus leven, willen wij opnieuw bevestigen.

“ Zo zijn het doel van onze zending (de dienst van het geloof) en het beginsel dat onze zending tot een eenheid maakt (geloof gericht op de gerechtigheid van het Koninkrijk), dynamisch betrokken op de geïncultureerde verkondiging van het evangelie en de dialoog met andere godsdienstige tradities als onmisbare aspecten van de evangelisering ⁹⁵”.

4. Gedurende de voorbije jaren is de Sociëteit met succes betrokken geweest bij de dialoog met mensen uit verschillende culturen en religieuze tradities, hetgeen een verrijking betekende voor onze dienst van het geloof en de bevordering van de gerechtigheid en een nieuw bewijs was dat geloof en gerechtigheid niet alleen maar een apostolisch werk kunnen zijn onder andere, maar deel moeten uitmaken van al

⁹¹ Vaticanum II, *Perfectae Caritatis*, 2

⁹² AC 34, D 2, n.14.

⁹³ AC 34, D 2, nn 14-21.

⁹⁴ Vgl JOHANNES PAULUS II, *Redemptoris Missio*, 41: “de missie is een op zichzelf staande, maar complexe realiteit en ontplooit zich op verschillende wijzen”. Vgl nn 52-54; 55-57.

⁹⁵ AC 34, D. 2 , n 15.

onze werken en van ons leven met elkaar als individuen, communiteiten en wereldwijde broederschap⁹⁶.

5. In toenemende mate hebben onze apostolische werken op het gebied van pastoraal, onderwijs, sociale zorg, communicatie en spiritualiteit creatieve wegen gevonden om deze zending in de uitdagende omstandigheden van de moderne wereld uit te voeren. Verschillende werken voeren hun zending uit op een bij hen passende manier. Maar alle hebben deze opdracht ervaren als de genade “geplaatst te zijn bij de Zoon”. Dankbaar denken we terug aan de vele medebroeders en medewerkers die edelmoedig hun leven hebben geofferd in reactie op de oproep van de Heer om met Hem samen te werken.

6. In ons verlangen “de Heer alleen en zijn bruid, de Kerk, te dienen onder de Paus van Rome”⁹⁷ worden wij bevestigd door de woorden die de Heilige Vader richtte tot de leden van deze Congregatie:

“Vandaag wil ik u en uw medebroeders aansporen om door te gaan met het vervullen van uw zending in volledige trouw aan uw oorspronkelijk charisma, in de kerkelijke en maatschappelijke context die kenmerkend zijn voor het begin van dit millennium. Zoals mijn voorgangers het u vaak hebben gezegd, heeft de Kerk u nodig, rekent zij op u, en wendt zij zich met vertrouwen tot u...”⁹⁸

7. Als reactie op de uitdagende nieuwe omstandigheden waarmee wij te maken hebben, willen wij ons verder bezinnen op onze zending in het licht van onze ervaring.

II. EEN NIEUWE CONTEXT VOOR DE ZENDING.

8. De nieuwe context waarin wij onze zending beleven wordt gekenmerkt door ingrijpende veranderingen, scherpe conflicten en nieuwe mogelijkheden. Om met de woorden van de Heilige Vader te spreken:

“Uw Congregatie heeft plaats in een periode van grote maatschappelijke, economische en politieke veranderingen; ernstige ethische vraagstukken, allerlei conflicten, maar ook van intenser contacten tussen volkeren, nieuwe mogelijkheden voor kennismaking en gesprek, een intens verlangen naar vrede. Al deze omstandigheden vormen een uitdaging voor de Katholieke Kerk en voor de vraag of zij in staat is aan onze tijdgenoten een boodschap te brengen van hoop en heil”⁹⁹

9. We leven in een geglobaliseerde wereld. De AC 34 wees al op “het groeiend besef van de onderlinge afhankelijkheid van alle mensen in een gemeenschappelijk erfgoed”¹⁰⁰. Dit proces heeft zich versneld voortgezet, met als resultaat dat we meer banden hebben met elkaar. Het gevolg daarvan is voelbaar geworden op alle terreinen van ons leven en wordt ondersteund door op elkaar betrokken structuren van culturele, maatschappelijke en politieke aard die hun invloed hebben op de kern van onze zending van geloof, gerechtigheid en op alle aspecten van onze dialoog met godsdienst en cultuur.

⁹⁶ AC 32, D., 2, n. 9.

⁹⁷ *Exposcit Debitum (1550)*, § 3 (MHSI 63, 375)

⁹⁸ BENEDICTUS XVI, *Toespraak tot de 35e AC van de Sociëteit van Jezus (21 februari 2008)* § 2.

⁹⁹ *Toespraak* § 2..

¹⁰⁰ AC 34, D.3, n.7.

10. Globalisering heeft ook een wereldcultuur doen ontstaan die haar invloed had op alle culturen; vaak heeft dit geleid tot een proces van gelijkschakeling en tot een politiek van eenvormigheid die de afzonderlijke mensen en groepen het recht ontzegt om volgens hun eigen cultuur te leven en zich te ontwikkelen. Temidden van al deze beroeringen heeft het postmodernisme, dat ook door de AC 34¹⁰¹ werd genoemd, steeds meer het denken en het gedrag beïnvloed van onze tijdgenoten en ook van ons jezuïeten.

11. In deze nieuwe wereld van onmiddellijk contact en digitale technologie, van wereldwijde markten en algemeen gedeeld verlangen naar vrede en welvaart, krijgen we te maken met groeiende spanningen en ongerijmdheden: we leven in een cultuur die zelfbeschikking en het 'nu' voorstaat en toch hebben wij een wereld die zo sterk behoefte heeft aan het opbouwen van een solidaire toekomst; we hebben betere middelen om contact te kunnen leggen, maar ervaren vaak geïsoleerd en buitengesloten te zijn: sommigen hebben enorme voordelen behaald terwijl anderen terecht zijn gekomen aan de zelfkant van de maatschappij; de grenzen gaan steeds meer open, en toch voelt men de behoefte om voor de plaatselijke en eigen identiteit op te komen; onze wetenschappelijke kennis is doorgedrongen in de diepste geheimen van het leven en toch worden de waardigheid van het leven zelf en van de wereld waarin wij leven bedreigd.

III. OPROEP OM RECHTVAARDIGE BETREKKINGEN TOT STAND TE BRENGEN. EEN ZENDING VAN VERZOENING

12. In deze geglobaliseerde wereld die door zo ingrijpende veranderingen wordt gekenmerkt, willen we nu dieper ingaan op de vraag hoe we de oproep om het geloof te dienen, de gerechtigheid te bevorderen en de dialoog aan te gaan met de cultuur en met andere godsdiensten moeten verstaan in het licht van onze apostolische opdracht om voor goede betrekkingen te zorgen met God, met elkaar en met de schepping¹⁰².

13. In het Lucasevangelie begon Jezus zijn openbaar leven in de synagoog van Nazareth¹⁰³. Hij las voor uit de profeet Jesaja en terwijl Hij erkende dat Hij door de Geest was gezalfd, kondigde Hij aan de armen goed nieuws aan, de vrijlating van de gevangenen, het licht in de ogen van de blinden en vrijheid voor de verdrukten. Door zo te doen gaf Hij zichzelf en zijn werk een plaats in de traditie van de joodse profeten die hartstochtelijk Gods gerechtigheid verkondigden en ook de plicht van het volk van Israël te zorgen voor juiste betrekkingen met God, met elkaar (met name met de geringsten onder hen) en met het land¹⁰⁴.

14. Door de goddelijke boodschap van liefde en mededogen te verkondigen ging Jezus over fysieke en socio-religieuze grenzen heen. Zijn boodschap van verzoening werd zowel aan het volk van Israël verkondigd als aan mensen die buiten de fysieke en spirituele grenzen leefden: tollenaars, prostituees, zondaars en allerlei soorten mensen, randfiguren en buitengeslotenen. Zijn werk van verzoening met God en

¹⁰¹ AC 34, D. 4. n. 19-24

¹⁰² *Compendium van de Sociale Leer van de Kerk*, § 575.

¹⁰³ Lc 4, 16 e.v.

¹⁰⁴ JOHANNES PAULUS II, *Tertio Millennio Adveniente*, §§ 11-13.

met elkaar kende geen grenzen. Hij sprak tot de machthebbers en vroeg hun om een innerlijke ommekeer. Hij betoonde een bijzondere liefde voor de zondaar, de arme weduwe, het verloren schaap. Het Koninkrijk van God dat Hij voortdurend predikte werd een visie op een wereld waar alle onderlinge betrekkingen verzoend zijn in God. Jezus ging de confrontatie aan met de machten die niet willen weten van dit Koninkrijk en dit verzet had zijn dood op het kruis tot gevolg, een dood die hij in trouw aan zijn zending vrijwillig aanvaardde. Op het kruis zien we in alles wat Hij gezegd en gedaan had de openbaring van de uiteindelijke verzoening die tot stand werd gebracht door de gekruisigde en verrezen Heer, door wie de nieuwe schepping op komst is waarin alle onderlinge betrekkingen in God recht zullen worden getrokken.¹⁰⁵

15 Ignatius en zijn eerste gezellen begrepen hoe belangrijk het was mensen te bereiken in het grensgebied en het centrum van de samenleving en hen die op een of andere manier van elkaar vervreemd waren weer te verzoenen¹⁰⁶. Vanuit het centrum in Rome zond Ignatius jezuïeten naar de grenzen, naar de nieuwe wereld "om de Heer aan te kondigen aan volkeren en culturen die Hem nog niet kenden".¹⁰⁷ Hij zond Xaverius naar Indië. Duizenden jezuïeten volgden hem en preekten het evangelie aan veel culturen en deelden hun kennis met anderen van wie zij ook leerden. Hij wilde dat jezuïeten ook een ander soort grenzen over zouden gaan, grenzen tussen rijk en arm, tussen geletterden en ongeletterden. Hij schreef aan de jezuïeten op het Concilie van Trente hoe zij zich dienden te gedragen en wilde uitdrukkelijk dat zij voor zieken zouden zorgen. Jezuïeten openden colleges in Rome en in de grote Europese steden en gaven les aan kinderen in dorpen over heel de wereld.

16. Zoals dat gebeurde met Ignatius en zijn eerste gezellen te La Storta, zijn wij door de Vader uitgezonden, samen met de verrezen en verheerlijkte, maar nog kruisdragende Christus, terwijl Hij aan het werk is in een wereld die nog de volheid van zijn verzoening zal moeten ervaren. In een wereld die verscheurd is door geweld, twisten en verdeeldheid zijn wij geroepen om met anderen instrumenten te worden van God, die "in Christus de wereld met Zich heeft verzoend zonder de mensen hun overtredingen aan te rekenen"¹⁰⁸. Deze verzoening vraagt van ons dat we een nieuwe wereld van goede onderlinge betrekkingen opbouwen, vraagt om een nieuw jubeljaar dat alle verdeeldheden overwint, zodat God zijn gerechtigheid voor allen kan herstellen.

17. Deze traditie van jezuïeten, die bruggen slaan over barrières heen, wordt van wezenlijk belang in de situatie van de huidige wereld. Wij zullen alleen dan in staat zijn de verdeeldheden van een versplinterde wereld te overbruggen wanneer wij met elkaar verenigd zijn in onze liefde voor Christus onze Heer door persoonlijke banden, zoals die welke Franciscus Xaverius over alle zeeën heen met Ignatius verbond en door de gehoorzaamheid die ieder van ons uitzendt naar alle uithoeken van deze wereld.¹⁰⁹

¹⁰⁵ 2 Kor 5, 19; Ef 2, 16.

¹⁰⁶ *Exposcit Debitum* (1550), § 3 (MHSI 63, 376).

¹⁰⁷ *Toespraak*, § 3

¹⁰⁸ 2 Kor 5, 19.

¹⁰⁹ *Constituties*, 655-659.

IV. ONS APOSTOLISCH ANTWOORD

18. Als dienaren van Christus' zending worden wij uitgenodigd Hem te helpen wanneer Hij goede betrekkingen schept tussen ons en God, andere mensen en de schepping. De Heilige Vader herinnerde ons eraan dat "onze wereld het toneel is van de strijd tussen goed en kwaad"¹¹⁰ en daarom stellen we ons opnieuw op voor de Heer in de meditatie van de Twee Standaarden. Er zijn sterke negatieve krachten in de wereld, maar we zien ook overal in de wereld Gods aanwezigheid die mensen uit alle culturen en godsdiensten ertoe aanzet om zich in te zetten voor verzoening en vrede. De wereld waarin wij werken is een wereld van zonde en genade.

Verzoening met God

19. De Geestelijke Oefeningen nodigen ons uit tot een hernieuwde en verdiepte ervaring van verzoening met God in Christus. We zijn geroepen om met vreugde en respect anderen te doen delen in deze ervaring die wij ontvingen en die onze hoop levend houdt. Globalisering en nieuwe communicatietechnieken hebben onze wereld open gelegd en bieden ons nieuwe gelegenheden om met geestdrift het Blijde Nieuws aan te kondigen van Jezus Christus en van het Koninkrijk dat Hij verkondigde. Onze apostolische werken van verkondiging van het Woord en viering van Christus' leven in de sacramenten zijn nog steeds van fundamentele betekenis voor onze zending en ons gezamenlijk leven als jezuïeten. Ze moeten gezien worden als onderdelen van de drievoudige verantwoordelijkheid die centraal staat in de innerlijke natuur van de Kerk: verkondiging van Gods woord (*kerygma-martyria*), viering van de sacramenten (*leitourgia*) en de uitoefening van het dienstwerk van de naastenliefde (*diakonia*).¹¹¹ Wanneer wij ons kwijten van deze verantwoordelijkheid, zoeken wij naar nieuwe vormen van een alomvattende evangelisering om "de geestelijke plaatsen op aarde te bereiken waar anderen niet komen of die voor hen moeilijk te bereiken zijn"¹¹², met voortdurende aandacht voor de eisen die gesteld worden door de culturele situatie waarin we onze zending vervullen.

20. De globalisering heeft de verspreiding verhaast van een dominante cultuur, dankzij welke vele mensen ruime toegang hebben gekregen tot voorlichting en kennis, een groter persoonlijkheidsbesef hebben verworven en de vrijheid om keuzes te maken, open zijn gaan staan voor nieuwe ideeën en waarden in de wereld. Tegelijk is deze heersende cultuur gekenmerkt door subjectiviteit, relativiteit op zedelijk gebied, hedonisme en praktisch materialisme hetgeen een "verkeerde en oppervlakkige visie op God en mens"¹¹³ tot gevolg heeft. In veel samenlevingen zijn de mensen steeds eenzamer en worstelen zij om een zin te vinden voor hun leven. Dit is een nieuwe apostolische uitdaging en gelegenheid geworden voor ons. In al onze apostolische werken wordt van ons gevraagd dat wij ons hiermee serieuzer bezighouden en meer ruimte besteden aan een voortdurende dialoog en bezinning over de relatie tussen geloof en rede, cultuur en zedelijkheid, geloof en maatschappij, om zo "het ware gelaat van de Heer te doen kennen aan zoveel mensen voor wie het nog steeds verborgen of onherkenbaar blijft"¹¹⁴.

¹¹⁰ Toespraak, § 6

¹¹¹ BENEDICTUS XVI, *Deus Caritas Est* (2005), 25.

¹¹² Toespraak, § 2

¹¹³ Toespraak, § 3

¹¹⁴ Toespraak, § 4.

21. De snelle veranderingen op cultureel gebied zijn gepaard gegaan met een inwendige leegte, maar ook met een nieuwe belangstelling voor volksreligiositeit, met een hernieuwd zoeken naar zingeving en een groot verlangen naar geestelijke ervaring die vaak gezocht wordt buiten de institutionele godsdienst. De *Geestelijke Oefeningen*, die van begin af aan een kostbaar instrument zijn geweest in onze handen, zijn in onze dagen een hulpmiddel van onschatbare waarde voor velen van onze tijdgenoten. Ze helpen ons te beginnen aan een leven van gebed en er vorderingen in te maken en om God in alle dingen te zoeken en te vinden, zijn wil te onderscheiden en het geloof meer persoonlijk en meer geïncarneerd te maken. Onze tijdgenoten krijgen ook hulp bij de moeilijke opdracht om te komen tot een dieper besef van wat de eenheid is in hun leven; de ervaring van de *Geestelijke Oefeningen* helpt hen dit besef te bereiken door hen in vrijheid een dialoog te doen aangaan met God. We stimuleren de jezuïeten om de *Geestelijke Oefeningen* te geven om “de Schepper onmiddellijk te laten omgaan met het schepsel en het schepsel met zijn Schepper en Heer”¹¹⁵ om mensen te brengen tot een diepere relatie met God in Christus en door die relatie tot de dienst van het Koninkrijk..

22. We leven in een wereld met vele godsdiensten en culturen. Het afkalven van de traditionele vormen van godsdienstig geloof en de tendens naar uniformisering van culturen heeft een veelheid van soorten godsdienstig fundamentalisme in de hand gewerkt. Steeds meer wordt Godsgeloof door sommigen gebruikt om tweedracht te zaaien onder mensen en gemeenschappen, om te polariseren en spanningen te scheppen die de structuur zelf ondermijnen van ons gemeenschappelijk maatschappelijk leven. Door al deze veranderingen worden wij geroepen naar het grensgebied van cultuur en godsdienst. De jezuïeten en hun medewerkers die daadwerkelijk betrokken zijn bij de viervoudige dialoog die door de Kerk wordt aanbevolen¹¹⁶, moeten wij bemoedigen en steunen, zorgvuldig luisteren naar alle mensen en bruggen bouwen die enkelingen en gemeenschappen van goede wil met elkaar in verbinding brengen.

23. We moeten zorgvuldig nagaan hoe wij in deze aan snelle veranderingen onderhevige postmoderne cultuur ons apostolisch werk op het gebied van opvoeding en onderwijs en van pastoraat moeten voortzetten. Wij moeten optrekken met jonge mensen, leren van hun edelmoedigheid en medeleven en zo elkaar, door alle broosheid en gebrokenheid heen, helpen toegroeien naar een vreugdevolle eenwording van ons leven met God en met andere mensen. Vrijwilligerswerk met en voor arme mensen helpt jonge mensen te leven in lotsverbondenheid met anderen en voor hun leven zingeving en richting te vinden .

24. Aangezien onze betrekkingen met God door Christus' dood en verrijzenis hersteld zijn, moet onze dienst van het geloof noodzakelijkerwijze leiden tot bevordering van de gerechtigheid van het Koninkrijk en tot zorg voor Gods schepping.

Verzoening met elkaar

25 . In deze geglobaliseerde wereld zijn er maatschappelijke, economische en politieke krachten die het ontstaan van nieuwe betrekkingen onder mensen in de

¹¹⁵ *Geestelijke Oefeningen*, 15.

¹¹⁶ Vgl AC 34, D.5, n.4: de dialogen van leven, actie, religieuze ervaring en theologisch gesprek.

hand hebben gewerkt, maar er zijn ook krachten die de banden van liefde en solidariteit onder de mensen kapot hebben gemaakt. Terwijl veel arme mensen uit hun armoede zijn verlost, is de kloof tussen rijken en armen binnen de volkeren en over de landsgrenzen heen groter geworden. In het oog van mensen die aan de zelfkant van de maatschappij leven lijkt de globalisering op een massieve kracht die de zwakken en armen buiten sluit en uitbuit en die de uitsluiting nog groter maakt op grond van godsdienst, ras, kaste en geslacht.

26. Als politiek gevolg van de globalisering hebben veel staten in de hele wereld ervaren dat hun politieke soevereiniteit zwakker is geworden. Voor sommige staten betekent dit verschijnsel dat zij het gevoel hebben in de wereld niet meer voor volwaardig te worden aangezien. Grensoverschrijdende belangen die niet door nationale wetten worden ingetoond en vaak ondersteund worden door corruptie buiten de natuurlijke rijkdommen van de armen uit. Krachtige economische machten hitsen op tot geweld, oorlog, wapenhandel.

27. Wij zetten ons in voor het tot stand brengen van rechtvaardige betrekkingen; dit vraagt van ons dat we de wereld bekijken met de ogen van de armen en de mensen aan de zelfkant, van hen leren, met en voor hen handelend optreden. In dit verband herinnert de Heilige Vader ons eraan dat de voorkeurskeuze voor de armen "impliciet deel uitmaakt van het Christologisch geloof in God, die voor ons arm werd om ons rijk te maken door zijn armoede (2 Kor 8,9)".¹¹⁷ In een profetische oproep vraagt hij ons onze zending te vernieuwen "temidden van en voor de armen."¹¹⁸

28. Het ingewikkelde karakter van de problemen waarvoor we staan en de overvloed aan mogelijkheden die ons worden geboden vragen ons bruggen te bouwen tussen rijken en armen, verbanden in het leven te roepen, waar mensen met politieke macht steun bieden aan anderen die niet gemakkelijk hun stem verheffen om voor hun belangen op te komen. Ons intellectueel apostolaat kan ons een onschatbare hulp bieden bij het bouwen van deze bruggen, door ons nieuwe manieren te bieden om de mechanismen en verbanden te doorgronden van de problemen waarmee wij te maken hebben. Veel jezuïeten die samen met anderen met armen werken, zijn in onderwijsinstellingen en instituten voor sociale zorg en wetenschap met dit werk bezig. Ook hebben anderen meegewerkt aan het bevorderen van een maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef bij ondernemingen, aan het scheppen van een menselijker zakencultuur en aan initiatieven voor de economische ontwikkeling van de armen.

29. Tot de kenmerken waardoor onze geglobaliseerde wereld bepaald wordt, behoren nieuwe communicatietechnieken. Ze hebben op ons allen, met name op de jeugd, een geweldige invloed. Ze kunnen machtige middelen zijn om internationale netwerken op te bouwen en te ondersteunen, wanneer wij voor mensen moeten opkomen, in ons onderwijs en opvoedingswerk en bij het laten delen in onze spiritualiteit en geloof. Deze Congregatie dringt erop aan dat instellingen van jezuïeten deze nieuwe technieken in dienst stellen van mensen aan de zelfkant van de samenleving.

¹¹⁷ Toespraak § 8.

¹¹⁸ Toespraak § 8.

30. Onze reactie op deze situaties moet voortkomen uit ons diep geloof in de Heer die ons oproept om samen met anderen te werken voor het Koninkrijk van God, voor het scheppen van goede betrekkingen onder de mensen onderling en met de schepping. Op die manier werken we samen met de Heer bij het bouwen aan een nieuwe toekomst in Christus voor “een globalisering in solidariteit, een globalisering waarbij niemand aan de kant wordt geschoven”.¹¹⁹

Verzoening met de schepping

31. Gehoor gevend aan een aanbeveling¹²⁰ van AC 34 gaf pater Peter-Hans Kolvenbach een opdracht tot studie en vroeg alle “jezuïeten en hen die onze zending delen om op steeds effectievere wijze in ons geestelijk leven, in ons communiteitsleven en ons apostolisch leven blijf te geven van onze zorg voor het milieu”.¹²¹ Deze uitnodiging vraagt van ons onze twijfels en aarzelingen te overwinnen en ons verantwoordelijk te weten voor onze verblijfplaats, de aarde.

32. Zorg voor het milieu is van invloed op onze verhouding met God, met andere mensen, met de schepping zelf. Het raakt het hart van ons geloof in God en onze liefde voor Hem, “van Wie wij afkomstig zijn en naar Wie wij op weg zijn”¹²². Men kan zeggen dat Ignatius ons deze zorg voor het milieu bijbrengt in het Uitgangspunt en Fundament¹²³ waar hij spreekt over de goedheid van de schepping, zowel als in de *Contemplatio ad Amorem*, waar hij de actieve aanwezigheid beschrijft van God in de schepping¹²⁴.

33. De gedrevenheid om toegang te vinden tot de bronnen van energie en andere natuurlijke hulpbronnen en om ze te exploiteren maakt de schade die aan de aarde, de lucht, het water en aan heel het milieu wordt toegebracht snel steeds groter, zozeer dat de toekomst van onze planeet op het spel staat. Vergiftigd water, verontreinigde lucht, ontbossing op grote schaal, opslag van atoom- en giftig afval zijn oorzaak van dood en onmetelijk lijden, met name voor de armen. Veel arme gemeenschappen zijn verjaagd en inheemse volken hebben er het meest van te lijden.

34. Bij het ter harte nemen van de roep om goede verhoudingen te herstellen met de schepping worden we opnieuw bewogen door de jammerkreten van de mensen die te lijden hebben van de gevolgen van de milieuverniëting, door de vele ingebrachte postulaten en door hetgeen de Heilige Vader en vele bisschoppenconferenties over dit onderwerp ons voorhouden.

Bij alle jezuïeten en bij hun partners die bij dezelfde zending zijn betrokken, met name bij de universiteiten en centra van wetenschap, dringt deze Congregatie erop aan dat zij de studies en practica bevorderen die zich bezighouden met de oorzaken van de armoede en de kwestie van de verbetering van het milieu. We

¹¹⁹ JOHANNES PAULUS II, *Het resultaat van ieders gerechtigheid is vrede voor alle mensen, Boodschap voor de Internationale Dag voor de Vrede*. 1 januari (1998), § 3.

¹²⁰ AC 34, D, 20, n2

¹²¹ Peter-Hans KOLVENBACH: *Inleiding op “ Wij leven in een gebroken wereld”* in *Promotio Iustitiae* 70, april 1999.

¹²² BENEDICTUS XVI, *Vredesboodschap (1 januari 2008)*, § 7.

¹²³ *Geestelijke Oefeningen*, 23

¹²⁴ *Geestelijke Oefeningen*, 230-237.

zouden wegen moeten vinden om deze instellingen iets te laten doen met onze ervaringen met vluchtelingen en met mensen die zijn verdreven, van de ene kant en met mensen die opkomen voor de bescherming van het milieu, van de andere kant, zodat de samenleving en het milieu zouden kunnen profiteren van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek en van onze verdediging van de zwakken. Verdediging van de zwakken en wetenschappelijk onderzoek zouden nuttig moeten zijn voor de armen en voor hen die zich inzetten voor de bescherming van het milieu. Dit zou nieuw licht moeten werpen op de oproep van de Heilige Vader, de kosten eerlijk te verdelen, “waarbij rekening wordt gehouden met de verschillen in ontwikkeling”¹²⁵.

36. In onze prediking, onderwijs en retraitewerk zouden wij alle mensen moeten uitnodigen om meer waarde te hechten aan ons verbond¹²⁶ met de schepping, als iets wat van wezenlijk belang is voor een goede verstandhouding met God en met elkaar en om dienovereenkomstig te handelen op het gebied van politieke verantwoordelijkheid, werkgelegenheid, gezinsleven en persoonlijke levensstijl.

V. ONZE ALGEMENE APOSTOLISCHE VOORKEUREN

37. In aansluiting bij de aanbevelingen¹²⁷ van de AC 34 en om effectief in te gaan op de hierboven beschreven uitdagingen, heeft deze Congregatie het belang benadrukt van structuren voor het ontwerpen van apostolische plannen, de uitvoering daarvan en de aansprakelijkheid daarvoor op alle niveaus van het bestuur der Sociëteit¹²⁸.

38. In de laatste tijd heeft de Sociëteit een gezamenlijke en edelmoedige poging gedaan om de samenwerking tussen provincies op allerlei manieren te vergroten. In verband hiermee bepaalde AC 34 dat “Pater Generaal {...} bij zijn regelmatige contacten met provinciaals en moderatoren van conferenties zal nagaan welke de belangrijkste noden zijn van de universele Kerk en prioriteiten zal vaststellen op algemeen en regionaal niveau”.¹²⁹

39. Met ontzien van provinciale en regionale prioriteiten, wordt met deze “voorkeuren” aangegeven, aan welke apostolische terreinen “bij voorkeur speciale aandacht¹³⁰” moet worden gegeven. In de huidige situatie mogen wij met vertrouwen zeggen dat het hierbij gaat om gebieden waarin de door dit Decreet opgestelde richtlijnen voor de zending zullen worden uitgevoerd. In overleg met de Conferenties van Hogere Oversten heeft pater Peter-Hans Kolvenbach besloten tot de volgende apostolische voorkeuren:

(i) *Afrika*. In het besef van de culturele, sociale en economische verschillen onder de verschillende landen van Afrika en Madagaskar, maar ook bewust van de grote mogelijkheden, uitdagingen en de verscheidenheid aan apostolische werken van jezuïeten, erkennen wij de verantwoordelijkheid van de Sociëteit om een meer

¹²⁵ BENEDICTUS XVI, *Boodschap voor de Internationale Dag voor de Vrede (1 januari 2008)*, § 7

¹²⁶ BENEDICTUS XVI, *Boodschap voor de Internationale Dag voor de Vrede (1 januari 2008)*, § 7

¹²⁷ AC 34, D. 21.

¹²⁸ AC 35, D. 5, nn. 12, 18-21.

¹²⁹ AC 34, D. 21, n. 28.

¹³⁰ Peter-Hans KOLVENBACH “*Kerst- en Nieuwjaarswensen: Onze apostolisch voorkeuren*” (1 januari 2003), *AR* 23, 1 (2003) 31-36: “[De keuze van apostolische prioriteiten] is gebeurd in een biddende onderscheiding, waarbij enige van de belangrijkste en dringendste noden zijn vastgesteld, die welke een meer algemeen karakter hebben of die waarop de Sociëteit edelmoediger dient in te gaan”

volledige en menselijke visie te bieden op dit werelddeel. Bovendien vragen wij alle jezuïeten om een grotere solidariteit met - en ondersteuning van de zending van de Sociëteit tot inculturatie van het geloof en bevordering van gerechtigheid in dit werelddeel.

(ii) *China* is van centraal belang geworden, niet alleen voor Oost Azië, maar ook voor de hele mensheid. We willen onze respectvolle dialoog met dat volk voort zetten, in het besef dat China een belangrijke sleutelfunctie heeft voor een vreedzame wereld en een groot potentieel om onze geloofstraditie te verrijken, daar velen onder zijn volk verlangen naar een geestelijke ontmoeting met God in Christus.

(iii) *Intellectueel apostolaat* is vanaf het begin een bepalend kenmerk geweest van de Sociëteit van Jezus. Gegeven de complexe maar onderling samenhangende uitdagingen waarmee de jezuïeten in elke sector van het apostolaat geconfronteerd worden, vraagt AC 35 dit apostolaat te versterken en te vernieuwen als een bijzonder goed middel om op adequate wijze te voldoen aan de belangrijke intellectuele bijdrage die de Kerk van ons vraagt. Men moet tijdens de hele vorming van de jezuïeten hun diepgaande studies stimuleren en steunen .

(iv) *De interprovinciale instituten in Rome* zijn een speciale zending die de Sociëteit rechtstreeks heeft gekregen van de Heilige Vader¹³¹. Ignatius schreef dat we “de zendingen van Zijne Heiligheid moesten beschouwen als de allerbelangrijkste”¹³². Deze Congregatie bevestigt opnieuw de betrokkenheid van de Sociëteit bij de Huizen en Gemeenschappelijke Werken te Rome, als een apostolische voorkeur van de gehele Sociëteit. Om deze zending zo vruchtbaar mogelijk te vervullen is het nodig dat de instellingen en de Sociëteit zorgen voor¹³³ een voortdurende strategische planning en evaluatie.

(v) *Migratie en Vluchtelingen*. Sinds pater Arrupe de aandacht van de Sociëteit vestigde op de ellende van de vluchtelingen, is het verschijnsel van gedwongen migratie, om verschillende redenen dramatisch groter geworden. Deze massieve stromen van mensen zijn oorzaak van groot leed onder miljoenen. Daarom bevestigt deze Congregatie opnieuw dat de zorg voor migranten, met inbegrip van vluchtelingen, mensen die in eigen land uit hun huis zijn gezet en slachtoffers van mensenhandel een blijvende apostolische voorkeur is van de Sociëteit. Wij bevestigen bovendien dat de Jezuïeten Vluchtelingen Dienst nog steeds voldoet aan haar huidige statuten en richtlijnen.

40. Wij vragen pater Generaal door te gaan met het onderscheiden van de voorkeuren voor de Sociëteit, de boven vermelde voorkeuren opnieuw te beoordelen, de specifieke inhoud ervan bij de tijd te brengen en plannen en programma's te ontwikkelen die te controleren en evalueren zijn.

¹³¹ BENEDICTUS XVI, *Toespraak tot de Pauselijk Gregoriaanse Universiteit (3 november 2006)*. AR 23, 4 (2006) 696-697.

¹³² *Constituties*, 603.

¹³³ Vgl AC 34, D. 22.

VI. CONCLUSIE

41. Onze zending is niet beperkt tot onze werken. Onze persoonlijke en communautaire verhouding met de Heer, onze verhouding met elkaar als vrienden in de Heer, onze solidariteit met de armen en mensen aan de zelfkant, een stijl van leven met eerbied voor de schepping zijn allemaal belangrijke aspecten van ons leven als jezuïeten. Ze bezegelen wat wij verkondigen en doen bij het vervullen van onze zending. De beste plaats voor dit gezamenlijk getuigenis is ons leven in de communiteit. Vandaar dat de jezuïetencommuniteit er niet alleen maar is voor de zending: ze is zelf zending.¹³⁴

42. Een apostolisch corps dat in creatieve gehoorzaamheid leeft en waarin de leden hun medewerkers bij de zending weten te waarderen, geeft een krachtig getuigenis aan de wereld. Onze apostolische werken en instellingen zijn de voornaamste plaats waar het door ons beleden geloof in onze Heer Jezus Christus concrete gestalte moet krijgen in de rechtvaardigheid van onze betrekkingen met God, met andere mensen en met de schepping..

43. In deze globale context is het belangrijk te wijzen op het enorm potentieel dat wij bezitten als een internationaal en multicultureel corps . Wanneer wij overeenkomstig dit kenmerk te werk gaan, kan dit niet alleen de apostolische daadkracht van ons werk vergroten, maar in een verbrokkelde en verdeelde wereld getuigen van de verzoening in solidariteit van alle kinderen van God.

[Terug naar inhoud](#)

¹³⁴ Vgl. Peter-Hans KOLVENBACH, " *Over het communautetsleven (12 maart 1998)*, AR 22(1996-2002) 276-289.

Decreet 4

GEHOORZAAMHEID

IN HET LEVEN VAN DE SOCIËTEIT VAN JEZUS

Inleiding

1. Gehoorzaamheid staat centraal in de zending en eenheid van de Sociëteit van Jezus en een speciale band van gehoorzaamheid verbindt haar met de Heilige Vader, “de opvolger van Petrus en Christus’ plaatsbekleder op aarde”, zoals Ignatius gewoon was hem te noemen. Daarom moet de Sociëteit voortdurend dieper ingaan op haar leven in gehoorzaamheid en dit vernieuwen. De vier laatste Algemene Congregaties van de Sociëteit hebben over dit onderwerp niet gezwegen, en de Vijfendertigste Algemene Congregaties bevestigt hun richtlijnen en normen¹³⁵. Daar komt bij dat wij de behoefte gevoelen er een woord van aanmoediging en begeleiding aan toe te voegen dat is aangepast aan onze huidige omstandigheden en gehoor te geven aan het verzoek van paus Benedictus XVI om onze vierde gelofte te bespreken¹³⁶. Zoals het Tweede Vaticaans Concilie ons voorhoudt¹³⁷ willen we, om dit te doen, beginnen, met een bezinning over de Heilige Schrift en over het charisma van onze stichter.

De ervaring van de H. Ignatius en de Eerste Gezellen

2. We vinden de oorsprong van de mystiek van de dienst van H. Ignatius en zijn Eerste Gezellen in hun ervaring van de Geestelijke Oefeningen. In de meditaties van de Eerste Week¹³⁸ kwamen zij in contact met de barmhartige liefde die God hun betoonde in Christus. Door de beschouwingen van de Tweede Week en met name door de oproep van de Eeuwige Koning¹³⁹ voelden zij zich geroepen “offers te brengen van groter waarde ... en hun hele persoon aan te bieden voor deze zware taak”¹⁴⁰. In de overweging over de Twee Standaarden¹⁴¹ vroegen zij zich te mogen scharen onder Christus’ standaard “om hun vereniging met Christus en zijn kracht in praktijk te brengen als een genade van de Geest van de Heer.”¹⁴² Ieder van hen wilde het gevoel hebben “dat hij denkt met de gedachten van Christus, wil met Christus’ wil, zich herinnert met het geheugen van Christus; dat hij is en leeft en handelt niet langer uit zichzelf maar geheel in Christus”¹⁴³.

3. De Eerste Gezellen willen met Christus meegaan en zich in zijn dienst afmatten opdat alle mannen en vrouwen gered zouden worden en bevrijd van hun lijden en slavernij. Dit kreeg concreet vorm in de gelofte die zij in 1534 op Montmartre aflegden. Als hun plan om naar het Heilig Land te gaan niet uitvoerbaar zou blijken te

¹³⁵ Zie *Aanvullende normen (Complementary Norms[NC])* 149-156, 252-262; AC 31, D.17; AC 32, D.11; AC 34, D.11.

¹³⁶ Vgl. Peter-Hans KOLVENBACH, *Het antwoord van de Heilige Vader (21 februari 2007)*, Brief aan alle Hogere Oversten en aan de electoren van AC 35, 2007/03.

¹³⁷ Vaticanum II, *Perfectae Caritatis*, 2

¹³⁸ *Geestelijke Oefeningen*, 45-47.

¹³⁹ *Geestelijke Oefeningen*, 91-100

¹⁴⁰ *Geestelijke Oefeningen*, 97, 96.

¹⁴¹ *Geestelijke Oefeningen*, 136

¹⁴² Jeronimo NADAL, *Orationis Observationes*. § 308, Michael Nicolau (edit), Roma, IHSI, 1964, p.122 .

¹⁴³ Jeronimo NADAL, *Orationis Observationes* § 308, Michael Nicolau (edit), Roma, IHSI, 1964, p. 122.

zijn, beloofden zij zich ter beschikking te zullen stellen van de paus zodat hij van hun hulp gebruik zou kunnen maken waar hij dacht dat dit zou strekken tot grotere eer van God en tot de redding van de zielen¹⁴⁴. Dit aanbod van de Eerste Gezellen werd bevestigd in het visioen te La Storta, waar de Eeuwige Vader hen door Ignatius aan Zijn Zoon tot medewerkers gaf en beloofde dat Hij hun in Rome genadig zou zijn¹⁴⁵. Op die manier beantwoordde God hun onophoudelijk gebed om door bemiddeling van de Maagd Maria bij haar Zoon te worden geplaatst.

4. Toen de paus besloot de Eerste Gezellen op verschillende missies te zenden, hetgeen met zich mee zou brengen dat ze van elkaar gescheiden zouden worden, vroegen zij zich af of zij zich in één corps moesten verenigen. Volgens de *Beraadslagingen van de Eerste Paters* besloten zij, na een biddende onderscheiding, eenstemmig een corps te worden, waarin ieder zorg zou dragen voor de anderen, hun onderlinge eenheid zou versterken door elkaar te kennen en hun leven met elkaar te delen.¹⁴⁶

5. Voorafgaand aan hun priesterwijding in 1537 hadden de Eerste Gezellen de geloften afgelegd van armoede en zuiverheid. In 1539 vroegen zij zich af of ze al dan niet een gelofte van gehoorzaamheid zouden afleggen aan een uit de groep, terwijl ze tegelijkertijd hun hele wil, verstand en kracht wijdden aan het uitvoeren van de zendingen die ze van de paus kregen opgedragen. Hun antwoord op deze vraag was instemmend. Na biddende onderscheiding kwamen zij tot de conclusie dat een gelofte van gehoorzaamheid aan een van hen, het hun mogelijk zou maken “met grotere zekerheid, lof en verdienste Gods wil in alles te volgen”¹⁴⁷.

6. De pauselijke bulle *Regimini Militantis Ecclesiae* is de kerkelijke bevestiging van deze grondleggende ervaring. Dat is de reden waarom de enige manier waarop de Sociëteit trouw kan blijven aan de historische en mystieke ervaring van de Eerste Gezellen bestaat in “het dienen van de Heer alleen en de Kerk Zijn bruid, onder de Paus van Rome, de Plaatsbekleder van Christus op Aarde”¹⁴⁸.

7. Het doel van de geestelijke vorming die in de Constituties wordt beschreven is jezuiteten in opleiding voor te bereiden op het apostolisch leven in de Sociëteit en het apostolisch leven te verdiepen van het corps der Sociëteit op zending. Het derde deel van de Constituties doet de novice kennismaken met geestelijke en apostolische onderscheiding. Het confronteert hem met de eisen van een leven dat samen met anderen wordt doorgebracht in dienst van het apostolaat en biedt hem de gelegenheid te groeien in geloof en vertrouwen op de Heer, de belemmeringen te leren kennen om als mens en in spiritualiteit te groeien en hoe hij gebruik kan maken van de geestelijke middelen om erover heen te komen¹⁴⁹.

8. Het Zesde en Zevende Deel van de Constituties richten zich tot gevormde jezuiteten en spreken over de fundamentele deugden van het apostolische leven in

¹⁴⁴ *Dagboek van de pelgrim*, 85

¹⁴⁵ *Dagboek van de pelgrim*, 96; Jerónimo NADAL, *Exhortationes in Hispania (1554)*, § 16 (MHSI 66, 313); Diego LAYNEZ, *Adhortationes in librum Examinis (1559)*, § 7 (MHSI 73, 133).

¹⁴⁶ *Deliberatio primorum Patrum (1539)*, § 3 (MHSI 63, 3-4).

¹⁴⁷ *Deliberatio primorum Patrum (1539)*, § 4 (MHSI 63, 4)

¹⁴⁸ *Formula Intituti, Exposcit Debitum (1550)*, § 3 (MHSI 63, 375)

¹⁴⁹ *Constituties*, 260; NC 45 § 1; AC 32, D.6, n.7.

de Sociëteit: *discreta caritas* en het *magis*¹⁵⁰. Het Zesde Deel zegt met nadruk dat de hartstochtelijke liefde voor Christus concrete gestalte moet aannemen in de gehoorzaamheid aan de paus en aan de oversten in de Sociëteit, van wie de gevormde jezuit de bevelen moet gehoorzamen als kwamen ze van Christus, want het is uit liefde voor Christus dat hij gehoorzaamt.¹⁵¹ Het hele Zevende Deel is een demonstratie van het funderend beginsel van de gehoorzaamheid, het *magis*. Hier ligt de nadruk op onderscheiding, vrijheid en creativiteit bij het zoeken naar Gods wil en zich bezighouden met apostolisch werk¹⁵². Vandaar dat trouwe gehoorzaamheid de manier wordt waarop de jezuit de waarden van het Evangelie en van de Geestelijke Oefeningen concrete gestalte geeft: beschikbaarheid om in dienst te staan van het Koninkrijk van God en vrijheid om "een mens te zijn voor anderen".

Theologische aspecten van de gehoorzaamheid

9. Vòòr alles tracht onze gehoorzaamheid de wil van God te volbrengen. Ze is gebaseerd op persoonlijke liefde voor Jezus Christus, die zich verwaardigd heeft ons tot zijn metgezellen te kiezen. De Heilige Geest die deze liefde onverdiend in ons hart heeft uitgestort, geeft ons het verlangen in om aan Christus gelijk te worden en geeft ons de kracht om "die gezindheid onder ons te laten heersen die ook in Christus Jezus was".¹⁵³ Met dit verlangen om ons te kleden met hetzelfde gewaad en dezelfde livrei te dragen als de Heer¹⁵⁴ bevinden we ons in de mystiek van de derde graad van nederigheid¹⁵⁵.

10. Onze religieuze geloften plaatsen ons bij de Heer en brengen ons ertoe Hem te volgen in trouw aan de Hem door de Vader toevertrouwde zending om het Koninkrijk te verkondigen. Vanaf het eerste ogenblik van zijn bestaan was Jezus' leven op de Vader gericht: "Hier ben Ik; Ik ben gekomen, God, om uw wil te doen".¹⁵⁶ Jezus heeft "geen ander voedsel dan de wil te doen van de Vader".¹⁵⁷ Daar Hij zelf wist door de Vader gezonden te zijn zodat "wie de Zoon ziet en in Hem gelooft, eeuwig leven zal bezitten"¹⁵⁸, doet Jezus niets uit zichzelf maar alleen "wat Hij de Vader ziet doen"¹⁵⁹.

11. Jezus' trouw aan zijn zending bracht hem in conflict met menselijke zondigheid en onrecht en dit leidde tot zijn "dood, dood op een kruis".¹⁶⁰ Zijn verzet en zwakheid overwinnend, - "Abba, Vader, niet wat Ik wil maar wat U wilt"¹⁶¹ - werd Jezus de bron van heil voor alle mensen door de wil van de Vader te volbrengen. "Hoewel Hij Gods Zoon was, heeft Hij in de school van het lijden gehoorzaamheid geleerd en toen Hij

¹⁵⁰ *Constituties*, 582.

¹⁵¹ *Constituties*, 547, 551.

¹⁵² De instructie van Ignatius aan een jezuit die gezonden werd naar de patriarch van Ethiopië ademt de sfeer van het Zevende Deel. "Dit alles wordt voorgesteld als advies. De patriarch moet zich niet verplicht voelen het op te volgen. Laat hij zich liever leiden door *discreta caritas*, rekening houdend met de omstandigheden van het moment en de zalving van de Heilige Geest die bij alles zijn voornaamste leidsman moet zijn"(MHSI 36, 689-690).

¹⁵³ Fil 2, 5.

¹⁵⁴ *Constituties*, 101

¹⁵⁵ *Geestelijke Oefeningen*, 167.

¹⁵⁶ Heb 10, 7.

¹⁵⁷ Joh 4, 34.

¹⁵⁸ Joh 6, 40.

¹⁵⁹ Joh 5, 19.

¹⁶⁰ Fil 2, 8

¹⁶¹ Mc 14, 36.

tot de voleinding was gekomen, is Hij voor allen die Hem gehoorzamen, oorzaak geworden van eeuwige redding”.¹⁶²

12. Doordat we met Christus verbonden zijn als zijn gezellen in de gehoorzaamheid aan de wil van de Vader, mogen wij dienaren worden van zijn zending om het evangelie te verkondigen. Door ons los te maken van “eigenliefde, eigen wil en eigenbelang”¹⁶³ stelt de gehoorzaamheid ons in staat ons geheel en al te wijden aan wat God dierbaar is en aan hen naar wie Gods bijzondere zorg uitgaat.

13. Doordat wij als zijn gezellen met Christus zijn verbonden in gehoorzaamheid en zending, in armoede en zuiverheid worden wij getuigen van het Koninkrijk en de waarden daarvan.¹⁶⁴ Terwijl wij werken voor de groei van het Koninkrijk in deze wereld, verwachten wij de volheid ervan als een gave die God alleen kan geven. Door niet langer de goederen van deze wereld te gebruiken als behoorden ze ons toe, en onze gevoelens van genegenheid en onze hele vrijheid in dienst te stellen van het Koninkrijk, dragen wij ertoe bij om het Koninkrijk waarnaar wij verlangen hier en nu tot een werkelijkheid te maken.

14. De menswording van Gods Zoon in de geschiedenis van de mensheid vraagt van ons, God in alle dingen te zien en brengt ons tot het inzicht dat Hij van alle dingen gebruik kan maken om zijn heilswerk te verrichten. Daarom moet ons onderscheiden rekening houden met onze historische, maatschappelijke en persoonlijke omstandigheden; want het is in die omstandigheden dat God ons vraagt zijn wil te volbrengen.

15. Maar wanneer geschapen zaken door zonde en onrecht vervormd zijn kan het zijn dat ze niet langer uitdrukking zijn van Gods goedheid en een belemmering worden voor ons ingaan op Gods roepstem. Daarom zullen wij in ons leven tot op zekere hoogte zeker delen in Jezus' *kenosis*.¹⁶⁵ Zoals Jezus putten wij ons dag na dag uit, terwijl wij ons in groot vertrouwen overgeven aan Gods wil, die ons zoveel bewijzen van zijn liefde heeft gegeven, ook al scheen Hij misschien soms ver van ons weg¹⁶⁶ of leek Hij door de gevolgen van de zonde voor ons verborgen.¹⁶⁷

16. Door zijn verrijzenis blijft de Heer voortdurend aanwezig in de Kerk door de Geest en door de Kerk blijft Hij voortdurend zijn stem laten horen. “Wie naar jullie luistert, luistert naar Mij, en wie jullie afwijst, wijst Mij af”¹⁶⁸. De Kerk is de bemiddeling van Gods Woord en het sacrament van ons heil ondanks de tekortkomingen van haar kinderen. Het is door de Kerk dat de christenen God vinden, en wij gehoorzamen aan de Kerk om God te dienen. Binnen de Kerk is de Sociëteit een uitverkoren plaats waar Gods wil aan ons wordt duidelijk gemaakt; zij wordt onze “weg naar God”.¹⁶⁹

¹⁶² Heb 5, 9.

¹⁶³ *Geestelijke Oefeningen*, 189.

¹⁶⁴ Vaticanum II, *Lumen Gentium* 44

¹⁶⁵ Fil 2, 5-8.

¹⁶⁶ Mt 27, 46; Mc 15, 34.

¹⁶⁷ *Geestelijke Oefeningen*, 196.

¹⁶⁸ Lc 10, 16.

¹⁶⁹ Formula Instituti, *Exposcit Debitum* (1550), § 3 (MHSI 63, 376)

17. Alleen als de mystieke ervaring van een hartstochtelijke liefde voor Christus in ons blijft leven – voor Hem die door de Vader werd gezonden en gehoorzaam is aan de wil van de Vader - en we dagelijks onze onvoorwaardelijke verbintenis vernieuwen om te behoren tot zijn gezellen, zullen wij onze gelofte van gehoorzaamheid kunnen beleven als vrijheid en ware zelfontplooiing. Het is juist onze liefde voor Jezus Christus die ons werk in dienst van zijn zending vruchtbaar zal maken, omdat “die middelen, die het werktuig met God verbinden en het geschikt maken om zich goed door zijn goddelijke hand te laten leiden, werkzamer zijn dan de middelen die het geschikt maken naar de mensen toe”.¹⁷⁰

De context van deze tijd en de uitdagingen daarvan

18. Veel positieve waarden die onze tijdgenoten op prijs stellen zijn van wezenlijk belang om de religieuze gehoorzaamheid te beleven overeenkomstig de wijze waarop wij jezuiteten te werk gaan: eerbiediging van de menselijke persoon en de mensenrechten, bereidheid om een dialoog aan te gaan die gekenmerkt wordt door vrijheid van spreken, openstaan voor eventuele creatieve andere mogelijkheden, de wens om de gemeenschap op te bouwen en een intens verlangen om te leven voor iets dat groter is dan wij zelf. Maar een ander kenmerk van onze cultuur is een neiging tot overdreven zelfgenoegzaamheid en individualisme, hetgeen voor de beoefening van de gehoorzaamheid oorzaak kan zijn van moeilijkheden.

19. Het geloof in Jezus Christus leert ons dat, wil men zichzelf worden, dit gebeurt door zichzelf weg te schenken en dat vrijheid niet zozeer bestaat in de macht om te kiezen als wel in de macht om onze keuzes af te stellen op de liefde. Tegelijk drijven de liefde voor Jezus Christus en het verlangen Hem te volgen ons ertoe om ons vertrouwvol in te zetten. De inzet voor het mensgeworden Woord kan niet losgemaakt worden van de inzet voor al hetgeen het Woord bemiddelt en een centrale plaats heeft in ons leven, namelijk de Kerk en de Sociëteit welke bestaat om de Kerk te dienen. Het komt echter voor dat ons verlangen om ons in persoonlijk vertrouwen te binden aan de Heer niet gelijk opgaat met ons verlangen om onszelf in te zetten voor de Kerk of voor de Sociëteit en de manier waarop zij te werk gaat.

20 . Een overdreven verlangen de dingen zelf te bepalen heeft geleid tot sommige vormen van zelfgenoegzaamheid en een tekort aan inzet: gebrek aan beschikbaarheid voor onze oversten, te geringe wijsheid bij het geven van onze mening, te weinig geest van samenwerking in onze omgang met de plaatselijke Kerk en zelfs onvrede met de Kerk en de Sociëteit. Sommigen hebben de taal der onderscheiding gebruikt als uitvlucht om hun eigen zending te bepalen, waarbij ze vergaten dat onderscheiding in de Sociëteit een gemeenschappelijk gebeuren is dat rekening houdt met een veelheid van meningen, maar dat alles wordt afgerond doordat de overste een zending opdraagt.

21. Wat in onze wereld van vandaag gebruikelijk is heeft ook invloed op de uitoefening van het gezag. De betekenis die onze wereld hecht aan productiviteit kan ertoe leiden dat mensen zich overwerken en dit kan ertoe leiden dat men voor de persoon van de mens te weinig aandacht heeft. De uitoefening van gezag kan beperkt blijven tot het uitoefenen van een macht die van anderen tweederangs

¹⁷⁰ *Constituties*, 813.

burgers maakt, of tot de eis te worden aanhoord, zonder dat dit vergezeld gaat van voldoende bereidheid om te luisteren. We weten dat deze tendensen heel wat structuren en betrekkingen aantasten in onze wereld; we mogen ons niet verbeelden dat wij immuun zouden zijn voor hun invloed, wanneer we uit gehoorzaamheid in de Sociëteit of in instellingen waarmee de Sociëteit haar zending uitoeft, in gezag zijn gesteld.

22. Deze gedragpatronen bestaan om ons heen en in ons zelf. Toch staan vele ervan ver van de geest van het evangelie, ver van de geest van gehoorzaamheid die de Sociëteit in haar leden wil aankweken en ver van het gehoorzaamheidsideaal die onze manier van te werk gaan veronderstelt.

Enige specifieke aspecten van de gehoorzaamheidspraktijk in de Sociëteit

23. De gehoorzaamheidspraktijk in de Sociëteit is geworteld in de geestelijke ervaring van Ignatius en de eerste gezellen. Bij elkaar gebracht door de Geestelijke Oefeningen, hadden zij slechts één doel voor ogen: uitgezonden te worden naar het beeld van de Zoon, en zo als gezellen de Heer dienen. Vandaar dat de gehoorzaamheid in de Sociëteit gebaseerd is op het verlangen om werkelijk uitgezonden te worden, volledig dienstbaar te zijn en steeds sterkere banden te scheppen onderling¹⁷¹.

24 . Deze drie elementen komen tezamen in de rekenschap van geweten. Daarom is de rekenschap van geweten essentieel voor de praktijk van de gehoorzaamheid in de Sociëteit¹⁷². Een jezuïet onthult aan zijn overste al wat er in zijn ziel omgaat, de genaden die hij heeft ontvangen en de bekeringen waaraan hij was blootgesteld, zodat zijn overste hem met meer wijsheid een zending kan toevertrouwen. De rekenschap wordt ieder jaar herhaald zodat de jezuïet en zijn overste samen de zending kunnen beoordelen en bevestigen.

25. Deze mate van openheid is mogelijk omdat onze oversten ook gezellen zijn. Ignatius wilde dat oversten hun gezellen zouden liefhebben. Liefhebben betekent verantwoordelijk handelen. Jezuïeten hebben de verantwoordelijkheid zich volkomen kenbaar te maken aan hun oversten; de oversten hebben de verantwoordelijkheid aandachtig naar hun medebroeders te luisteren en oprecht met te spreken. Dit geldt met name wanneer een jezuïet aan zijn overste nederig de moeilijkheden voorlegt die hij ondervindt met de hem opgedragen zending, een praktijk die Ignatius waardeerde en aanmoedigde¹⁷³.

26 . Het vertrouwen dat de gehoorzaamheid kenmerkt is wederzijds. Jezuïeten stellen een daad van vertrouwen in hun oversten wanneer zij gehoorzamen; oversten stellen een daad van vertrouwen in hun medebroeders wanneer zij hun een zending toevertrouwen. Dit vertrouwen is erop gebaseerd dat de overste de jezuïet die hij uitzendt beoordeelt als een man die onderscheidt; dat wil zeggen als iemand die door te bidden naar vertrouwelijkheid met de Heer streeft, vrij wil zijn van

¹⁷¹ NC 149-156.

¹⁷² NC 155 § 1.

¹⁷³ *Constituties*, 543, 627.

ongeregelde gehechtheden en aldus zich openstelt om geleid te worden door de Geest in een voortdurend zoeken naar Gods wil.

27. Aangezien Ignatius de biddende verlangens van de jezuïeten die hij uitzondkende en vertrouwde, liet hij veel over aan hun oordeel¹⁷⁴. Het voorbeeld van Ignatius volgend, verwacht de Sociëteit dat, in de ware geest van het *magis*¹⁷⁵, jezuïeten creatief zullen zijn bij het uitvoeren van hun zending, wanneer zij zien dat omstandigheden noodzakelijk maken verder te gaan dan wat hun gevraagd was. Vandaar dat het vertrouwen van de overste blijkt uit daadwerkelijke delegatie en de jezuïet die gehoorzaamt weet dat hij erop kan rekenen dat zijn overste open zal staan voor creatieve initiatieven die hij mocht voorstellen.¹⁷⁶ Dat is de reden dat in de Sociëteit de gehoorzaamheid is beschreven als een oefening van creatieve trouw.¹⁷⁷ Zij is creatief omdat ze een beroep doet op de vrijheid en vindingrijkheid van het individu. Ze is trouw want ze vraagt dat edelmoedig wordt ingegaan op de richtlijnen van de overste, wiens plicht het is beslissingen te nemen “waarbij hij het doel van de Constituties voor ogen houdt dat geen ander is dan de grotere dienst aan de Heer en het welzijn van hen die volgens dit Instituut leven”¹⁷⁸

28. Een beschouwing over de praktijk van de gehoorzaamheid zou niet volledig zijn als deze beperkt zou blijven tot de relatie tussen de overste en de individuele jezuïet. Ook de communautiteit heeft een rol te spelen. Wij gehoorzamen onze oversten in de gemeenschap, zodat ons gemeenschappelijk leven daadwerkelijk onze zending kan ondersteunen en een teken worden dat de verbondenheid onder mensen waaraan de wereld zo dringend behoefte heeft, mogelijk is.¹⁷⁹ De communautiteit is ook bij uitstek een plaats voor gemeenschappelijke onderscheiding, ofwel door formeel georganiseerde onderscheiding in communautiteitsverband¹⁸⁰ ofwel door informele gesprekken die gaan over wat de beste manier is om met de zending door te gaan. Een dergelijke onderscheiding zal ons niet alleen helpen om onze persoonlijke zending te aanvaarden maar ook om ons te verheugen over de zending die onze medebroeders kregen en hen daarin te ondersteunen. Op die manier wordt onze gemeenschappelijke zending versterkt, de eenheid van hart en geest bevestigd en verdiept.

29. Voor Ignatius en voor de jezuïet is gehoorzaamheid zowel genade als een gave. Het is een weg waarlangs we door de Heer worden geroepen en het is de Heer die ons in staat stelt die weg in zijn dienst te volgen. Een leven van edelmoedige beantwoording van de genade van gehoorzaamheid stelt een jezuïet in staat om opgewekt en met vrucht te dienen.

¹⁷⁴ *Constituties*, 633-635.

¹⁷⁵ *Constituties*, 622-623.

¹⁷⁶ AC 31, D.17, n.11.

¹⁷⁷ Dit alles maakt de betekenis duidelijk van zinnen als “de stok in de hand van een oude man”, of “*perinde ac cadaver*” die men aantreft in de *Constituties*. Uit de context blijkt duidelijk dat gehoorzamen niet betekent dat men apathisch wordt; het gaat er veelmeer om dat men zich bereid verklaart gedragen te worden door de zending die men heeft gekregen van de overste. “Zo immers moet die gehoorzaamt alles waarvoor de overste hem wil inzetten ten behoeve van het hele lichaam van de religieuze gemeenschap, met opgewekt hart ten uitvoer brengen” (*Constituties*, 547).

¹⁷⁸ *Constituties*, 746.

¹⁷⁹ Peter-Hans KOLVENBACH, « *Sur la vie communautaire* » (1998) *AR* 22 (1996-2002) 276-289.

¹⁸⁰ *NC* 150-51.

De vierde gelofte van gehoorzaamheid aan de paus met het oog op de zendingen

30. Ignatius en zijn Eerste Gezellen boden zich aan de plaatsbekleder van Christus aan om uitgezonden te worden vanuit "het verlangen om de Kerk zo nuttig en effectief mogelijk te dienen".¹⁸¹ Door middel van de vierde gelofte die door de professen werd afgelegd stelt het gehele corps van de Sociëteit zich ter beschikking van het dienstwerk van Petrus' opvolger "om over de wijngaard van Christus onze Heer verspreid te worden"¹⁸². Op deze manier komen wij tot een grotere beschikbaarheid voor Gods wil en bieden we de Kerk een betere dienst.

31. De vierde gelofte, die Ignatius zelf omschreef als de "oorsprong en de eerste grondlegging van onze Sociëteit"¹⁸³ brengt tot uitdrukking wat specifiek is voor de Sociëteit: totale beschikbaarheid om de Kerk te dienen waarheen de paus ons ook moge zenden. De vierde gelofte maakt ook duidelijk welke de plaats is van de Sociëteit in de Kerk. Daarmee krijgt de Sociëteit een structurele plaats in het leven van de Kerk, door haar charisma van apostolische religieuze orde te verbinden met de hiërarchische structuur van de Kerk in de persoon van de paus. Het is door deze gelofte dat de Sociëteit deelt in de universele zending van de Kerk en dat de universaliteit van haar zending, die wordt uitgeoefend in een grote verscheidenheid van apostolische werken in dienst van de plaatselijke Kerken, gewaarborgd is.

32. Volgens de Constituties was en is de "hele bedoeling van de vierde gelofte van gehoorzaamheid aan de paus gericht op de zendingen... opdat de leden verspreid zouden worden over verschillende delen van de wereld"¹⁸⁴. Dat is de inhoud van de gelofte. Maar de Constituties vragen ook van ons dat we ons zullen onderscheiden in gehoorzaamheid "niet alleen in hetgeen verplicht is maar ook in andere zaken, zelfs al ziet men slechts een teken van wat de overste wil zonder dat hij een uitdrukkelijk bevel geeft"¹⁸⁵. Dit strookt volkomen met Ignatius' ideaal van gehoorzaamheid wat inhoudt "dat gehoorzaamheid onvolmaakt is wanneer, afgezien van de uitvoering, degene die de opdracht geeft en hij die gehoorzaamt in willen en gevoelens van elkaar verschillen".¹⁸⁶

33. De beschikbaarheid die met de vierde gelofte beloofd wordt, verschilt van de Ignatiaanse spiritualiteit van "de waarachtige gezindheid die wij in de strijdende Kerk moeten hebben" ofwel het "*sentire cum ecclesia*"¹⁸⁷. Toch zijn beide geworteld in de liefde die we hebben voor Christus onze Heer, een liefde die zich uitstrekt tot liefde

¹⁸¹ BENEDICTUS XVI, *Toespraak tot de leden van de Sociëteit van Jezus (22 april 2006)*, AR 23,4 (2006) 677.

¹⁸² *Constitutiones*, 604

¹⁸³ *Declarationes circa missiones (1544-1545)* (MHSI 63, 162); Peter FABER, *Memoriale*, n. 18 (MHSI 68, 498); AC 31, D. 1., n. 4.

¹⁸⁴ *Constitutiones*, 529 en 605.

¹⁸⁵ *Constituties*, 547. Ofschoon het in de Constituties gaat over de gehoorzaamheid aan de jezuïeten oversten verklaart de 31e AC het citaat van toepassing op de paus. "Met al onze kracht en energie moeten wij ernaar streven allereerst aan de paus te gehoorzamen en vervolgens aan de oversten van de Sociëteit, 'niet alleen in hetgeen verplicht is maar ook in andere zaken zelfs al ziet men slechts een teken van wat de overste wil, zonder dat hij een uitdrukkelijk bevel geeft'". (AC 31, D. 17, n.10).

¹⁸⁶ *Constituties* 550.

¹⁸⁷ *Geestelijke Oefeningen*, 352. *Vgl.* AC 34, D.11; slottoespraak van pater Kolvenbach tot de 69^e Procuratorenvergadering (Loyola, 23 september 2003), AR 23, 1 (2003) 431-438.

voor de Kerk en “voor hem die de plaats inneemt van Christus onze Heer.¹⁸⁸ Vandaar dat wij zeggen zowel feitelijk als gevoelsmatig met de paus verenigd te zijn. Tezamen brengen de vierde gelofte en onze kerkelijke spiritualiteit ons ertoe om ons aan te bieden voor de door de paus gevraagde dienst.¹⁸⁹

34. De Sociëteit is God grote dank verschuldigd voor haar roeping om de Kerk te dienen en put grote troost uit de talloze voorbeelden van edelmoedige jezuïeten die over de hele wereld hun leven offeren in dienst van Christus' zending, doordat zij zich beschikbaar stellen voor zendingen van de Heilige Vader en samenwerken met plaatselijke kerken onder leiding van hun herders. Uit naam van de hele Sociëteit vraagt de vijfendertigste Algemene Congregatie de Heer vergiffenis voor de keren dat haar leden tekort zijn geschoten in liefde, tact of betrouwbaarheid in hun dienst van de Kerk. Tegelijk verklaart deze Congregatie dat de Sociëteit zich verplicht dagelijks te willen groeien in liefde voor de Kerk en beschikbaarheid voor de paus.

Gehoorzaamheid in het dagelijks leven

35 Deze Congregatie wil niet alles herhalen wat over de gehoorzaamheid is vastgelegd in de Constituties en de Aanvullende Normen; evenmin wil zij de richtlijnen herhalen over de gehoorzaamheid die te vinden zijn in de decreten van de jongste Algemene Congregatie. Toch willen wij enige adviezen geven die in de huidige omstandigheden voor ons van nut kunnen zijn, zodat we ons kunnen blijven onderscheiden in de volmaaktheid van onze gehoorzaamheid¹⁹⁰.

Jezuïeten in opleiding

36. De vijfendertigste Algemene Congregatie vraagt de jezuïeten in opleiding hun geleidelijke inlijving in de Sociëteit met een blij gemoed te beleven, de vruchtbare ervaring hernieuwend van de Eerste Gezellen dat zij vrienden waren in de Heer en hun leven daarbij wijdden aan de edelmoedige dienst van alle mannen en vrouwen, met name van hen die in de grootste nood verkeerden.

37. We sporen de jezuïeten in opleiding aan tijdens de verschillende fasen van hun opleiding te groeien in de spiritualiteit van gehoorzaamheid en beschikbaarheid, door hun leven en vrijheid in dienst te stellen van de dienst aan Christus' zending. Ze moeten hun voordeel doen met de gelegenheden voor zelfverloochening die het communiteitsleven en volgehouden serieuze studietoelagen en andere aspecten van wat ze meemaken hun zonder twijfel zullen bieden. Zelfverloochening, “vrucht van de vreugde bij het naderbij komen van het Koninkrijk en resultaat van een groeiende identificatie met Christus”¹⁹¹ is een deugd die jezuïeten nodig hebben om kalm de moeilijkheden te aanvaarden die de gehoorzaamheid soms vraagt.

38 We sporen *hen die met de vorming zijn belast* aan, de jezuïeten in opleiding de mystieke bron van de gehoorzaamheid te helpen begrijpen en beleven, een

¹⁸⁸ *Constituties*, 552

¹⁸⁹ *NC* 253

¹⁹⁰ “We kunnen het verdragen dat andere religieuze instituten ons overtreffen in vasten en andere gestrengeden die ze volgens hun regel beoefenen, maar, dierbare broeders, ik verlang dat zij die God dienen in onze Sociëteit uitmunten in de zuiverheid en volmaaktheid van hun gehoorzaamheid, het loslaten van hun wil en het afzien van hun oordeel” *Brief aan de jezuïeten van Portugal (26 maart 1553)* (MHSI 29,671)

¹⁹¹ *NC* 223 § 4

onvoorwaardelijke liefde voor de Heer welke bij hen het verlangen zal doen ontwaken om Hem te dienen door het vervullen van de wil van de Vader. We vragen dat de *vormingleiders* aan de jezuiteten in opleiding geleidelijk zullen doen beseffen welke eisen een leven in gehoorzaamheid stelt: openheid tegenover de oversten, achting voor de rekenschap van geweten, verantwoord uitoefenen van persoonlijk initiatief, en een geest van onderscheiding die van harte de beslissingen aanvaardt van de overste

39. De spiritualiteit en traditie van de Sociëteit vragen dat jezuiteten bezield zijn met een geest van gehoorzaamheid aan de Heilige Vader als een wezenlijk kenmerk van onze zending en identiteit. De geestelijke en kerkelijke opleiding van de jezuitet dient de nadruk te leggen op de beschikbaarheid voor de zending en “de juiste dienende houding die we dienen te hebben binnen de Kerk” zoals bepaald is door de vierendertigste Algemene Congregatie.¹⁹²

Gevormde jezuiteten

40. De vijfendertigste Algemene Congregatie vraagt de gevormde jezuiteten te groeien in innerlijke vrijheid en vertrouwen op God. Zo zal hun beschikbaarheid toenemen om naar welke plaats ook in de wereld te gaan en onverschillig welk apostolisch werk op zich te nemen dat van meer algemeen belang en vruchtbaarder¹⁹³ is.

41. De Congregatie spoort alle jezuiteten aan tot groter genegenheid voor de paus en meer respect voor de herders van de Kerk en alle tekortkomingen te corrigeren die er op dit punt mochten bestaan.

42. Zo vraagt de Congregatie alle jezuiteten ook met dankbaarheid de dienst te erkennen die de plaatselijke en hogere oversten aan de Sociëteit verlenen en hun bij hun taak te ondersteunen.

43. Het is van vitaal belang dat alle jezuiteten de rekenschap van geweten wezenlijk achten voor de praktijk van de gehoorzaamheid en dat zij die afleggen volgens de richtlijnen die pater Kolvenbach heeft gegeven in zijn brief aan de Sociëteit van 21 februari 2005. Aangezien bij de rekenschap van geweten “de zending wordt opgedragen, bevestigd of veranderd”¹⁹⁴, dient deze op de eerste plaats aan de hogere overste te worden gegeven. Maar ook moet worden opgemerkt wat de brief zegt over de opening van iemands geweten aan de plaatselijke overste: “Een jezuitet mag altijd zijn geweten openleggen voor zijn plaatselijke overste – en deze mag ook zo nodig daarom vragen”.¹⁹⁵

44 We verzoeken de jezuiteten zich tot de plaatselijke oversten te wenden voor alle kwesties die onder zijn bevoegdheid vallen en deze niet direct voor te leggen aan de hogere overste.

¹⁹² AC 34, D.11.

¹⁹³ *Constituties*, 622.

¹⁹⁴ Peter-Hans KOLVENBACH, « *Le compte de conscience* » (21 februari 2005), AR 23, 1 (2003) 558.

¹⁹⁵ Peter-Hans KOLVENBACH, « *Le compte de conscience* » (21 februari 2005), AR 23, 1 (2003) 558 ; vgl. *Richtlijnen voor plaatselijke oversten*, 16, AR 22 (1996-2002) 369.

45. In de huidige omstandigheden komt het niet zelden voor dat jezuïeten hun werk verrichten in werken van de Sociëteit waarvan de directeur al dan niet jezuïet is. In beide gevallen zijn de jezuïeten jegens de directeur van het werk volledige en loyale samenwerking verschuldigd in alles wat hun taak betreft. De jezuïeten moeten hun uiterste best doen er mede voor te zorgen dat het werk zijn jezuïtisch karakter behoudt.

46. De Congregatie wil haar grote dankbaarheid uitspreken aan gevormde jezuïeten op gevorderde leeftijd die hun leven hebben gewijd aan de dienst van de Kerk. We willen hen er ook aan herinneren dat zij grote gelijkenis bezitten met de Heer wanneer zij Hem met afgenomen krachten of zelfs in ziekte en lijden dienen, evenzeer als toen zij rondtrokken en het "Koninkrijk in steden en dorpen verkondigden".¹⁹⁶ Zij van wie de voornaamste taak is te bidden voor de Kerk en de Sociëteit hebben werkelijk een zending en hun bijdrage aan het welzijn van de Sociëteit en haar dienst aan het Koninkrijk kan nooit genoeg benadrukt worden, want zij geven een voorbeeld van een volledige overgave aan Gods handen, die voor hun medebroeders alleen maar een inspiratie en troost kan zijn.

Oversten

47 De Algemene Congregatie spoort de hogere oversten aan om hun werk met vertrouwen en opgewektheid te verrichten, de jezuïeten op duidelijke wijze uit te zenden en belangstelling en zorg te betonen voor de jezuïeten die zij met een zending hebben belast..

48. Als hogere oversten niet-jezuïeten benoemen tot directeur van een werk, moeten zij daarbij niet alleen rekening houden met de professionele bekwaamheid van de kandidaten maar ook met het begrip en de inzet die deze hebben voor onze zending en wijze van werken.

49. In de geest van subsidiariteit raden wij de hogere oversten aan, het eigen terrein van de plaatselijke overste om beslissingen te nemen, te respecteren.

50. De Algemene Congregatie wil nogmaals het belang benadrukken van de taak van de plaatselijke overste. Plaatselijke oversten dienen de vorming en voorbereiding te krijgen die voor hun zending nodig zijn. Wat dit betreft dienen de hogere oversten regelmatig en tijdig cursussen en programma's aan te bieden om plaatselijke oversten op te leiden

51. De plaatselijke overste deelt met de hele communiteit de verantwoordelijkheid dat aan jezuïeten die nog niet de laatste geloften hebben afgelegd aandacht wordt besteed en dat zij vorming ontvangen. Aan plaatselijke oversten wordt gevraagd er zorgvuldig op toe te zien dat hun tweemaal per jaar rekenschap van geweten wordt gevraagd, te zorgen voor de geloftenvernieuwing en een sfeer in de communiteit te scheppen die de groei van de jezuïet in opleiding als persoon en als religieus bevordert.

52. Het is van belang dat voor het communiteitsleven duidelijke richtlijnen gelden . Plaatselijke oversten dienen met hun medebroeders samen te werken bij het

¹⁹⁶ *Geestelijke Oefeningen* , 91.

opstellen en in praktijk brengen van een dagorde en regels voor het gemeenschappelijk leven. Deze praktijken moeten getoetst worden bij de jaarlijkse visite van de hogere overste of op andere geschikte momenten .¹⁹⁷

Conclusie

53. Tijdens zijn pelgrimstocht van Loyola naar Rome bad Ignatius voortdurend tot Maria, Onze Lieve Vrouw, en vroeg haar voor hem de genade te verkrijgen opgenomen te worden onder de standaard van haar Zoon.¹⁹⁸ In haar antwoord "Ik ben de dienaar van de Heer; laat met mij gebeuren wat u gezegd hebt"¹⁹⁹ laat Maria ons zien hoe te leven in totale beschikbaarheid en ons hele leven in dienst te stellen van haar Zoon . Met de aanwijzingen die zij geeft aan de dienaren te Cana: "Wat Hij ook u beveelt, doet het maar"²⁰⁰ wijst Maria ons de fundamentele richting aan die ons leven moet bepalen. Vandaar dat de Sociëteit Maria altijd heeft gezien als een voorbeeld van gehoorzaamheid.

54. Door de tussenkomst van Maria de Moeder van de Heer, van de H. Ignatius en het grote gezelschap van medebroeders die een leven van gehoorzaamheid hebben geleid met zo grote liefde dat het soms zelfs heeft geleid tot martelaarschap wijdt de Sociëteit zich opnieuw aan de beoefening van de gehoorzaamheid "tot grotere dienst aan God en voor het algemene goed"²⁰¹

[Terug naar inhoud](#)

¹⁹⁷ NC 319, 324.

¹⁹⁸ *Geestelijke Oefeningen*, 147.

¹⁹⁹ Lc 1, 38.

²⁰⁰ Joh 2, 5.

²⁰¹ *Constituties* 618, 622.

Decreet 5

BESTUUR IN DIENST

VAN DE UNIVERSELE ZENDING

Inleiding

1. De AC 35 stelt drie principes vast als leidraad bij onze beschouwing over het bestuur in de Sociëteit, welke gebaseerd zijn op de ervaringen uit de laatste decennia van onze apostolische zending:

a) *De structuren van ons bestuur en de manieren waarop wij te werk gaan moeten voortkomen uit een perspectief van grotere universaliteit.* Dit beginsel ligt in de lijn van de voorafgaande Algemene Congregaties²⁰². Het beantwoordt aan de steeds snellere globalisering, de grensoverschrijdende en multiculturele aspecten van de uitdagingen waarmee de Kerk geconfronteerd wordt en aan ons verlangen om door de hele Sociëteit heen tot een grotere samenwerking te komen.

b) *De structuren van het bestuur moeten worden gestroomlijnd, gemoderniseerd en - voor zover mogelijk – flexibeler gemaakt.* De organisatie van de Sociëteit staat indienst van de zending. Wij willen die apostolische zending meer effectief dienen door sommige structuren en procedures van bestuur te vereenvoudigen, daarbij gebruik makend van moderne methoden om met elkaar te communiceren en samen te werken en door in toenemende mate op verschillende niveaus flexibele structuren in te voeren .

c) *De veranderende omstandigheden vragen dat we beter de ignatiaanse waarden en de wijze waarop we te werk gaan in onze huidige levenswijze en werk tot uitdrukking brengen.* Veranderende omstandigheden zoals apostolische samenwerking met anderen, scheiding tussen apostolische instellingen en communiteiten en de ontwikkeling van sommige apostolische werken van provincies onderling of over de provincies heen maken enige verduidelijkingen noodzakelijk over de vraag hoe ze zo te besturen dat ze hun echt ignatiaans karakter behouden.

Met deze principes als uitgangspunt bieden wij enige concrete richtlijnen aan voor de verschillende bestuurslagen en organen van onze huidige bestuursorganisatie.

I. ALGEMEEN BESTUUR

Algemene Congregatie

2.. De Algemene Congregatie geeft pater Generaal opdracht en bevoegdheid om, met het oog op de zesendertigste AC, een uitgebreide herziening te ondernemen van de *Formule van een Algemene Congregatie (FAC)* en van de *Formules* van de Procuratorencongregatie en de Provinciale Congregatie.

²⁰² Vgl AC 31, D.48 ,n.8; AC 32, D. 4, n. 81; AC 33, D.1, n.46; AC 34, D.21.

3. De herziene *FAC* zal door AC 36 in haar eerste zittingen moeten worden goedgekeurd. Na raadpleging van de Hogere Oversten en met instemming van de Algemene Raad, bij deliberatieve stemming verkregen, zal pater Generaal veranderingen in de *FAC* kunnen goedkeuren die van kracht zullen worden vóór AC 36, alsmede de daarmee samenhangende veranderingen in de *Formules* van de Procuratorencongregatie en van de Provinciale Congregatie.

4. Overeenkomstig de principes die in de inleiding zijn aangegeven (vgl n.1) moet de herziening tot doel hebben te bevorderen dat effectief, verantwoord en soepel gebruik wordt gemaakt van de rijke verscheidenheid aan menselijke en materiële middelen die worden ingezet bij de voorbereiding en in het verloop van een Algemene Congregatie, om het leven en de zending te dienen van de gehele Sociëteit. De herziening zal onder andere ook de volgende punten dienen te respecteren:

a) De drie kenmerken van de Generale Congregatie als

a.1. het orgaan dat de Generaal kiest en een belangrijke rol speelt bij de keuze van de leden van de Algemene Raad;

a.2. de hoogste instantie die op een gegeven ogenblik verwoordt hoe het universele corps van de Sociëteit zichzelf verstaat;

a.3. het hoogste wetgevend orgaan van de Sociëteit.

b) Gegeven de traditionele overtuiging dat een Algemene Congregatie een uitzonderlijk gebeuren is in het bestuur van de Sociëteit, dient haar werk beperkt te blijven tot “zaken van groter belang” (*FAC* 1 § 2)

c) Het belang van het feit dat de gehele Sociëteit in de Algemene Congregatie, met name in de Congregatie *ad electionem*, vertegenwoordigd is. In dit verband dienen twee andere punten in acht genomen te worden:

c. 1. het aantal gekozen leden moet groter zijn dan het aantal van aangewezen leden samen met dat van de *ex officio* leden (vgl AC 34, D 23 A, n.1);

c 2. Er moeten een voldoende aantal broeders als elector aanwezig zijn.

d) Met betrekking tot de duur van de Algemene Congregatie: de noodzaak een evenwicht te bewaren tussen enerzijds een verantwoord gebruik van beperkte middelen en anderzijds het scheppen van een sfeer van ignatiaanse onderscheiding in de loop van de zittingen.

e) De noodzaak van een grondiger voorbereiding van de Algemene Congregatie, met name in het werk dat leidt tot het opstellen van de *Relationes Praeviae* en van het verslag *De Statu Societatis*, maar zonder dat dit iets afdoet aan de vrijheid van de Algemene Congregatie om zelf de inhoud te bepalen van de beraadslagingen. Voor een dergelijke voorbereiding zal wellicht nodig zijn dat bij het

voorbereiden van een Algemene Congregatie de rol van de Provinciale Congregatie wordt uitgebreid.

f) De snelle ontwikkeling van de communicatiemiddelen, in zoverre deze van invloed zijn op zowel de voorbereiding als het verloop van Congregaties

5. Bijzonder belangrijk bij de voorbereiding van de Algemene Congregatie zijn de bijeenkomsten van Hogere Oversten (vgl AC 34, D 23 C, n. 4), van de Presidenten van Conferenties (vgl AC 34, D 21, n.25), van de electores van iedere Assistentie of Conferentie en de vergaderingen van de verschillende sectoren van apostolaat. Elk van deze instanties zou een belangrijke bijdrage kunnen leveren bij de voorbereiding van de Algemene Congregatie.

6. De Procuratorencongregatie zou moeten worden gehandhaafd daar ze "het voetvolk" onder de leden van de Sociëteit vertegenwoordigt. Maar zoals boven werd aangegeven zou haar *Formule* moeten worden herzien in aansluiting bij de herziening van de *FAC*.

Centraal Bestuur

Principe

7. De Algemene Overste is een bron van eenheid in het gehele corps van de Sociëteit²⁰³. De Congregatie erkent de rijke verscheidenheid onder de leden van de Sociëteit en de noodzaak van een goede inculturatie om onze zending binnen de universele Kerk en in een steeds meer geglobaliseerde wereld te vervullen. Daar het bestuur in de Sociëteit altijd zoekt naar een juist evenwicht tussen eenheid en verscheidenheid, dient de Generaal zijn taak zo uit te oefenen dat de verscheidenheid gerespecteerd wordt, terwijl hij haar in dienst stelt van onze universele zending en identiteit.

Reorganisatie

8. De Algemene Congregatie bevestigt de keuzeprocedure van vier Assistenten *ad providentiam* en de procedure voor vernieuwing van de Raad van Pater Generaal, die vastgesteld werden door AC 34, D.23 E, II, 1

9. Opdat de Generaal zo goed mogelijk ondersteund wordt bij het uitoefenen van zijn verantwoordelijkheden, vraagt de Algemene Congregatie hem een alomvattende herziening ter hand te nemen van het centraal bestuur van de Sociëteit, met het oog op een reorganisatie ten behoeve van de dienst der zending.

10. Een van de oogmerken van deze herziening is te zorgen voor de middelen en het personeel die nodig zijn om de gewone zaken van de Sociëteit af te handelen en tegelijk aan de Generaal de gelegenheid te bieden tot het maken van alomvattende apostolische plannen en tot het inspireren van het hele corps van de Sociëteit.

11. Deze herziening dient rekening te houden met de volgende punten, zonder daardoor beperkt te worden:

²⁰³ *Constituties*, 666, 719.

- a) het kader dat is aangegeven door *NC 380-386*;
- b) de noodzaak van onderling contact tussen de verschillende personen en groepen die in *NC 380-386* vermeld worden alsook tussen deze personen en de Generaal;
- c) de noodzaak om de functies van deze personen en groepen te coördineren en duidelijk te omschrijven;
- d) de noodzaak onnodige "bureaucratisering" of onnodige vermenigvuldiging van functionarissen en secretariaten te vermijden;
- e) het belang van het ontwikkelen van goede taakomschrijvingen, hetgeen zou inhouden het regelmatig formuleren van doelstellingen en verwachte resultaten, samen met een doeltreffend systeem van beoordeling en toetsing.

12 . De Generaal wordt aangeraden na te gaan op welke manier de financiën doeltreffender en billijker zouden kunnen worden aangewend voor de dienst van de internationale zending van de Sociëteit.

13. Er dient een professionele en alomvattende aanpak te worden ontwikkeld om onze interne en externe verbindingen te verbeteren. Dat zal het besturen gemakkelijker maken, samenwerking bevorderen en het resultaat van onze universele zending vergroten.

14 De Generaal wordt aangeraden om bij de herziening van het centraal bestuur gebruik te maken van de beste professionele hulp die binnen of buiten de Sociëteit beschikbaar is..

Beoordeling

15 De Generaal wordt verzocht instrumenten en programma's te ontwikkelen om allen die verantwoordelijkheden bekleden in het bestuur (op centraal niveau, dat van de conferentie, van de provincie en op lokaal niveau) te helpen nagaan bij het beoordelen van de manier waarop zij zich kwijten van hun functie en er rekenschap van afleggen. *Practica Quaedam* moet bij de tijd worden gebracht om deze ontwikkelingen weer te geven.

16. Een overzicht over de vorderingen die in deze zaken gemaakt zijn, zou moeten worden opgenomen op de agenda van de komende bijeenkomsten met de Presidenten van de Conferenties. Een meer compleet verslag zou moeten worden gegeven bij de komende bijeenkomst met de Hogere Oversten.

Conferentie van Hogere Oversten

Principes

17. Aangezien we beseffen dat “in onze tijd veel problemen van nature een universeel karakter hebben en daarom om universele oplossingen vragen”²⁰⁴ beschouwen wij de Conferenties van Hogere Oversten (thans Afrika en Madagascar, Oost Azië/Oceanië, Europa, Latijns Amerika, Zuid Azië en USA) als een belangrijke vernieuwing in de bestuursstructuur van de Sociëteit²⁰⁵. Wij erkennen het gezag van de Generaal voor de universele zending maar zijn ervan overtuigd dat in onze tijd de samenwerking tussen Provincies en Regio’s onderling een niet te ontkennen noodzaak is bij het vervullen van de apostolische zending van de Sociëteit.

18 Van de Conferenties wordt verwacht dat zij structurele middelen zullen blijven die bij alle jezuïeten het besef van de universele zending zullen bevorderen, alsmede de eenheid, communicatie en gemeenschappelijke visie onder de oversten en de samenwerking tussen provincies onderling en over de provincies heen. Opdat de Conferenties beter aan deze doelstellingen kunnen beantwoorden dienen de volgende principes in acht te worden genomen:

a) Conferenties zijn op zending gerichte structuren en niet enkel maar instrumenten voor de onderlinge coördinatie van de provincies. Ze moeten doorgaan met het maken van apostolische plannen op interprovinciaal niveau en daarbij in aanmerking nemen de apostolische voorkeuren van de gehele Sociëteit. Deze apostolische planning is het resultaat van een onderscheiding onder de Hogere Oversten van de Conferentie; ze moet worden goedgekeurd door de Generaal en op regelmatige tijdstippen kritisch bekeken en herzien worden

b) Conferenties zijn samenwerkingsstructuren tussen Provincies en Regio’s met betrekking tot specifieke inter- en supra-provinciale aspecten van de zending (gemeenschappelijke werken, opleidingscentra, netwerken, interprovinciale werkgroepen, geografische regio’s, enz.). De Conferenties vormen geen nieuwe bestuurslaag tussen de Generaal en de Provinciaals, maar zij geven de provinciaals de mogelijkheid de horizon van hun bestuur te verbreden en zich te bekommeren om de zending van de Sociëteit over hun eigen Provincie heen.

c) De ontwikkelingsgang van de Conferenties in de Sociëteit is tengevolge van regionale verschillen niet overal dezelfde geweest. De Statuten van iedere Conferentie moeten daarom deze verschillen respecteren en daarbij letten op de volgende punten:

c.1. De Statuten moeten worden goedgekeurd door de Generaal en de volgende punten bevatten: lidmaatschap, hun rechten en plichten, de zaken die tot de bevoegdheid van de Conferentie gaan behoren, de methode van besluitvorming, interne structuren, gezag en plichten van de President (overeenkomstig nn. 19-23), en in het algemeen alles dat noodzakelijk geoordeeld wordt voor een snel en doeltreffend functioneren van de Conferentie.

²⁰⁴ NC 395 § 1. Vgl ook NC 395-400

²⁰⁵ Vgl AC 34, D. 21, n.n. 21-28

c.2. Iedere Conferentie moet haar Statuten aanpassen overeenkomstig de richtlijnen van AC 35.

d) De Conferenties moeten kunnen beschikken over de middelen die nodig zijn om te voorzien in de financiële behoeften van werken en huizen die ervan afhankelijk zijn.

President van de Conferentie

19. De Generaal benoemt de President na passende raadpleging van de Hogere Oversten van de Conferentie. Hij heeft de volmachten van een Hogere Overste om aan de specifieke verantwoordelijkheden te voldoen die hem door de Statuten van de Conferentie zijn toevertrouwd.

20. De principes van eenheid van bestuur (*cura personalis, cura apostolica*), subsidiariteit en voldoende gezag om de hem toevertrouwde taak uit te oefenen moeten op geëigende wijze worden toegepast op de rol van de Presidenten van Conferenties op de volgende wijze:

a) *Benoemingen:*

a.1. op het gebied van zijn bevoegdheid zoals deze in de statuten staat omschreven heeft de President het gezag om mensen uit de Provincies of Regio's te vragen en te benoemen die nodig zijn voor de activiteiten en werken die afhankelijk zijn van de Conferentie. Een basis criterium voor dergelijke benoemingen is dat, wanneer verder alles gelijk is, de behoeften van activiteiten en werken der Conferentie voorrang hebben boven die van de afzonderlijke Provincies²⁰⁶.

a.2. Om de centrale plaats te respecteren die de rekenschap van geweten heeft wanneer iemand een zending ontvangt, moet voor iedere dergelijke benoeming de Hogere Overste van zo iemand geraadpleegd worden; deze is degene die hem ter beschikking stelt voor een zending in de Conferentie.

a.3. In de zeldzame gevallen waarin de President en de Hogere Overste in kwestie niet tot een akkoord kunnen komen aangaande een benoeming, dient de zaak ter beslissing aan de Generaal te worden voorgelegd.

b) *Besluitvorming*

b.1. Op het gebied van zijn bevoegdheid zoals deze in de Statuten staat omschreven neemt de President besluiten na de inzichten van de leden der Conferentie aandachtig te hebben beluisterd en overwogen.

b.2. Hoewel de President de benodigde volmachten heeft om besluiten te nemen, moet het belang onderstreept worden van zijn moreel gezag tegenover de Provinciaals. Dit moreel gezag zal het hem mogelijk maken punten voor te stellen voor samenwerking en te bevorderen dat er in onderlinge onderscheiding door de Provinciaals een consensus bereikt wordt. Hij moet zelf bijzonder goed bestuurder zijn, omzichtig, tactvol en zorgzaam (vgl. *Constituties* 667).

c) *Betrekkingen met Provinciaals en Regionale Oversten*

²⁰⁶ De tweede zin van AC 34, D.21,n.24 is daarom gewijzigd

c.1. Het bestaan van Conferenties met hun Presidenten, alsmede hun gezag om beslissingen te nemen op interprovinciaal en supraprovinciaal gebied brengt met zich mee dat Provinciaals en Regionale Oversten te maken hebben met nieuwe soorten van onderlinge contacten en wederzijdse afhankelijkheid en gericht worden op samenwerking.

c.2. De President heeft geen rechtstreeks gezag over het intern bestuur van de Provincies en oefent er evenmin toezicht op uit. Provinciaals zijn rechtstreeks afhankelijk van de Generaal. Aan hem zijn zij verantwoording verschuldigd met betrekking tot het intern bestuur van de Provincies; Ze geven aan de President slechts rekenschap voor zover zijn bevoegdheid gaat.

c.3. Daar de President bestuursverantwoordelijkheid draagt op apostolisch gebied dient hij, voor zover dit dienstig is, betrokken te worden bij de apostolische onderscheiding van Provincies en Regio's.

21. De President is ook de Hogere Overste van de gemeenschappelijke huizen en werken van de Conferentie die door de Generaal als zodanig zijn aangewezen. In deze zin,

a) heeft de President samen met de andere Hogere Oversten de verantwoordelijkheid te zorgen voor het menselijk potentieel en de financiële middelen die nodig zijn voor de huizen en werken die afhankelijk zijn van de Conferentie;

b) de President hoort de rekenschap van geweten van de jezuïeten die vast verbonden zijn aan deze huizen en werken;

c) de President is verantwoordelijk voor de voortgezette vorming en de gezondheidszorg van de jezuïeten die benoemd zijn in de gemeenschappelijke huizen en werken.

22. De President van de Conferentie woont de Algemene Congregatie bij als *ex-officio* elector.

23. De Presidenten van de Conferenties moeten minstens eens per jaar een ontmoeting hebben met de Generaal, of zo vaak als zij door hem worden opgeroepen om over belangrijke zaken geraadpleegd te worden²⁰⁷.

II. PROVINCIEBESTUUR

De aard van de Provincie

24. Door onze roeping zijn we lid van de gehele Sociëteit, maar Provincies zijn ingesteld omwille van een grotere apostolische vruchtbaarheid en een beter bestuur; de concrete invulling van de zending van een jezuïet gebeurt rechtstreeks door het bezielend leiderschap van de Provinciaal.

Bij deze wijze van bestuur is de rekenschap van geweten van wezenlijk belang. Wanneer ze geschiedt in een sfeer van openheid en vertrouwen, stelt ze de Provinciaal in staat specifieke zendingen aan jezuïeten toe te vertrouwen, na

²⁰⁷ Vgl AC 34, D.21, n.25.

zorgvuldig te hebben overwogen hoe hun vrome verlangens, behoeften en talenten te verenigen zijn met hetgeen nodig is voor het apostolisch plan en de werken van de Provincie en de Conferentie en ook met de apostolische voorkeuren die door de Generaal zijn vastgesteld.

25. In de loop der eeuwen heeft de structuur van provinciaal bestuur goed gefunctioneerd op het punt van apostolische en bestuurlijke daadkracht, respect voor de verschillende tradities op het vlak van cultuur en taal, op nationaal en regionaal gebied en het daadwerkelijk doen samengaan van de *cura personalis* met de *cura apostolica*. Tegenwoordig verrichten de jezuiten hun apostolisch werk in een geglobaliseerde situatie; er zijn ver doorgevoerde communicatietechnieken, groeiende apostolische netwerken, grensoverschrijdende feitelijkheden: om al deze redenen vragen nieuwe uitdagingen en kansen voor apostolisch werk om bezinning, vorming en eensgezinde actie, willen we kunnen denken en handelen over de grenzen van de Provincie en zelfs van de Conferentie heen.

Deze zich voortdurend verder ontwikkelende situatie vereist meer en betere coördinatie en samenwerking onder de Provincies (bijvoorbeeld op het gebied van apostolische planning en financieel beheer) ten dienste van onze universele zending. Ook rijst de vraag of niet moet worden bestudeerd hoe Provincies het best kunnen worden bestuurd, met inbegrip van regelmatige beoordeling en herziening van daadwerkelijk bestuur, apostolische plannen, beheer van apostolische middelen en betrokkenheid samen met andere Provincies bij de structuren van de Conferentie (vgl *supra* nn. 19-20).

26. Met het oog op een beter dienen van onze universele zending vraagt de Algemene Congregatie aan de Generaal aan een commissie opdracht te geven tot een bezinningsproces over Provincies en provinciestructuren dat moet leiden tot praktische voorstellen om dit aspect van ons bestuur aan de hedendaagse werkelijkheid aan te passen. Deze commissie zou ook verantwoordelijk moeten zijn voor een alomvattende herziening van de criteria voor oprichting (vgl *NC* 388), ingrijpende verandering en opheffing van Provincies en Regio's. Onder de criteria moeten genoemd worden: omvang (in aantal jezuiten en oppervlakte), leeftijdsopbouw, beschikbaarheid van mensen voor het bestuur en opleiding, financiële levensvatbaarheid, het vermogen om een alomvattend apostolisch plan op te stellen dat beantwoordt aan de plaatselijke, regionale en universele behoeften. Een verslag over de werkzaamheden van deze commissie zou moeten worden ingediend bij de volgende samenkomst van Hogere Oversten.

Provincie en Plaatselijke Kerk

27. Het is bijzonder belangrijk dat de Provinciaal actief streeft naar goede communicatie en harmonieuze betrekkingen met de bisschoppen van de plaatselijke Kerken waarin wij ons werk doen. Dit veronderstelt ook dat de plaatselijke oversten en directeuren van werken gestimuleerd moeten worden om dergelijke betrekkingen te bevorderen.

Planning van de Provincie en Besluitvorming

28. Het Sociëteitsrecht (vgl met name *NC 354 § 1*) dringt er sterk op aan dat bij de besluitvormingprocessen op alle niveaus, met inbegrip van het Provincieniveau²⁰⁸, met een participerende en onderscheidende methode gewerkt wordt. Opdat deze methode nog beter resultaat heeft moet ervoor gezorgd worden dat:

a) het duidelijk blijft dat de betrokken overste en niet een raadgevend lichaam de uiteindelijke beslissing neemt (vgl *NC 354 § 1*);

b) er voldoende duidelijkheid is hoe het proces van planning en besluitvorming verloopt, waarbij de leden van de Provincie echt duidelijk wordt gemaakt welke de specifieke rol is van de verschillende commissies en functionarissen;

c) de rol van de provincieconsultoren, zoals die beschreven staat in het universeel recht en in het Sociëteitsrecht²⁰⁹ gerespecteerd wordt. Deze rol mag niet verzwakt worden door de verantwoordelijkheden die op goede gronden gegeven zijn aan personeel, functionarissen of commissies;

d) de Commissie voor de Werken (vgl *NC 260 § 1*) een effectief instrument is voor apostolische planning en beoordeling ervan, speciaal als dit betrekking heeft op bestaande werken en bedieningen van de Provincie, het scheppen van nieuwe apostolische werken, en de doorgaande vorming van de medewerkers;

e) de wettelijke en economische consequenties van ieder besluit worden overwogen;

f) er structuren zijn voor het ten uitvoer leggen van de Provincieplannen en een regelmatig terugkerende beoordeling van de vraag of ze doeltreffend zijn.

Apostolische werken van de Provincie

29. Een ander belangrijk aspect van zijn bestuur is dat de Provinciaal een grote zorg dient te hebben voor de apostolische werken van de Provincie, hetgeen ook inhoudt dat hij grondig moet beoordelen welke bijdrage zij leveren aan de zending van de Sociëteit en hoe het staat met hun jezuïtisch karakter. Deze werken moeten regelmatig gevisiteerd worden door de Provinciaal (of zijn gedelegeerde) (vgl *NC 391 § 3*) en een verslag daarvan moet meegezonden worden met zijn brieven aan de Generaal. Wanneer de directeur van een werk een niet-jezuïet is, wordt verwacht dat deze directeur tijdens het bezoek van de Provinciaal verslag zal uitbrengen over het werk. Een gedetailleerde uiteenzetting over de betrekkingen tussen de apostolische werken (met inbegrip van de internationale werken van de Sociëteit) en de Provincie is gewenst; daarbij zouden schriftelijk vastgelegde overeenkomsten moeten gevoegd worden als dat nodig of nuttig zou zijn.

²⁰⁸ Vgl *Richtlijnen voor Provinciaals*, 30-35, *AR*, 23, 1 (2003) 297-298.

²⁰⁹ Vgl *Richtlijnen voor Provinciaals*, 30, *AR* 23, 1 (2003) 297.

Opleiding voor bestuursverantwoordelijkheden

30. Bestuursverantwoordelijkheid dragen is in onze tijd een zeer veeleisende taak. De behoefte aan internationale samenwerking, nieuwe structuren voor partnerschap met anderen, sterkere verwachtingen over de kwaliteit van het gemeenschapsleven zijn slechts enkele van de factoren die een nieuwe houding en nieuwe vaardigheden vragen bij oversten en directeuren van werken in alle bestuurslagen. Jezuieten en anderen met een bestuursfunctie moeten daarvoor worden opgeleid.

31. Het voortdurend aanleren van dergelijke houding en vaardigheden zal vaak gebeuren op Provincieniveau, ofschoon in veel gevallen programma's in Conferentieverband buitengewoon nuttig zullen zijn. Bij een dergelijke opleiding zal het in ieder geval moeten gaan over de volgende punten:

a) Principes van ignatiaans bestuur (met inbegrip van de praktijk van gemeenschappelijke apostolische onderscheiding);

b) het aanleren van bereidheid om te werken in teamverband²¹⁰

c) algemene principes voor het geven van leiding

d) beheersvaardigheden op het gebied van onder andere:

- 1 financieel beheer
- 2 menselijk potentieel
- 3 planning
- 4 conflictoplossing
- 5 moeilijke gesprekken
- 6 leiden van bijeenkomsten
- 7 crisisbeheer
- 8 betrekkingen met de media, publieke relaties

e) vaardigheden die nodig zijn voor een effectief lidmaatschap van een raad van bestuur.

32. Naast cursussen of werkgroepen voor bestuursverantwoordelijkheid is het zeer nuttig gebruik te maken van een leertijd en coaching door een mentor. Men kan op geschikte wijze achterhalen wie mogelijke leiders zijn en dezen in situaties brengen waar zij iets kunnen opsteken van een ervaren en wijze leider.

²¹⁰ Vgl *Richtlijnen voor de betrekkingen tussen de Overste en de Directeur van het Werk*, 16, AR 22 (1996-2002) 386-387.

III. PLAATSELIJK BESTUUR

Plaatselijke Overste

Principes

33. De kwaliteiten van de plaatselijke overste zijn van groot belang voor de apostolische vitaliteit van de jezuïetencommunauteit als teken voor de wereld van het Koninkrijk Gods dat wij door ons gemeenschappelijk leven verkondigen. In de ogen van Ignatius moest de jezuïetenoverste zich onderscheiden door zijn liefde voor de leden van zijn communauteit²¹¹. Met dit als uitgangspunt kan de overste de apostolische werkers in hun zending aanmoedigen en zorgen voor de kwaliteit van een religieus en gemeenschappelijk leven dat hen in staat stelt hun zending te vervullen²¹².

In een geest van dienstbaarheid ondersteunt de overste de leden in hun apostolische verantwoordelijkheden en in hun religieus leven als dienaren van Christus' zending. Voor deze taak is het nodig dat hij van ieder een intieme kennis heeft, hetgeen mogelijk wordt door een regelmatig geestelijk gesprek en, waar dit te pas komt, doordat de betreffende persoon rekening van geweten aflegt. Met dergelijke hulpmiddelen kan de overste iedere jezuïet helpen inzien hoe zijn apostolisch werk dat hem door de Hogere Overste is opgedragen, heel reëel deel uitmaakt van de universele zending van de Sociëteit. Daarmee bevordert hij het gevoel van apostolische solidariteit van alle leden van de communauteit, zelfs van hen die zich wellicht bezighouden met zeer gevarieerde activiteiten²¹³.

34. Binnen de communauteit bekleedt de overste een bijzondere en centrale plaats; daarom is hij ook met ieder lid verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het apostolisch leven daarbinnen. In concreto moet de overste ervoor zorgen zijn communauteit te brengen tot een jezuïtisch gemeenschappelijk leven dat gekenmerkt wordt door de viering van de Eucharistie, gebed, *faith sharing*, gemeenschappelijke onderscheiding, eenvoud, gastvrijheid, solidariteit met de armen en het getuigenis dat "vrienden in de Heer" aan de wereld kunnen geven.

De Algemene Congregatie insisteert opnieuw op de belangrijkheid van de zending van de plaatselijke overste en benadrukt het belang van de punten die in de *Aanvullende Normen*²¹⁴ [NC] beschreven staan.

²¹¹ Vgl *Richtlijnen voor plaatselijke oversten*, 11, AR 22 (1996- 2002) 368.

²¹² Vgl *Richtlijnen voor plaatselijke oversten*, 33, AR 22 (1996- 2002) 373.

²¹³ Vgl NC 403 § 2.

²¹⁴ Vgl NC 148, 151,226, 323,324, 349-354, 403, 406-407.

Uitdagingen

35. In de praktijk houdt men zich niet altijd aan de richtlijnen die in de *Aanvullende Normen* worden gegeven. De Algemene Congregatie erkent dat verschillende factoren het goed vervullen van de aan de plaatselijke overste toevertrouwde opdracht bemoeilijken:

a) Er zijn verschillende soorten communiteiten; in sommige daarvan hebben jezuïeten zeer verschillende zendingen gekregen die ze op zeer uiteenlopende plaatsen moeten vervullen; andere communiteiten zijn nauw verbonden met een bepaald apostolisch werk (dat geleid wordt door een lid van de communiteit of door iemand anders); in weer andere communiteiten leven jezuïeten samen die bij een bepaald apostolisch werk zijn betrokken en andere jezuïeten die in andere instellingen werken.

b) Het is van fundamenteel belang dat iedere jezuïet een rechtstreekse relatie kan onderhouden met zijn Hogere Overste; maar de grote toegankelijkheid van moderne communicatiemiddelen kan er gemakkelijk toe leiden dat men, met voorbijgaan van de plaatselijke overste, rechtstreeks contact zoekt met de Hogere Overste, hetgeen een ondermijnend effect heeft op de goede relatie met de plaatselijke overste.

c) Vaak wordt te gemakkelijk, en duidelijk in strijd met het subsidiariteitsbeginsel, het belang van besluitvorming op plaatselijk niveau gebagatelliseerd, doordat het gezag geconcentreerd wordt op provincieniveau.

d) In sommige omstandigheden zijn de betrekkingen tussen plaatselijke oversten en de directeur van het werk, al dan niet jezuïet, een bron van verwarring en zelfs van botsingen.

Aanbevelingen

36. De Algemene Congregatie geeft als aanbeveling in iedere Provincie of Conferentie van Hogere Oversten vormingsbijeenkomsten te organiseren om nieuwe oversten te helpen begrip te krijgen voor hun zending en hun praktische methoden bij te brengen voor het vervullen daarvan.

37. De Algemene Congregatie beveelt de Hogere Oversten aan om regelmatig bijeenkomsten te organiseren van plaatselijke oversten, met de volgende doelstellingen: bevorderen dat oversten elkaar steun bieden; stimuleren van onderscheiding onder hen die apostolaatverantwoordelijkheden dragen; bevorderen dat in de zending van de plaatselijke overste permanente vorming plaats heeft.

38. De Algemene Congregatie beveelt de Hogere Oversten aan om ruimte te laten voor de juiste toepassing van *NC 351*, door ervoor te zorgen dat de eerste verantwoordelijkheid van de overste is de plaatselijke communiteit te bezielen.

39. De Algemene Congregatie beveelt de oversten aan zich goed op de hoogte te stellen van de *Richtlijnen voor Plaatselijke Oversten*. Ze moeten deze richtlijnen op

verantwoorde wijze toepassen (dat wil zeggen aangepast aan de situatie ter plaatse) en in het bijzonder ervoor zorgen een goed gebruik te maken van het huisconsult²¹⁵.

Oversten en Directeuren van het werk

40. De betrekkingen tussen oversten en directeuren van het werk dienen zich te ontwikkelen overeenkomstig de *Richtlijnen voor de Verstandhouding tussen de Overste en de Directeur van het Werk*; deze moeten in samenspraak met Hogere Overste aangepast worden aan de plaatselijke situatie.

41. De overste dient zijn verantwoordelijkheid met betrekking tot apostolische werken duidelijk te beseffen en in staat zijn die ook te nemen. De directeur van een werk moet weten aan welke overste of gedelegeerde van de provinciaal hij verslag moet uitbrengen over zijn apostolisch werk.

42. Het is van belang dat de Hogere Overste van tevoren nadenkt over de wijze waarop de verstandhouding tussen de directeur en de betreffende plaatselijk overste zich zal ontwikkelen²¹⁶. Vaak zal deze relatie ook tot stand komen met de leiders van instellingen die vallen onder het burgerlijk recht. Er moet rekening worden gehouden met de eisen zowel van het burgerlijk als het canonieke recht en met de onderlinge relatie tussen deze twee.

[Terug naar inhoud](#)

²¹⁵ *Richtlijnen voor Plaatselijke Oversten*, 18, AR 22(1996-2002) 369-370

²¹⁶ Vgl *Richtlijnen voor de Verstandhouding tussen de Overste en de Directeur van het Werk*, 18,19,23,26-29, AR 22 (1996-2002) 387-388; NC 406 § 1-2

Decreet 6

SAMENWERKING

IN HET HART VAN DE ZENDING²¹⁷

De dynamiek stimuleren waartoe AC 34 het initiatief heeft genomen.

1. Toen Jezus zijn leerlingen de kracht van Gods woord wilde duidelijk maken, zoals ieder apostolisch werk van jezuïeten die verkondigt, begon Hij als volgt: “Luistert! Een zaaier ging uit om te zaaien”²¹⁸. Hij legde uit dat sommig zaad op steenachtige grond valt, ander tussen het onkruid en weer ander in vruchtbare aarde waar het een overvloedige oogst opbrengt. In zijn toespraak tot de leden van de AC 35 benadrukte paus Benedictus XVI het belang van de zending waar wij allen bij betrokken zijn: “het gelaat van de Heer leren kennen aan zovelen voor wie het verborgen of onherkenbaar blijft.”²¹⁹ Hij zei ons dat de Kerk de Sociëteit nodig heeft en op haar rekent om “geestelijke plaatsen op aarde te bereiken waar anderen niet of slechts met moeite weten te komen.”²²⁰

2. Als mannen die zijn uitgezonden door de Plaatsbekleder van Christus worden wij ertoe gebracht om meer en meer onze gaven aan te bieden en met anderen de Blijde Boodschap van het Koninkrijk te delen. Gehoor gevend aan de inspiratie van het Tweede Vaticaans Concilie is door een diepe beweging van de Geest de Sociëteit veranderd. Dit beseffend heeft de AC 34 het decreet goedgekeurd getiteld “Samenwerking met de leken in de zending”. Dit decreet bevestigde en stimuleerde apostolische samenwerking en riep de jezuïeten op om met anderen in hun ondernemingen en ‘in die van ons’ samen te werken.²²¹ Terugblikkend op ons leven en dienst aan de Kerk, constateert AC 35 dat het op ingeving van AC 34 uitgestrooide zaad “dertig- zestig- en honderdvoudige vrucht”²²² heeft opgeleverd en ze hernieuwt onze verplichting tot apostolische samenwerking en tot intens delen van het werk dat verricht moet worden voor het leven van de Kerk en de omvorming van de wereld.

3. Het maakt ons bescheiden en dankbaar als we zien dat zo velen – zoals wij geïnspireerd door de roeping van Ignatius en de traditie van de Sociëteit – ervoor hebben gekozen met ons samen te werken en ons zendingsbewustzijn te delen en ons hartstochtelijk verlangen om mannen en vrouwen te bereiken in onze gebroken maar dierbare wereld. We worden verrijkt door geloofsgenoten maar ook door mensen uit andere godsdienstige tradities, vrouwen en mannen van goede wil uit alle volken en culturen, samen met wie wij zwoegen, op zoek naar een rechtvaardiger

²¹⁷ “Samenwerking in de zending” wordt met verschillende woorden in de verschillende talen van heel de Sociëteit beschreven: ignatiaanse apostolische partners, partners in de zending, gezellen, collaborateurs, medewerkers, collega’s. Het gemeenschappelijk kenmerk van dat alles is *een apostolische vorm van gezelschap die berust op onderscheiding en gericht is op dienen*. In de Engelse tekst wordt alleen het woord ‘collaboration’ gebruikt. Daarom wordt in de Nederlandse vertaling vanuit het Engels in die gevallen ‘samenwerking’ gebruikt.

²¹⁸ Mc 4, 3

²¹⁹ BENEDICTUS XVI, *Toespraak tot de 35^e AC van de Sociëteit van Jezus (21 februari 2008)* § 4.

²²⁰ *Toespraak*, § 2

²²¹ AC 34, D.13, n.7.

²²² Mc 4, 8.

wereld. Er is een rijke oogst. In veel landen zijn belangrijke jezuïetenwerken in grote mate afhankelijk van de edelmoedige, loyale en deskundige samenwerking met mannen en vrouwen van verschillende religieuze of humanistische overtuigingen. Zoals de Heilige Vader ons werk en zending bevestigde, toen hij zei: "De Kerk heeft u nodig", zo moeten ook wij op onze beurt naar onze medewerkers in de zending kijken en hun zeggen dat wij het beroep dat op ons werd gedaan met hen delen .

Uitdagingen & Antwoorden sinds AC 34

4. Sinds AC 34 hebben wij veel geleerd. In sommige streken is de samenwerking beperkt gebleven omdat er maar een zeer geringe betrokkenheid is van leken bij de plaatselijke Kerk. In andere gebieden, waar christenen in de minderheid zijn, staan we voor de uitdaging, mensen die vaak heel andere geestelijke ervaringen hebben, gevoelig te moeten maken voor het ignatiaans charisma.

Op plaatsen die overheerst worden door een massacultuur worden de mensen bovendien afgeleid door een overdreven individualisme en consumentisme.

Daardoor stuit de krachtige uitnodiging tot een leven in gemeenschap en dienstbaarheid die kenmerkend is voor onze zending, op weerstand.

Daar komt dan nog bij dat we zelf onzeker zijn geworden doordat onze werken bij de groeiende samenwerking van gedaante zijn veranderd, hetgeen heeft geleid tot terughoudendheid en zelfs verzet tegen de oproep van AC 34.

5. Tegelijk is de krachtige geest die door AC 34 erkend en gestimuleerd was, niet onvruchtbaar gebleven en elke uitdaging werd beantwoord met meer creativiteit en ijver. Talrijke programma's voor ignatiaanse vorming zijn over heel de wereld van de grond gekomen, aangepast aan de verschillende religieuze en culturele situaties. De genade van de Geestelijke Oefeningen waar alles op berust, is op grotere schaal beschikbaar en voorziet ons van een gemeenschappelijke taal en ervaring waarin samenwerking in de zending haar wortels en inspiratie vindt. Een toenemend aantal jezuïetenwerken wordt geleid door betrokken leken, andere religieuzen of diocesane geestelijkheid. De leden van de Sociëteit – priesters en broeders, reeds gevormd of nog in opleiding – zijn zich meer bewust van een met anderen gedeelde verantwoordelijkheid voor de zending en het dienstwerk van de Sociëteit. Daarnaast betekende het contact met verschillende gemeenschappen waarmee men in gesprek kwam of een samenwerking tot stand kwam, een verrijking voor de Sociëteit. Leken, mannelijke en vrouwelijke religieuzen, leden van de inheemse bevolking en mensen met een verschillende godsdienstige en geestelijke achtergrond: zij allen hebben bij ons een verandering teweeggebracht en in ons een dieper besef gekweekt van God "door Wie wij leven, bewegen en zijn"²²³. De genade van deze jaren is zichtbaar in een apostolische samenwerking die zowel zich verder heeft uitgebreid als ook intenser is geworden, en die ons allen, - jezuïeten en niet-jezuïeten – plaats bij de Zoon.

6. De zaden van de zending die door onze samenwerking zijn uitgestrooid hebben een rijke oogst opgeleverd, want het ignatiaans charisma is niet alleen voor de Sociëteit maar ook voor de hele Kerk dienstig. Wij beseffen welke bijdrage dit ignatiaans charisma heeft geleverd bij de vorming van apostolisch betrokken leken,

²²³ Hnd 17, 28

een ontwikkeling die door het Vaticaans Concilie werd betiteld en door AC 34 werd gezien als “een genade van onze tijd en hoop voor de toekomst.”²²⁴

Richtlijnen voor het bevorderen van de samenwerking

7 De AC 34 erkende het bewegen van de Geest, en opende voor ons nieuwe wegen om onze zending te vervullen door middel van een innige samenwerking met de leken. De huidige Congregatie erkent de grote verscheidenheid van hen met wie wij werden geroepen deze gemeenschappelijke zending te delen. De zaden die dankzij de genade zijn uitgestrooid komen op vele manieren en in vele landen tot wasdom en wij willen deze groei ondersteunen en tegelijk ook enige andere manieren aangeven waardoor deze groei kan worden bevorderd.

8. In dit Decreet willen wij speciaal nadenken over de manier waarop samenwerking in de zending ons oproept tot een nieuwe en vaak uitdagende vernieuwing van onze apostolische werken. Een dergelijke vernieuwing stelt ons voor de volgende vragen:

8.1. Wat maakt iets tot een jezuïetenwerk en hoe kan het als zodanig standhouden wanneer het door niet-jezuïeten wordt geleid?

8.2. Uit welke elementen moet de vorming van jezuïeten en de anderen noodzakelijk bestaan, willen zij kunnen zorgen voor de spirituele en praktische groei van onze zending?

8.3. Welke banden zijn het meest geschikt om een eenheid te maken van ons die samenwerken in de zending en die met grote onderlinge genegenheid ernaar streven samen de zending te dienen die ons door de Sociëteit werd opgedragen?

Wat is kenmerkend voor een jezuïetenwerk en waardoor blijft het als zodanig in stand?

9. De *Geestelijke Oefeningen* van Ignatius zijn het hart van ignatiaanse werken. Immers: ieder werk kan *ignatiaans* genoemd worden wanneer het ignatiaans charisma erin zichtbaar is: d.w.z. wanneer het uitdrukkelijk *God zoekt in alle dingen*; wanneer het gebruik maakt van ignatiaanse onderscheiding; wanneer het zich bezighoudt met de wereld door een zorgvuldige bestudering van de situatie; wanneer het de ervaring laat meespreken; wanneer men zich bezint op de vraag hoe men bezig is; wanneer het altijd bereid is zich te laten toetsen. Een dergelijk werk is voor zijn ignatiaanse identiteit niet per se afhankelijk van de Sociëteit, ook al kan het daarmee een band hebben door middel van netwerken of andere structuren.

10. Een *ignatiaans* werk kan *jezuïetenwerk* genoemd worden wanneer het een duidelijke en blijvende relatie heeft met de Sociëteit van Jezus en wanneer zijn zending in overeenstemming is met die van de Sociëteit, doordat het zich inzet voor de dienst van het geloof dat gerechtigheid bevordert door middel van de interreligieuze dialoog en een creatieve betrokkenheid bij de cultuur. In een dergelijk geval is de zending van het werk - of het al dan niet onder leiding staat van een jezuïet - “langs de juiste gezagslijnen uiteindelijk rekenschap schuldig aan de Generaal van de Sociëteit.”²²⁵

²²⁴ Vaticanum II, *Aposolicam Actuositatem*, 29; AC 34, D.13, n.1.

11. De verantwoordelijkheid voor de leiding van een jezuïetenwerk veronderstelt een persoonlijke betrokkenheid bij de zending; ze kan worden uitgeoefend door jezuïeten of niet-jezuïeten. Deze leiders moeten zich betrokken voelen bij de zending van de Sociëteit zoals deze concrete gestalte krijgt in dit werk in het bijzonder, ook al zijn ze misschien afkomstig uit godsdienstige of geestelijke tradities die van de onze verschillen. Duidelijkheid aangaande de zending van ieder apostolisch werk en de respectievelijke rol van alle daarbij betrokkenen voorkomt misverstanden, vergroot de aansprakelijkheid en werkt teamwerk in de hand. Allen die een leidende functie bekleden, moeten deze verschillende verantwoordelijkheden begrijpen en onderschrijven zodat ze beter in staat zullen zijn om deel te nemen aan de processen van onderscheiding en besluitvorming aangaande zaken die op de zending betrekking hebben.

12. Wanneer de Hogere Oversten een relatie ontwikkelen tussen de Sociëteit en een jezuïetenwerk is het zeer belangrijk dat ze met degenen aan wie een leidende functie wordt toevertrouwd, jezuïet of niet, persoonlijk contact hebben en hen steunen. Een regelmatig gesprek in een vertrouwelijke sfeer, waarbij op juiste wijze de subsidiariteit in acht wordt genomen, draagt bij tot het bevorderen van onderscheiding, aansprakelijkheid en een duidelijker besef van samenwerking voor de zending. Bovendien zouden de Provinciaal of anderen aan zulke leiders belangrijke informatie en richtlijnen uit de Sociëteit van Jezus in breder verband moeten doen toekomen. Op die manier zouden zij hun een ruimer zicht geven op de zending en een beter begrip voor de apostolische prioriteiten en criteria.

13. De plaatselijke overste en de jezuïeten ter plaatse kunnen veel bijdragen aan de versterking van de band tussen een jezuïetenwerk en de Sociëteit. Alle jezuïeten, maar speciaal zij die bij een werk benoemd zijn, kunnen een geest van onderscheiding en samenwerking bevorderen door hun voorbeeld en hun bereidheid om hun leven te delen met anderen. Zo wordt ook van onze communauteiten, die apostolische centra zijn en niet louter plaatsen van huisvesting, gevraagd om na te gaan, hoe hun gastvrijheid de samenwerking kan bevorderen.

14. Aanbevelingen

a) Wij dringen er bij pater Generaal op aan *de Richtlijnen voor de Verstandhouding tussen de Overste en de Directeur van het Werk* te herzien, om daadwerkelijke ondersteuning te bieden aan allen, jezuïeten of niet, die een verantwoordelijke positie bekleden en om alle partijen hun verschillende rollen en verantwoordelijkheden te helpen verstaan. Dat document zou moeten erkennen dat er een veelvoud van situaties is en aangeven op welke wijze de eenheid kan worden bevorderd terwijl tegelijk een gezonde verscheidenheid wordt toegestaan.

b) Wij dringen er bij Hogere Oversten (en zo nodig Conferenties) op aan, provinciale of regionale richtlijnen te ontwikkelen voor de erkenning en het ondersteunen van jezuïetenwerken.

²²⁵ *Richtlijnen voor de Verstandhouding tussen de Overste en de Directeur van het werk*, 9, AR 22 (1996-2002) 385; *Instructie over het beheer van goederen*, 109-111.

c) Wij dringen er bij Hogere Oversten (en zo nodig Conferenties) op aan, werktuigen te ontwikkelen waarmee getoetst kan worden hoe de jezuïetenwerken hun zending vervullen.

d) Wij dringen er bij de plaatselijke jezuïetencommunauteiten op aan, na te gaan hoe ze gastvrijheid en ondersteuning kunnen bieden die de samenwerking in de zending verder vooruitbrengen

Welke zijn de elementen voor een vorming voor de Zending in Samenwerking

15. Samenwerking in de zending heeft overvloedige zegen gebracht aan allerlei vormen van apostolaat en aan de Sociëteit van Jezus. Wanneer we samen zijn met apostolische medewerkers in de zending, stimuleert dit ons om onze eigen religieuze jezuïetenroeping meer ten volle en waarachtiger te beleven. Uiteindelijk brengen wij bij deze relaties onze eigen identiteit in, als mannen die gekenmerkt zijn door hun geloften en Constituties, mannen die door hun ervaring met de *Geestelijke Oefeningen* een band hebben gekregen met elkaar en met "een bijzondere weg naar God"²²⁶. Door de samenwerking met anderen, in een respectvolle dialoog en met elkaar gedeelde bezinning, in arbeid zij aan zij met geëngageerde mensen die langs een andere weg gaan, leren we beter onze eigen levensgang kennen en die met hernieuwde ijver en inzicht vervolgen

16. Vanaf de eerste fases van de jezuïetenopleiding en heel ons jezuïetenleven lang moet het oefenen in samenwerken gebeuren op grond van praktijkervaring en ons niet alleen inzicht geven in het apostolisch dienstwerk maar ook onze identiteit vorm geven als mannen voor anderen die ook mannen zijn met anderen²²⁷. De wezenlijke rol die de samenwerking speelt in de wijze waarop wij als jezuïeten te werk gaan in ons apostolisch ambt brengt consequenties met zich mee voor de inhoud en aanpak van de opleiding evenzeer als voor de rol van de *formatoren*.

17. Het feit dat samenwerking in de zending zo belangrijk is, betekent ook dat alle jezuïeten, als mannen met een zending, ook mannen moeten zijn die samenwerken. Op dit gebied zou permanente vorming binnen de Provincies en door de Conferenties heen gestimuleerd en gesteund moeten worden. Wanneer programma's voor het ontwikkelen van grotere beroepsvaardigheid en geestelijke verrijking samen met medewerkers worden opgezet, kunnen we daardoor worden geholpen om te komen tot een dieper besef van onze gemeenschappelijke visie en eenheid in de zending.

18. Maar de opleiding van jezuïeten tot samenwerking moet gepaard gaan met een gelijk opgaande vorming van hen met wie wij ons werk verrichten, zodat zij een dieper inzicht krijgen in de zending die zij met ons delen. Verschillende programma's, die de wijsheid en ervaring van de deelnemers respecteren en daaruit putten, maken het mogelijk zich de zending van de Sociëteit eigen te maken. Rekening houdend met uiteenlopende graden van verbondenheid en begrip, vragen dergelijke programma's aan eenieder - werknemer of vrijwilliger, nieuweling of oudgediende, christengelovige, lid van een andere geloofsgemeenschap, of iemand zonder

²²⁶ "Exposcit Debitum (1550), § 3 (MHSI 63, 376).

²²⁷ AC 34, D. 13, n.4.

godsdienstige binding – te komen tot een dieper besef, welk zijn of haar plaats is in de ignatiaanse- en jezuïetenzending.

19. Een dergelijke vorming zou het verkrijgen van beroepsvaardigheden moeten bieden, het begrijpen van met name ignatiaanse spiritualiteit op het gebied van de zending, mogelijkheden met zich meebrengen om te groeien in geestelijk leven. Deel VII van de Constituties, de Aanvullende Normen en het ‘Dagboek van de Pelgrim’ van St. Ignatius zijn daartoe belangrijke hulpmiddelen, alhoewel de Geestelijke Oefeningen altijd voorop staan.

20. Een laatste aspect van de vorming voor de zending zijn programma’s waarin de medewerkers die een leidende functie bekleden, worden voorbereid en ondersteund. Allen met een dergelijke functie hebben een speciale verstandhouding met de Sociëteit van Jezus. Omdat hun moeilijk werk belangrijk is voor de zending van de Sociëteit hebben zij voortdurende steun en zorg nodig van de Sociëteit en van elkaar. Ze moeten bovendien goed ingewijd worden in de kenmerkende aspecten van de manier waarop wij te werk gaan, met name hoe de apostolische onderscheiding deel uitmaakt van de besluitvorming.

21. Aanbevelingen

a) Wij dringen er bij Conferenties en Assistenties op aan, het programma van de jezuïetenopleiding te bekijken en zich ervan te verzekeren dat allen die in opleiding zijn voldoende vertrouwd zijn met dienstwerk in samenwerking met anderen.

b) Wij dringen er bij Hogere Oversten (en Conferenties, waar nodig) op aan om hulp te bieden bij het doorgaan met de ontwikkeling van gelegenheden en structuren voor de permanente vorming van jezuïeten tot dienstwerk in samenwerking met anderen.

c) Wij dringen er bij Hogere Oversten (en Conferenties, waar nodig) op aan om hulp te bieden bij het doorgaan met de ontwikkeling van gelegenheden en structuren voor de vorming van niet-jezuïeten die samenwerken in de zending van de Sociëteit.

d) Wij dringen er bij Hogere Oversten (en Conferenties, waar nodig) op aan om te zorgen voor het ontwikkelen van gelegenheden en structuren voor een goede vorming van hen die een leidende functie bekleden in jezuïetenwerken.

Wat voor relaties zouden ons werk vruchtbaarder kunnen maken?

22. Daar de communicatiemiddelen zich steeds verder ontwikkelen, werkt de Sociëteit doeltreffender als internationaal corps en zoekt zij ondersteunende krachten in dienst van haar universele zending. Vaak zijn jezuïeten over de grenzen van hun provincie heen betrokken bij nationale en internationale netwerken en werken zij samen met allerlei mensen, met inbegrip van andere jezuïeten. Sommige van deze internationale netwerken, zoals de Jezuïeten Vluchtelingen Dienst {JRS}, Fe y Alegría en het Afrikaans Jezuïeten AIDS Network, zijn werken van de Sociëteit. Verder zijn er ondernemingen in samenwerking met anderen. In al dergelijke werken

wordt het bereikte goed verveelvoudigd dankzij de deelname door de Sociëteit in samenwerking met andere partners die in een gemeenschappelijke zending verenigd zijn.

23 AC 34 vroeg de Sociëteit een “Ignatiaans Apostolische Netwerk”²²⁸ te ontwikkelen onder mensen en verenigingen die delen in de ignatiaanse betrokkenheid bij de dienst van de Kerk.

Op de plaatsen waar de Sociëteit ijverig op deze oproep is ingegaan, is er een groeiende samenwerking voor vormingsprogramma’s en ook bij onderscheiding, planning en uitvoering van gemeenschappelijke ondernemingen. Deze netwerken maken dat mannen en vrouwen met gemeenschappelijke zorgen hun ervaring met elkaar kunnen delen en van hun deskundigheid profiteren. Op deze manier maken zij de steeds verder gaande mogelijkheden van ons netwerken tot werkelijkheid. Wanneer bovendien de ignatiaanse traditie door allerlei stemmen vertolkt wordt – door mannen en vrouwen, religieuzen en leken, bewegingen en instellingen, gemeenschappen en afzonderlijke mensen - wordt ze meer toegankelijk en krachtiger en kan ze voor de hele Kerk een verrijking zijn.

24. De Sociëteit verlangt in haar zending sterke betrekkingen met zoveel mogelijk medewerkers in de wijngaard des Heren. Zij die vroegen om een nauwere band met de zending van de Sociëteit,²²⁹ kregen dit verlangen in de meeste gevallen door het doen van de Geestelijke Oefeningen.

25. Onder de verschillende vormen van samenwerking heeft AC 34 haar gedachten laten gaan over een speciale ‘nauwere persoonlijke band’ tussen afzonderlijke personen en de Sociëteit, waarbij een leek van een Provinciaal een zending kan krijgen . Deze relatie brengt wederzijdse verplichtingen met zich mee voor de Sociëteit en de betreffende persoon.²³⁰

Deze manier van samenwerken, die soms een “juridische band “ werd genoemd, werd door AC 34 goedgekeurd en aanbevolen voor een proefperiode van 10 jaar en zou door AC 35 beoordeeld moeten worden.

26. AC 35 bevestigt dat dit experiment eerder bedoeld was als een geestelijke en op de zending²³¹ gerichte dan als een wettelijke of canonieke band. In de loop van dit dertienjarige experiment heeft deze bijzondere vorm van een ‘nauwere persoonlijk band’ zich weinig in de Sociëteit verspreid en werd er niet vaak om gevraagd. Enkele personen hebben zich op deze manier aan onze gemeenschappelijke zending toegewijd en een grote bijdrage eraan geleverd. Van tijd tot tijd kwam er echter wanbegrip aan het licht betreffende beiderzijdse verwachtingen en er waren medewerkers die niet zo’n relatie hadden en die zich afvroegen of hun manier van samenwerken op een of andere manier minder op prijs werd gesteld dan die van de medewerkers met “een nauwere band “.

²²⁸ AC 34, D.13, n.21

²²⁹ vgl Peter-Hans KOLVENBACH « *Concernant les laïcs associés* » (25 februari 2003), AR 23, 1 (2003) 102-103

²³⁰ AC 34.D.13, nn.23-25

²³¹ Deze band tussen de Sociëteit en de afzonderlijke persoon “is uiteraard een geestelijke en apostolische, geen wettelijke band”. Peter-Hans KOLVENBACH, « *Sobre la ‘vinculación jurídica’ de los laicos a la Compañía* » (17 maart 1999) AR 22 (1996-2002) 530-533.

27. AC 35 erkent dankbaar de bijdrage die aan de Sociëteit en haar zending door deze experimenten is geleverd. Maar na ze opnieuw te hebben bekeken komt de Congregatie tot de conclusie dat het beter is niet langer het speciale soort geestelijk binding te bevorderen dat door AC 34 in D.13, n. 23-25 wordt beschreven. Zij die reeds deze nauwere persoonlijke band met de Sociëteit zijn aangegaan zouden daarmee kunnen doorgaan zolang de plaatselijke provinciaals samen met hen tot de onderscheiding komen dat dit de beste manier is om in de zending verder te gaan. Maar nieuwe kandidaten voor zo'n speciale "nauwere persoonlijke band" zullen zich niet langer kunnen aanmelden. Hen die verlangen te werken in de zending van de Sociëteit blijven wij begeleiden en wij kunnen hun aanraden, hun roeping te beleven in een van de vele vormen van samenwerking waarmee de Kerk gezegend is, vooral sinds Vaticanum II zo duidelijk de zending van de leken in de Kerk naar voren heeft gebracht. Daaronder is een groeiend aantal verenigingen dat op ignatiaanse leest is geschoeid.

28. We zien met dankbaarheid en vreugde de vele onafhankelijke verenigingen waarmee wij een geestelijke band hebben en waarvan het profijt groter en de dienst aan Christus' zending in de wereld doeltreffender is. Daaronder is de Gemeenschap van Christelijk Leven diep geworteld in het charisma en de geschiedenis van de Sociëteit. Wij willen de GCL blijven steunen in haar gang naar een steeds grotere apostolische doeltreffendheid en samenwerking met de Sociëteit. Zo verdienen ook andere ignatiaanse groepen, zoals verenigingen van oud-leerlingen, verschillende jezuïtische vrijwilligersorganisaties, het Apostolaat van het Gebed, de Eucharistische jeugdbeweging en nog vele andere onze blijvende geestelijke begeleiding en steun voor hun apostolische dienst.

29. Aanbevelingen

a) Wij dringen er bij alle lagen van bestuur van de Sociëteit op aan, te onderzoeken hoe het netwerk onder alle apostolische werken die met de Sociëteit van Jezus zijn verbonden meer doeltreffend kan functioneren.

b) Wij dringen er bij alle lagen van het bestuur van de Sociëteit op aan, samen met andere ignatiaans geïnspireerde gemeenschappen, van religieuzen of leken, wegen te verkennen om te komen tot een "Ignatiaanse Familie" of "Ignatiaanse Gemeenschap", die over dienen een gemeenschappelijke visie heeft, die een netwerk van onderlinge steun zal bezielen en die het ontstaan zal aanmoedigen van nieuwe vormen van nauwere samenwerking op plaatselijk, regionaal en internationaal niveau.

c) Wij dringen er bij de oversten, speciaal de Hogere Oversten, op aan, na te gaan op welke wijze GCL en andere zelfstandige ignatiaans geïnspireerde verenigingen plaatselijk, regionaal en nationaal gesteund en begeleid kunnen worden.

Conclusie

30. In zijn tijd gaf Ignatius onderdak aan thuislozen, droeg zorg voor prostituees, en stichtte weeshuizen. Hij zocht medewerkers en samen met hen stichtte hij

organisaties en netwerken om deze en andere vorm van dienstverlening een blijvend karakter te geven.

Om de dringende noden van onze ingewikkelde en broze wereld in onze tijd tegemoet te komen is ongetwijfeld veel mankracht nodig. Samenwerking in de zending is de manier waarop wij op deze situatie reageren: daarmee brengen wij onze ware identiteit tot uitdrukking als leden van de Kerk, de elkaar aanvullende aard van onze verschillende roepingen tot heiligheid²³², onze onderlinge verantwoordelijkheid voor de zending van Christus,²³³ ons verlangen ons te voegen bij mensen van goede wil in de dienst van de mensheid en de komst van het Koninkrijk van God. Het is een genade die ons op dit ogenblik wordt gegeven, een genade die samenhangt met de manier waarop wij jezuïeten te werk gaan.

[Terug naar inhoud](#)

²³² JOHANNES PAULUS II, *Vita Consecrata*, 12.

²³³ 1 Kor 12, 12 e.v.

**ANDERE
DOCUMENTEN**

ONDERWERPEN VOOR HET DAGELIJKS BESTUUR VAN DE SOCIËTEIT VAN JEZUS DIE OP DE 35^E ALGEMENE CONGREGATIE BESTUDEERD ZIJN²³⁴

Toen de keuze van pater Generaal was afgerond zette de 35^e Algemene Congregatie zich aan het behandelen van de *negotia*. Daartoe aanvaardde ze het voorstel van de Coetus Praevius om de postulaten per onderwerp te ordenen en twee grote categorieën te onderscheiden. De ene categorie zou gevormd worden door vijf onderwerpen die waren voorgesteld voor decreten: zending, identiteit, bestuur, gehoorzaamheid en leken. De andere categorie zou bestaan uit vijf onderwerpen die waren voorgesteld als mogelijke aanbevelingen of mandaten voor het dagelijks bestuur van de Sociëteit: communauteit, vorming, bevordering van roepingen, jongerenapostolaat en de Jezuïeten Vluchtelingen Dienst [JRS].

Nadat de suggesties van de electoren, die per Assistentie hadden vergaderd, waren verzameld voegde de Algemene Congregatie er tien andere onderwerpen aan toe die geacht werden in aanmerking te komen voor een nadere beschouwing. Samen met deze toevoegingen was de lijst van onderwerpen bedoeld voor het dagelijks bestuur de volgende:

Afrika	Godsdienstig Fundamentalisme
Intellectueel Apostolaat	Broeders
Internationale Huizen te Rome	Jongeren
Communicatiemiddelen	Migranten en Vluchtelingen
China	Inheemse volkeren
Ecologie/Milieu/ Globalisering	Communauteitsleven
Financiën	Roepingen
Vorming	

De Congregatie besloot commissies te vormen om deze onderwerpen te behandelen. Elke commissie bereidde een document voor, dat daarna in de voltallige vergadering werd aangeboden en besproken. Naar aanleiding van de ingekomen reacties deden de commissies voorstellen voor het in praktijk brengen door het dagelijks bestuur van de Sociëteit. In andere voltallige zittingen werd naar de mening van de Congregatie gevraagd door middel van stemmingen. Enkele van de goedgekeurde voorstellen werden in de decreten opgenomen; andere werden aan pater Generaal aangeboden voor zijn bestuur; weer andere waren gericht op de provincies en de Conferenties van provinciaals en zijn in het voorliggend document opgenomen.

Wat nu volgt is een samenvatting van de besprekingen in de commissies en in de voltallige zittingen van de 35^e Algemene Congregatie.

²³⁴ De Algemene Congregatie besloot dat samen met de officiële decreten een verhalend document zou worden gepubliceerd over de besprekingen van de onderwerpen voor het dagelijks bestuur, zonder dat erin de suggesties waren opgenomen die tot pater Generaal waren gericht. De uitwerking van dit document werd toevertrouwd aan pater Generaal in overleg met de paters van de Curie die gerechtigd waren uit hoofde van hun functie deel te nemen aan de Algemene Congregatie.

Afrika: De afgevaardigden van de Afrikaanse Assistentie naar de 35^e Algemene Congregatie vroegen de Sociëteit haar krachten te bundelen om tot een beter begrip te komen van het werelddeel. Het negatieve beeld dat vaak door de media getoond wordt moet veranderen. We moeten respect bevorderen en gezamenlijke actie. In Afrika wordt goed werk verricht in jezuïeten-instellingen en men neemt politieke initiatieven (*advocacy*) om te voorkomen dat bevolkingsgroepen gedwongen moeten verhuizen en de grondstoffen worden uitgebuit. Maar deze initiatieven zijn weinig bekend.

De Afrikaanse jezuïeten zijn dankbaar voor de internationale samenwerking die hun wordt geboden, en vragen de jezuïeten uit de hele wereld zich te blijven verenigen met hun apostolische inspanningen. Ook al kent hun continent vele noden, toch bieden zij zich aan om over hun eigen grenzen heen mee te werken met de universele zending van de Sociëteit²³⁵.

Intellectueel Apostolaat: Daar de commissie die met het bestuderen van dit onderwerp was belast dacht aan de traditie van de Sociëteit en aan het recente aandringen van Benedictus XVI²³⁶, stelde ze aanvankelijk voor er een decreet van te maken. Uiteindelijk deed ze drie aanbevelingen.

Allereerst zouden jonge jezuïeten moeten worden aangemoedigd om hun aandacht te richten op dit apostolaat en ervoor te worden aangewezen. Ondanks de ermee gepaard gaande onkosten en tijd is het noodzakelijk onder hen speciale studies te bevorderen, zonder de zorg te verwaarlozen voor hun persoonlijk- en communautairleven.

Vervolgens is het van het grootste belang dat het intellectueel apostolaat alle mogelijke samenwerking stimuleert onder mensen, werkgroepen, centra en tijdschriften, waardoor het werken in netwerkverband wordt bevorderd en instellingen uitkiest die uitmuntend wetenschappelijk onderzoek kunnen garanderen. Ten derde dienen Conferenties en provinciaals te zorgen voor het behoud en de bescherming van ons intellectueel erfgoed en het verder doorgeven daarvan²³⁷.

Internationale Huizen in Rome: Na een inleiding op het onderwerp door de gedelegeerde van pater Generaal, kwam de commissie samen met de leden van de CIP (Permanente Interprovinciale Commissie voor de huizen in Rome) welke haar program uiteenzette.

Het is van belang een planning op te zetten waarbij niet alleen voorzien wordt in het algemene kader voor deze werken, maar ook in een reorganisatie en herstructurering van de administratieve diensten en in verbetering van het netwerk daartussen.

Er is behoefte aan een goed pedagogisch plan dat niet alleen betrekking heeft op de vorming van de professoren en het administratief personeel, maar ook op het aanwerven van zeer getalenteerde studenten.

²³⁵ Afrika is een van de globale voorkeuren die zijn vastgesteld in Decreet 3, n. 39(i)

²³⁶ BENEDICTUS XVI "Aan de leden van de Sociëteit van Jezus" (22 april 2006), AR 23,4 (2006) 676-679, "Toespraak tot de 35^e Algemene Congregatie van de Sociëteit van Jezus" (21 februari 2008)

²³⁷ Het intellectueel apostolaat is ook een van globale voorkeuren die zijn vastgesteld door de 35^e Algemene Congregatie decreet 3, n.39 (iii).

De commissie wees ook op enige interne kwesties: de betrekkingen tussen de oversten en de Directeuren van de Romeinse Instellingen en tussen de Gedelegeerde en de provinciaals, het type van religieuze communiteit waarin jonge professoren steun kunnen vinden en de terugkeer van emeriti professoren naar hun provincies.²³⁸

Communicatiemiddelen. De commissie die was aangewezen om over dit onderwerp te spreken begon met erop te wijzen hoe belangrijk de wereld van de communicatie is voor onze roeping als evangelieverkondigers. Heel onze geschiedenis getuigt van de inspanningen om daarvoor betere en meer doeltreffende middelen te vinden. Maar we leven in een nieuwe wereld. Moderne communicatiemiddelen en nieuwe technologieën eisen dat we onze manier van werken aanpassen aan de generatie van deze tijd die een voortdurend veranderingsproces doormaakt²³⁹

De commissie besprak ook concrete onderwerpen, zoals de herziening van de normen voor publicatie en een eventuele uitbreiding daarvan, om ook hetgeen op het Internet wordt gezet daaronder te doen vallen. De Algemene Congregatie vroeg om tijdens de vorming speciale aandacht te besteden aan de communicatie en drong erop aan dat provincies en Conferenties creatief en apostolisch gebruik zouden maken van het Internet.

China: De 35^e Algemene Congregatie besprak de situatie in China, omdat dit land een wereldmacht is geworden waaraan men niet stilzwijgend voorbij mag gaan. De met dit onderwerp belaste commissie zette uiteen, hoe groot in de ogen van China-deskundigen de economische kracht van dat land is, zijn indrukwekkende groei, de snel dalende armoede en welke gebieden er zijn van spanningen. De commissie sprak over de vooruitgang op het gebied van godsdienstvrijheid en over de positieve bijdrage die mensen van uiteenlopende geloofsovertuigingen hadden geleverd aan de opbouw van een betere Chinese samenleving. Tot slot vermeldde de commissie de brief van Benedictus XVI aan de katholieken in China²⁴⁰ en de in het algemeen positieve reactie waarmee deze was ontvangen²⁴¹

Ecologie/ Milieu/ Globalisering: De 35^e Algemene Congregatie wilde deze onderwerpen als een geheel bespreken en benoemde daartoe een commissie. Tijdens de bespreking die plaats vond in een voltallige zitting werd erop gewezen hoe groot en ingewikkeld deze problemen²⁴² zijn. Daarom is het van wezenlijk belang dat wij samenwerken met andere mensen en instellingen om netwerken te scheppen. Bij hun samenwerking met anderen dienen de jezuïeten niet de specifieke bijdrage te vergeten die het christelijk geloof kan geven aan dit onderwerp. Het is jammer dat de bijdrage van de Sociëteit²⁴³ op dit gebied te weinig bekend is en benut wordt, zelfs door de jezuïeten zelf. De Algemene Congregatie geeft als aanbeveling dat de

²³⁸ De Romeinse Huizen is ook een van de globale voorkeuren die zijn vastgesteld door D 3, n 39(iv)

²³⁹ Vgl AC 35, D.3, n.29

²⁴⁰ BENEDICTUS XVI, *Brief aan de bisschoppen, priesters ... van de Katholieke Kerk in de Volksrepubliek China* (27 mei 2007)

²⁴¹ China is een andere van de voorkeuren die werden vastgesteld door het Decreet "Uitdagingen voor onze zending in deze tijd: gezonden naar de grensgebieden", n.39 (ii)

²⁴² Vgl AC 35, D.3, N. 31-36

²⁴³ Secretariaat voor Sociale Gerechtigheid: "We leven in een gebroken wereld", *Promotio Iustitiae* N° 70, april 1999; "Globalization and Marginality: Our Apostolic Global Response", februari 2006.

provincies richtlijnen opstellen opdat de individuele jezuïeten en ook jezuïetencommunauteiten en –instellingen op een milieuvriendelijke manier gebruik maken van hun middelen.

Financiën: In een voltallige zitting zette de Generale Econoom van de Sociëteit de economische stand van zaken van de Sociëteit uiteen, in het licht van de economische situatie in de wereld. Hij benadrukte hoe deze situatie van invloed is op de beschikbare middelen van veel provincies en op de mogelijkheid voor de Sociëteit om fondsen te verwerven en te verdelen. Hij benadrukte de noodzaak besluiten te nemen, waardoor de beschikbare middelen beter gebruikt zouden worden. Om dit doel te bereiken zijn er jezuïeten nodig die deskundig zijn op het gebied van planning, beheer, financiële administratie en die kunnen zorgen voor inzichtelijk en goed beheer.

De Generale Econoom gaf enige manieren aan waarop men te werk zou kunnen gaan: het scheppen van geschikte structuren voor het verwerven van fondsen; verbetering van de besluitvormingprocessen met behulp van deskundigen en raadslieden; kennis en toepassing van de Statuten over de armoede en van de Instructie over het Beheer van de Goederen; de opleiding van administratieve krachten.

Vorming: In een voltallige zitting zette de met dit onderwerp belaste commissie de positieve en negatieve aspecten uiteen van de vorming in de Sociëteit. Onder de positieve aspecten wees zij op de uitstekende documenten voor alle fases van de vorming en op de grotere samenwerking van de provincies onderling. Wat de negatieve kant betreft, moest vermeld worden hoe moeilijk het is om de vorming aan te passen aan de grote verscheidenheid van kandidaten die zich aanmelden voor het noviciaat; ook werd gesproken over de snelle culturele ontwikkeling die veel jonge mensen doormaken, die het moeilijk maakt om hun onze jezuïtische manier van werken bij te brengen.

Het gaat dus niet alleen om het vinden van de voor de vorming geschikte pedagogische methoden, maar ook van een voldoende aantal goed opgeleide mensen die in de vorming kunnen werken. Algemeen was men het erover eens dat de wezenlijke “formator” het corps is van de Sociëteit en dat om die reden alle jezuïeten hun deel aan verantwoordelijkheid voor de vorming op zich moeten nemen.

Godsdienstig Fundamentalisme en Dialoog: De commissie begon haar uiteenzetting met er met nadruk op te wijzen hoeveel facetten het fundamentalisme vertoont. Jezuïeten moeten zich inspannen om het in al zijn ingewikkeldheid te doorgronden. De 35^e Algemene Congregatie bevestigde opnieuw de betrokkenheid van de Sociëteit bij de interreligieuze en culturele dialoog en had waardering voor het werk dat op dit gebied was verricht²⁴⁴.

Thans wordt van jezuïeten gevraagd de moeilijke taak te aanvaarden om deze dialoog uit te breiden tot het godsdienstig fundamentalisme, ermee in contact te treden, activiteiten in netwerken te verbeteren en samen te werken met secretariaten en organisaties die bij deze dialoog betrokken zijn.

²⁴⁴ AC 35, D.3, nn.3-4

Broeders: De door de 35^e Algemene Congregatie benoemde commissie was hoofdzakelijk uit broeders samengesteld en deed in een voltallige zitting verschillende praktische voorstellen.

De commissie stelde allereerst voor dat het bestuur van de Sociëteit altijd aan de broeders zou denken bij het opstellen van studieprogramma's voor jezuiten in opleiding.

Verder werd voorgesteld dat er vormingsprogramma's zouden komen, speciaal voor broeders, zoals dat reeds gebeurt op sommige plaatsen van de Sociëteit, bijvoorbeeld de "Alfonsus-maand" en dat men zou zorgen voor permanente vorming van de gevormde broeders.

Jongerenapostolaat: Over dit onderwerp waren slechts drie postulaten ingediend, maar toch besloot de Algemene Congregatie een commissie te benoemen om het te bestuderen. Na de meest succesvolle experimenten te hebben bekeken heeft de commissie de voornaamste punten van het geestelijk werk onder jongeren naar voren gebracht en de nieuwe uitdagingen die aan het licht waren gekomen sinds de 34^e Algemene Congregatie.

Jonge mensen verschillen sterk van elkaar al naargelang het gebied waar ze wonen. In sommige streken is het nodig te luisteren naar jonge mensen en hen aan te moedigen tot een dieper geestelijk leven; elders ligt het accent op het aanmoedigen van jongeren om mee te doen met sociale projecten, of op het contact zoeken met jonge mensen en het erbij betrekken van jeugdigen die moeilijk te bereiken zijn. De Congregatie stelt voor dat iedere Conferentie nagaat of het goed zou zijn een coördinator te benoemen voor het werk onder de jeugd.

Migranten en Vluchtelingen: In een uiteenzetting tijdens een voltallige zitting gaf de commissie te verstaan dat sinds de stichting van de Jezuiten Vluchtelingen Dienst {JRS} in 1980, het verschijnsel van "mensen die van hun woonplaats zijn verdreven" ingewikkelder is geworden en gegroeid is. Sommige migranten verhuizen vrijwillig naar een ander land; anderen worden gedwongen weg te trekken, soms naar een andere plek binnen hun eigen land, vanwege oorlogen, natuurrampen en zelfs mensenhandel.

Ze worden daar met vijandigheid bejegend, en er zijn maar zwakke juridische structuren om hun rechten te verdedigen.

De Algemene Congregatie vraagt de Sociëteit de JRS te blijven ondersteunen door het toewijzen van jezuiten en andere hulpmiddelen en een nauwe samenwerking te bevorderen tussen de provincies/Conferenties en de JRS. Ze dringt er ook bij de provincies op aan door hun instellingen de integratie van de migranten te bevorderen in de samenleving, die hen opvangt²⁴⁵.

Inheemse volkeren: Over dit onderwerp kwamen talrijke postulaten binnen bij de Algemene Congregatie. In een voltallige zitting benadrukte de commissie die ze bestudeerde het gegeven dat er over de hele wereld verspreid 370.000.000

²⁴⁵ Dit is een van de globale voorkeuren, vastgesteld in AC 35, D3. n° 39 (v)

inheemse mensen²⁴⁶ zijn met een rijke culturele erfenis en een belangrijk erfgoed aan beschaving.

Ten gevolge van allerlei politieke en sociaal-economische factoren behoren zij tot de meest marginale en uitgebuite volkeren. Ze zijn in grote mate slachtoffer van het globaliseringproces, dat voor een deel verantwoordelijk is voor milieuverval en het plunderen van de grondstoffen. Bovendien zijn de klimaatveranderingen bijzonder schadelijk voor hen.

Aangezien het voortbestaan zelf van deze volkeren in de gegeven situatie op het spel staat zou de Sociëteit zich meer voor hen moeten inspannen. De Algemene Congregatie suggereert de Conferenties van provinciaals overal waar deze dreigende situatie zich voordoet “werkgroepen” te vormen van jezuïeten die in dit apostolaat werkzaam zijn.

Communauteitsleven: Oorspronkelijk wilde de met dit onderwerp belaste commissie er een decreet van maken. Hoewel dit voorstel niet werd aanvaard, bood de voltallige zitting de gelegenheid voor een diepgaande discussie over de communauteit als onderdeel van de zending van de Sociëteit en niet enkel een plaats waar haar leden weer op krachten kunnen komen voor het apostolaat. Men stelde dat het Koninkrijk van God in deze wereld duidelijke tekens behoeft, en dat de kwaliteit van ons communauteitsleven een daarvan is. Dat veronderstelt genade, maar ook een streven naar persoonlijke en communauteaire bekering en naar het delen van het geloof, naar onderscheiding, naar een levensstijl die sober is en dicht bij de armen staat.

Als jezuïetencommunauteiten niet louter plaatsen willen zijn waar men woont, maar ook tekens van het Koninkrijk van God, dient de taak van de overste, overeenkomstig de ignatiaanse manier van werken, een essentiële rol daarbij te spelen.

Roepingen: De commissie ging na in hoeverre de brief van pater Kolvenbach over het bevorderen van roepingen effect heeft gehad. Ze besteedde vooral aandacht aan de culturele veranderingen die het zeer moeilijk maken een verbintenis aan te gaan die strijdig is met de huidige cultuur en levenslang zal duren.

Op dit gebied is er een zekere vooruitgang geboekt. Meer en meer beseffen jezuïeten dat zij allemaal verantwoordelijk zijn voor het bevorderen van roepingen²⁴⁷. Er zijn vaste structuren in het leven geroepen voor het bevorderen en begeleiden van roepingen. De Sociëteit heeft meer ervaring met en een groter vertrouwen in de pedagogie van de Geestelijke Oefeningen wanneer die op jonge mensen wordt toegepast.

Er zijn nog steeds problemen zoals het niet op elkaar afgestemd zijn van jeugd- en roepingenpastoraal en het tekort aan geestelijke vaders voor jonge mensen. Helaas zijn sommige jezuïeten niet overtuigd van het bevorderen van roepingen noch bekommeren zij zich erom.

²⁴⁶ Vgl. United Nations: *Permanent Forum on Indigenous Issues (UNPFII)*, pagina 1.

²⁴⁷ Peter-Hans KOLVENBACH: « *Sobre la promoción de vocaciones* » (29 september 1997), AR 22 (1996-2002), 158-161

De Algemene Congregatie vraagt de Sociëteit alles wat over deze onderwerpen reeds is vastgesteld in praktijk te brengen en zij hoopt dat de hier gegeven behandeling daarvan daadwerkelijke hulp zal bieden aan het dagelijks bestuur van de Sociëteit.

[Terug naar inhoud](#)

Afscheidsbrief aan Pater Peter-Hans Kolvenbach

VIJFENDERTIGSTE ALGEMENE CONGREGATIE VAN DE SOCIËTEIT VAN JEZUS

Dinsdag, 4 maart 2008

Hoogerwaarde pater Peter-Hans Kolvenbach
Curia Generalizia della Compagnia di Gesù
Borgo Santo Spirito 4
CP 1639 ROMA

Dierbare Pater Kolvenbach

Pax Christi!

Op zaterdagmorgen 1 maart, kort voordat u afscheid van ons nam, waren wij in de gelegenheid u persoonlijk te bedanken voor de buitengewone bijdrage die u aan de Sociëteit hebt geleverd tijdens de meer dan vierentwintig jaar dat u haar Algemene Overste was. Ons "het ga u goed" kwam uit ons hart: zowel de warme woorden van pater Nicolás als onze spontane en hartelijke reactie daarop drukten niet alleen onze eigen gevoelens uit maar ook die van onze jezuïetenmedebroeders over heel de wereld.

Wij zouden echter deze Algemene Congregatie niet kunnen besluiten zonder u een schriftelijk getuigenis te geven van onze dankbaarheid en hoogachting, een getuigenis dat in het kort en ongetwijfeld op onvolledige wijze onze overtuiging onder woorden brengt dat uw jaren als Generaal een grote genade voor ons waren. Wij brengen God dank voor deze genade, zoals we dit ongetwijfeld in de komende tijd zullen blijven doen.

Velen onder ons hebben alle reden om iets te weten van de zware last die mensen met een leidende positie in de Kerk te dragen hebben en van de steeds grotere gecompliceerdheid van hun werk. Terwijl wij in de loop der jaren onze vele taken op ons namen werden wij onverflauwd gesteund door uw eigen plichtsbetrachting. Dat ging gepaard met een werkschema dat van een man, jaren jonger dan u zelf, veel zou hebben gevergd.

Wij hebben allen geprofiteerd van uw wijsheid, uw gevoel voor humor, uw grote aandacht voor elk detail en uw reeds legendarisch vermogen om zich, vaak beter dan wijzelf, mensen en plaatsen in onze provincies te herinneren. Bij een aantal gelegenheden tijdens deze Congregatie konden we opnieuw genieten van de vruchten van uw diep gevoel van *sentire cum ecclesia* en uw gehechtheid aan onze roeping "om te dienen als een krijgsman van God onder de standaard van het kruis ... en de Heer alleen en zijn Kerk te dienen onder de Paus van Rome, de Plaatsbekleder van Christus op aarde."

Uw wijze van besturen had altijd een persoonlijk karakter. Uw talrijke brieven, uw lunches met bezoekers van de Curie, uw bezoeken aan onze provincies en regio's, waar u zoveel jezuiteten en medewerkers ontmoette, even zoveel handen schudde en talrijke bijeenkomsten bijwoonde: dat alles maakte dat het centraal bestuur van de Sociëteit bij ons aanwezig was op een manier die ons inspireerde en moed gaf.

De uitdagingen waarmee de Sociëteit tijdens uw generalaat te maken kreeg waren aanzienlijk. Het waren jaren waarin zich in de Kerk en de wereld snelle veranderingen voltrokken, veranderingen waarvoor de Sociëteit niet immuun kon, en ook niet wilde, blijven.

U had de gave ons te motiveren tot het aangrijpen van de mogelijkheden voor de zending, die deze nieuwe situaties boden. Terwijl ons werk zich uitbreidde aan de nieuwe geografische grenzen van de Kerk, verkenden we ook die even uitdagende grenzen waar veel godsdiensten en culturen elkaar ontmoeten. U was altijd gewoon de provinciaals te steunen in de uitoefening van hun plaatselijke verantwoordelijkheden, maar daagde ons toch uit edelmoedig in te gaan op de universele zending van de Sociëteit en onze soms beperkte middelen in dienst te stellen van de grotere nood. De ontwikkeling van de conferenties van hogere oversten die u hebt bevorderd en de apostolische voorkeuren voor de hele Sociëteit die u hebt vastgesteld, zullen het zeker mogelijk maken dat deze meer universele ideeën over de toekomst in de komende jaren van nog groter belang zullen worden.

Uw groot verlangen was steeds de Sociëteit aan te moedigen in haar leven in de Heer en haar trouw aan het ignatiaans charisma. Daartoe schreef u vele inspirerende brieven, zoals over bepaalde aspecten van de vorming, over onderscheiding, armoede, communautitsleven en de Eucharistie, om er maar een paar te noemen. Deze brieven hadden des te meer betekenis voor ons omdat ze duidelijk doordrongen waren van uw eigen persoonlijk gebed en nadenken.

In deze brieven zowel als in uw artikelen, toespraken, conferenties en homilieën leerde u ons voort te bouwen op de ervaring van de eerste gezellen. Tegelijkertijd toonde u een scherp begrip voor de uitdagingen waarmee mensen in onze tijd geconfronteerd worden. Wat u hebt geschreven zal nog jaren lang voedsel zijn voor ons geestelijk leven. De zorg die u besteedde aan het in praktijk brengen van *de Aanvullende Normen* zal bovendien voor ons lange tijd een teken blijven van de zorg die wij dienen te hebben voor de *Constituties* van onze Sociëteit.

Ondertussen spoorde u ons aan om niet alleen "mannen voor anderen" te zijn, maar ook "mannen met anderen". U hebt, zoals wij, gezien hoeveel nieuwe energie en geestdrift ons dienen van de Kerk te danken heeft aan die vele anderen die ook geroepen werden de weg van Ignatius te volgen en met wie wij tegenwoordig gemakkelijker en op meer constructieve wijze in de zending samenwerken.

Nergens is die samenwerking vruchtbaarder geweest dan in onze dienst aan de armen, niet op de laatste plaats in onze begeleiding van vluchtelingen en migranten. Het werk van de Jezuiteten Vluchtelingen Dienst is met uw nooit verflauwende steun tijdens de jaren van uw generalaat aanzienlijk uitgebreid. Het is juist een van de manieren waarop wij getuigen van een geloof dat gerechtigheid bevordert, zowel als

van onze overtuiging dat wij geen gezellen van Jezus kunnen zijn tenzij wij, zoals Hij, gezellen zijn van de allerarmsten.

Tijdens het jubileumjaar dat u in december 2005 opende, herinnerde u ons eraan dat onze roeping, zoals voor Franciscus Xaverius, op de eerste plaats een missionaire roeping is die haar oorsprong vindt in steeds dieper contact met Jezus zelf in de *Geestelijke Oefeningen* van Ignatius. Deze roeping komt tot uitdrukking in dat warme en toegewijde samen optrekken dat belichaamd werd door Petrus Faber: een samen optrekken met Jezus, met elkaar, en met de mensen die wij mogen dienen wanneer wij ons wijden aan onze trouwe dienst aan de Kerk. Dat was de roeping die u onder ons bevorderde en u deed dat allereerst door er zelf een levend voorbeeld van te zijn.

Moge de Heer u zegenen met veilige reizen, goede gezondheid en vele gelukkige jaren, nu u naar Libanon terugkeert om daar de Kerk en de Sociëteit te dienen.

U kunt blijven rekenen op ons gebed, onze beste wensen en onze grote dankbaarheid

Uw toegewijde broeders in Christus

De leden van de vijfendertigste Algemene Congregatie van de Sociëteit van Jezus

[Terug naar inhoud](#)

**AANVULLENDE
DOCUMENTATIE**

PAUS BENEDICTUS XVI

1. Brief aan Pater Peter-Hans Kolvenbach, 10 Januari 2008

Aan de eerwaarde pater
PETER-HANS KOLVENBACH, S.J.
Generale Overste van de Sociëteit van Jezus

1. Bij gelegenheid van de 35^e Generale Congregatie van de Sociëteit van Jezus is het mijn vurig verlangen u en alle deelnemers van de Congregatie mijn hartelijkste groeten over te maken, samen met de verzekering van mijn genegenheid en blijvende geestelijke nabijheid bij u. Ik weet hoe belangrijk voor het leven van de Sociëteit dit gebeuren is, dat u nu beleeft. Tevens weet ik dat dit gebeuren vanzelfsprekend met grote zorg voorbereid is. Dit is een gelegenheid die de Voorzienigheid ons schenkt om de Sociëteit die vernieuwde ascetische en apostolische impuls mee te geven die door allen verlangd wordt, zodat de jezuiteten hun zending ten volle mogen vervullen en de uitdagingen van de moderne wereld met diezelfde geloofstrouw aan Christus en aan de kerk mogen beantwoorden die de profetische werkzaamheid van de heilige Ignatius en zijn eerste gezellen gekenmerkt heeft.
2. De apostel schrijft aan de gelovigen van Thessalonica dat hij hun het evangelie Gods verkondigd heeft, “u aansporend en smekend” - specificeert Paulus – “een leven te leiden, God waardig, die u roept tot de heerlijkheid van zijn koninkrijk.” (1 Thess. 2:12). En hij voegt eraan toe: “En daarom danken wij God zonder ophouden, dat gij het goddelijk woord der prediking van ons hebt ontvangen en aanvaard, niet als een woord van mensen, maar als wat het inderdaad is: het woord van God zelf. En het blijft werkzaam in u die gelooft.” (1 Thess. 2:13). Het woord van God wordt dus eerst “ontvangen”, dit is: gehoord en daarna - doordringend tot in het hart - “aanvaard” en wie het ontvangt erkent dat God spreekt door de boodschapper die hij zendt om het te brengen. Op die manier werkt het woord in de gelovigen. Net als toen vraagt evangelisering ook vandaag een totale en gelovige gehechtheid aan het woord van God, in de eerste plaats een gehechtheid aan Christus en aan het aandachtig luisteren naar diens Geest, die de kerk leidt; nederige gehoorzaamheid aan de herders die God aangesteld heeft om zijn volk te leiden; en een wijze en open dialoog met de sociale, culturele en religieuze eisen van onze tijd. Dit alles veronderstelt, zoals we weten, een intieme verbondenheid met hem die ons roept om zijn vrienden en leerlingen te zijn, een eenheid van leven en van actie die gevoed wordt door het luisteren naar zijn woord, door contemplatie en door gebed, door onthechting van de geest van de wereld en door een onophoudelijke toewending tot zijn liefde, zodat Hij het mag zijn, de Christus, die leeft en werkt in ieder van ons. Daar ligt het geheim van een authentiek succes voor de apostolische en missionaire inzet van iedere christen en meer nog van allen die geroepen zijn tot een directere dienst aan het evangelie.
3. Een dergelijk besef is zeker en vast aanwezig bij hen die deelnemen aan de Algemene Congregatie en ik wil heel graag het grote werk prijzen dat reeds geleverd is door de voorbereidende commissie, die in de loop van 2007 de

postulaten onderzocht heeft die haar vanuit de provincies toegezonden zijn en de thema's aangegeven heeft die besproken dienen te worden. Ik wil graag mijn gevoelens van dankbaarheid in de eerste plaats naar u toe uitspreken, dierbare en vereerde pater Algemene Overste, die al sinds 1983 de Sociëteit van Jezus op een verlichte, wijze en voorzichtige manier leidt en met alle middelen probeert haar te doen voortgaan in de lijn van het charisma van haar stichting. Op goede gronden hebt u al verschillende keren gevraagd ontlast te mogen worden van een zo zware opdracht, die u met een groot verantwoordelijkheidsbesef vervuld hebt, in een periode in de geschiedenis van uw Orde die niet gemakkelijk was. Ik spreek hier mijn van harte gemeende dankbaarheid uit voor de dienst die u aan de Sociëteit van Jezus en meer algemeen aan de Kerk bewezen hebt. Mijn gevoelens van dankbaarheid gaan ook uit naar uw naaste medewerkers, naar de deelnemers aan de Algemene Congregatie en naar alle Jezuiten waar ook ter wereld. Tot allen en elkeen richt zich deze groet van de Opvolger van Petrus, die met genegenheid en hoogachting de veelvoudige en gewaardeerde apostolische werkzaamheden van de Jezuiten volgt en die hen allen aanmoedigt verder te gaan op het pad dat door uw heilige Stichter gebaad is en gevolgd is door onafzienbare scharen van uw broeders, die zich aan de zaak van Christus gewijd hebben en van wie velen door de Kerk ingeschreven zijn in het boek van haar heiligen en zaligen. Mogen dezen vanuit de hemel de Sociëteit van Jezus beschermen en ondersteunen in de zending die deze vervult in de huidige tijd, een tijd die gekenmerkt wordt door een veelheid van complexe sociale, culturele en religieuze uitdagingen

4. Inderdaad, met betrekking tot dit thema kan men niet anders dan de kostbare bijdrage erkennen die de Sociëteit op tal van gebieden en op tal van wijzen levert bij de activiteit van de Kerk. Die bijdrage is beslist belangrijk en verdienstelijk. Alleen de Heer zal die naar waarde kunnen belonen. Zoals mijn vereerde voorgangers, de dienaren Gods Paulus VI en Johannes Paulus II, wil ik maar al te graag de gelegenheid van een Algemene Congregatie aangrijpen om een zo kostbare bijdrage in het licht te stellen en u tegelijk een paar beschouwingen ter overweging aan te bieden die een aanmoediging voor u kunnen zijn en een prikkel om het ideaal van de Sociëteit steeds beter waar te maken in volkomen trouw aan het kerkelijk leergezag, zoals die verwoord wordt in de volgende formulering, die u allen goed kent: "Als een soldaat van God legerdienst te doen onder de banier van het kruis en alleen de Heer en zijn bruid, de Kerk, te dienen onder de Paus van Rome, de Plaatsbekleder van Christus op aarde" (Apostolische Brief *Exposcit debitum*, 21 juli 1983). Hiermee wordt een "bijzondere" trouw bedoeld, die ook velen onder u bevestigd hebben met een gelofte van directe gehoorzaamheid aan de Opvolger van Petrus., "*perinde ac cadaver*". De Kerk heeft vandaag meer dan ooit nood aan die trouw van uw kant, die een onderscheidend kenmerk is van uw Orde. Want vandaag is de dringende noodzaak meer dan duidelijk om op een integrale manier aan onze tijdgenoten, die door tal van tegenstrijdige stemmen in de war gebracht worden, de unieke en onveranderlijke boodschap van redding over te brengen die het Evangelie is, "niet als het woord van mensen, maar als wat inderdaad is, het woord van God zelf", dat werkzaam is in hen die geloven.
5. Opdat dit waar mag worden, is het onontbeerlijk – zoals onze geliefde Johannes Paulus II indertijd aan de deelnemers van de 34e Algemene Congregatie in

herinnering gebracht heeft – dat het leven van de leden van de Sociëteit van Jezus, zoals ook hun theologisch onderzoek, altijd bezield blijft door een waarachtige geest van geloof en eenheid “in nederige trouw aan de onderrichtingen van het kerkelijk leergezag” (Insegnamenti, vol. I, pp. 25-32). Ik hoop van ganser harte dat de huidige Congregatie klaar en duidelijk het charisma van haar Ordestichter bevestigt, om op die wijze alle Jezuiten aan te moedigen op een trouwe en gezonde manier de katholieke leer te bevorderen. Als Prefect van de Congregatie van de Geloofsleer had ik de gelegenheid de deugdelijke medewerking als consultoren en experts te appreciëren van Jezuiten, die in totale trouw aan hun charisma op een opmerkelijke manier bijdroegen tot de gelovige bevordering en aanneming van het kerkelijk leergezag. Dat is ongetwijfeld geen lichte taak, heel speciaal wanneer men geroepen is het Evangelie te verkondigen in heel verschillende sociale en culturele contexten en men te doen heeft met een veelheid van opvattingen. Ik apprecieer daarom oprecht een dergelijke inzet in de dienst van Christus, een inzet die vruchten voortbrengt voor het echte zielenheil in de mate waarin men zich laat leiden door de Geest, in een houding van nederigheid ten overstaan van de leeruitspraken van het Magisterium en rekening houdend met die sleutelbegrippen van de kerkelijke roeping van de theoloog welke uitgetekend staan in de Instructie *Donum Veritatis*.

6. Voor haar evangeliseringswerk rekent de Kerk heel sterk op de verantwoordelijkheid inzake vorming die de Sociëteit eigen is op het gebied van theologie, van spiritualiteit en van missionering. En om de hele Sociëteit van Jezus een heldere oriëntatie mee te geven, die een steun kan betekenen voor een edelmoedige en gelovige apostolische toewijding, zou het uiterst nuttig kunnen blijken dat de Algemene Congregatie in de geest van de heilige Ignatius opnieuw haar eigen totale adhesie aan de katholieke geloofsleer bevestigt, vooral op de neuralgische punten die thans vanwege de seculiere cultuur onder heftig vuur liggen, zoals de verhouding tussen Christus en de andere godsdiensten, sommige aspecten van de bevrijdingstheologie en verschillende punten van de sexuele moraal, meer bepaald met betrekking tot de onontbindbaarheid van het huwelijk en de pastorale zorg voor homoseksuelen.
7. Eerwaarde en dierbare pater, ik ben ervan overtuigd dat de Sociëteit de historische belangrijkheid van deze Algemene Congregatie aanvoelt en onder leiding van de Heilige Geest naar de woorden van onze geliefde Johannes Paulus II in januari 1995 “opnieuw ondubbelzinnig en zonder enige aarzeling de eigen weg van de Orde naar God wil bevestigen, die de heilige Ignatius geschetst heeft in de *Formula Instituti*: liefdevolle trouw aan uw charisma zal de zekere bron van een vernieuwde vruchtbaarheid zijn” (Insegnamenti, vol. XVIII/1, 1995, p.26). Bovendien schijnen de woorden die mijn vereerde voorganger Paulus VI in een analoge situatie tot de Sociëteit gericht heeft, nog volop van toepassing: “We moeten allen waakzaam zijn, opdat de nodige aanpassing tot stand komt zonder nadeel voor de fundamentele identiteit of voor het wezenlijke karakter van de rol van de Jezuiet, zoals beschreven in de *Formula Instituti*, verstaan zoals de geschiedenis en de eigen spiritualiteit van de Orde die voorhouden en zoals de authentieke duiding van de echte noden van de tijd nog altijd lijken te vereisen. Dit beeld mag niet worden gewijzigd, niet worden misvormd.” (Insegnamenti, vol. XII, 1974, pp. 1181-1182)

8. De continuïteit van de onderwijzingen van de Opvolgers van Petrus bewijst hun grote opmerkzaamheid en zorg voor de Jezuïetenorde, hun waardering voor u en hun verlangen altijd te mogen rekenen op de kostbare bijdrage van de Sociëteit aan het leven van de Kerk en de evangelisering van de wereld. Ik beveel de Algemene Congregatie en de hele Sociëteit van Jezus aan de voorspraak van uw heilige Stichter en van de heiligen van uw Orde aan en stel ze onder de moederlijke bescherming van Maria, opdat iedere zoon van Ignatius zijn oog gericht mag blijven houden “voor alles op God en vervolgens op het eigen karakter van zijn Instituut” (*Formula Instituti*, 1). Van zulke gevoelens vervuld, verzeker ik u dat ik u voortdurend gedenk in mijn gebed en van harte schenk ik u, eerwaarde pater, en de paters van de Algemene Congregatie en de hele Sociëteit van Jezus een bijzondere apostolische zegen.

Vaticaan, 10 januari 2008

Benedictus PP XVI

[Terug naar inhoud](#)

2. Toespraak van paus Benedictus XVI tot de leden van de Algemene Congregatie, 21 Februari 2008

Op 21 februari 2008, om 11.30 u., ontving Zijne Heiligheid Paus Benedictus XVI in een bijzondere audiëntie de leden van de Algemene Congregatie.

Dierbare Paters van de Algemene Congregatie van de Sociëteit van Jezus

Ik ben blij u vandaag te mogen ontvangen op het ogenblik dat uw veeleisende werkzaamheden in hun eindfase geraken. Ik dank de nieuwe Algemene Overste, Pater Adolfo Nicolás, dat hij in zijn toespraak de tolk is geweest van uw gevoelens en van uw engagement om aan de verwachtingen te beantwoorden die de Kerk in u stelt. Bij het begin van uw werkzaamheden heb ik u een boodschap gestuurd, gericht tot de Eerwaarde Pater Kolvenbach en via hem tot heel uw Algemene Congregatie. Ik dank nogmaals Pater Peter-Hans Kolvenbach voor de kostbare bestuursdienst die hij uw orde gedurende bijna een kwart eeuw heeft bewezen. Ik groet ook de leden van de nieuwe Algemene Raad en de Assistenten die de Algemene Overste zullen helpen bij zijn delicate taak uw Sociëteit religieus en apostolisch te leiden.

Uw Algemene Congregatie vindt plaats in een periode van grote sociale, economische en politieke veranderingen, van acute problemen inzake ethiek, cultuur en milieu, van conflicten van iedere aard, maar ook van intensere communicatie tussen de volkeren, van nieuwe mogelijkheden tot kennis en dialoog, van diep verlangen naar vrede. Dit zijn toestanden die een grondige uitdaging betekenen voor de katholieke Kerk en voor haar mogelijkheid om aan onze tijdgenoten het Woord van hoop en redding te verkondigen. Daarom hoop ik vurig dat geheel de Sociëteit van Jezus, dank zij de impulsen van uw Algemene Congregatie, haar zending met vernieuwde dynamiek en vurigheid zal vervullen. Hiervoor juist heeft de Geest haar in de Kerk gesticht en haar met een buitengewone apostolische vruchtbaarheid gedurende meer dan vier en een halve eeuw bewaard. Vandaag wil ik u en uw medebroeders aanmoedigen verder te gaan op de weg van deze zending, in totale trouw aan uw oorspronkelijk charisma binnen de kerkelijke en sociale context die eigen is aan het begin van dit millennium. Zoals mijn voorgangers u meerdere keren hebben gezegd: de Kerk heeft u nodig, rekent op u en blijft op u vertrouwen, vooral om de geografische en geestelijke domeinen te bereiken waar anderen niet of met moeite kunnen geraken. Deze woorden van Paulus VI blijven in uw hart geprent: "Overal waar er in de Kerk, ook op de moeilijkste en meest gevaarvolle plaatsen, op de kruispunten van ideologieën, op de sociale barricades, een confrontatie geweest is en nog is tussen de brandende eisen van het menszijn en de eeuwige boodschap van het evangelie, daar zijn de Jezuiten op hun post geweest en zijn ze er nog." (Paulus VI aan de 32^e Algemene Congregatie, 3 december 1974).

Zoals de Formula van uw Instituut het verwoordt, is de Sociëteit van Jezus vooral gesticht "voor de verdediging en de verkondiging van het geloof". In een tijd waarin nieuwe geografische horizonten opengingen, hebben de eerste gezellen van Ignatius zich ten dienste gesteld van de Paus opdat "hij hen zou kunnen inzetten waar hij oordeelde dat dit zou strekken tot Gods meerdere glorie en tot het nut van de zielen" (Autobiografie nr. 85). Zo werden zij gezonden om de Heer te verkondigen

aan volkeren en culturen die Hem nog niet kenden. Zij deden dat met een moed en een geestdrift die een voorbeeld en een inspiratie blijven tot op onze dagen; de bekendste naam is die van de heilige Franciscus Xaverius, maar hoeveel anderen zou ik nog kunnen noemen! De nieuwe volkeren, die de Heer niet of slecht kennen, zodat zij Hem niet kunnen erkennen als hun Redder, bevinden zich vandaag niet zozeer geografisch, als wel cultureel veraf. Het zijn niet meer zozeer de zeeën of de grote afstanden die de hindernissen vormen voor de verkondigers van het evangelie. De barrières zijn nu de scheidingslijnen die op grond van een verkeerde of oppervlakkige visie op God en de mens getrokken worden tussen het geloof en de menselijke kennis, het geloof en de moderne wetenschappen, het geloof en de zorg voor de gerechtigheid.

Daarom heeft de Kerk dringend mensen nodig met een sterk en diep geloof, met een degelijke culturele vorming, met een echt sociaal en menselijk aanvoelen, religieuzen en priesters die het tot hun levenstaak maken aan deze grenslijnen te staan, om daar getuigenis te geven en het inzicht te wekken dat er integendeel een diepe harmonie bestaat tussen geloof en rede, tussen evangelische geest, dorst naar rechtvaardigheid en inzet voor de vrede. Alleen zo zal het mogelijk worden om het ware gelaat van de Heer te laten zien aan zovelen voor wie Hij vandaag verborgen of onherkenbaar blijft. Daaraan moet de Sociëteit van Jezus zich bij voorkeur wijden. Trouw aan haar beste traditie moet zij met grote zorg haar leden blijven vormen in de wetenschap en de deugd en zich daarbij nooit tevreden stellen met middelmatigheid. Immers de taak de confrontatie en de dialoog aan te gaan met geheel andere sociale en culturele contexten en met de andersoortige denkwijzen van de wereld van vandaag is een van de moeilijkste en meest veeleisende opdrachten. Dit zoeken naar kwaliteit en naar menselijke degelijkheid, geestelijk en cultureel, moet ook kenmerkend zijn voor elk van de veelvuldige activiteiten van de Jezuïeten op het gebied van vorming en opvoeding, in contact met de meest verschillende soorten mensen, waar zij zich ook bevinden.

In de loop van haar geschiedenis heeft de Sociëteit van Jezus unieke ervaringen opgedaan bij de verkondiging en de dialoog tussen het Evangelie en de wereldculturen. Wij hoeven maar te denken aan Matteo Ricci in China, aan Roberto De Nobili in India of aan de reducties in Latijns Amerika. U mag daar terecht trots op zijn. Vandaag voel ik het als mijn plicht u op te roepen in de voetstappen te treden van uw voorgangers met de dezelfde moed en wijsheid, maar ook met dezelfde geloofsovertuiging en geestdrift om de Heer en zijn Kerk te dienen. Maar terwijl u rondkijkt om de tekenen van de aanwezigheid en de werkzaamheid van de Heer overal ter wereld te herkennen, ook buiten de grenzen van de zichtbare Kerk en terwijl u zich inspant om bruggen van begrip en dialoog te slaan naar hen die niet tot de Kerk behoren of die moeite hebben om haar stellingnamen en boodschap te aanvaarden, moet u toch terzelfder tijd loyaal verantwoordelijkheid nemen voor de fundamentele plicht van de Kerk om volledig trouw te blijven aan het Woord van God en voor de taak van het Magisterium om de waarheid en de eenheid van de katholieke leer in haar totaliteit te bewaren. Dat geldt niet alleen voor de persoonlijke inzet van elke individuele Jezuïet. Aangezien u werkt als leden van een apostolisch korps, moet u ook bedacht zijn op het bewaren van een duidelijke en expliciete identiteit van uw werken en instituten, zodat het doel van uw apostolische activiteit niet ondoorzichtig wordt en vele anderen uw ideaal kunnen delen en zich efficiënt en

met enthousiasme bij u kunnen aansluiten als medewerkers in uw taak God en de mensen te dienen.

Zoals u wel weet door uw frequente meditatie over “de Twee Standaarden” uit de Geestelijke Oefeningen van de heilige Ignatius, is onze wereld het toneel van een strijd tussen het goede en het kwade en zijn er sterke negatieve krachten aan het werk, die bij onze tijdgenoten dramatische toestanden van geestelijke en materiële onderdrukking veroorzaken. U hebt herhaaldelijk verklaard daartegen te willen strijden door u in te zetten voor de dienst aan het geloof en de bevordering van de gerechtigheid. Vandaag manifesteren die krachten zich op velerlei wijzen, maar met bijzondere scherpste in culturele tendenties die dikwijls overheersend worden, zoals subjectivisme, relativisme, hedonisme, een praktisch materialisme. Daarom heb ik u een vernieuwd engagement gevraagd bij de verkondiging en verdediging van de christelijke leer “in het bijzonder waar het die neuralgische punten betreft welke tegenwoordig sterk worden aangevallen door de gesecculariseerde cultuur”. In mijn brief heb ik enkele voorbeelden daarvan gegeven. De punten die vandaag voortdurend het voorwerp zijn van discussie en kritiek, nl. de redding van alle mensen in Christus, de seksuele moraal, het huwelijk en het gezin, moeten uitgediept en verklaard worden in de context van de hedendaagse realiteit, maar dat moet dan wel gebeuren in harmonie met het Magisterium, zodat er geen onduidelijkheid en verwarring bij het volk van God ontstaat.

Ik weet en begrijp dat dit een bijzonder gevoelig en veeleisend punt is voor u en voor niet weinigen onder uw medebroeders, vooral voor hen die betrokken zijn bij het theologisch onderzoek, de interreligieuze dialoog en de dialoog met de hedendaagse culturen. Daarom juist heb ik u uitgenodigd en nodig ik u ook vandaag uit na te denken over de diepere betekenis van uw karakteristieke “vierde gelofte” van gehoorzaamheid aan de Opvolger van Petrus. Deze behelst niet alleen de bereidheid om voor een missie naar verre landen gezonden te worden, maar ook – in de eigenste Ignatiaanse geest van het “samenvoelen met en in de Kerk” – de Plaatsbekleder van Christus op aarde te “beminnen en te dienen” met een “effectieve en affectieve” afhankelijkheid, die van u de kostbare en onvervangbare medewerkers moet maken van zijn dienst aan de universele Kerk.

Terzelfder tijd moedig ik u aan uw zending bij en met de armen voort te zetten en te vernieuwen. Er is helaas geen gebrek aan nieuwe oorzaken van armoede en marginalisatie in een wereld die getekend is door onevenwichtigheid op het gebied van economie en milieu, door globalisatietendensen die meer door egoïsme dan door solidariteit worden bepaald, door verwoestende en zinloze gewapende conflicten. Zoals ik op de samenkomst van de Latijns-Amerikaanse bisschoppen in het heiligdom van Maria's verschijning heb kunnen herhalen: “de voorkeursoptie voor de armen ligt begrepen in het christelijke geloof in een God die zich voor ons arm heeft gemaakt om ons rijk te maken door zijn armoede” (2 Kor. 8:9). Vandaar is het evident dat hij die een echte metgezel van Jezus wil zijn, ook de liefde voor de armen concreet beleeft. Voor ons is de zorg voor de armen geen ideologie, maar een vrucht van het evangelie. De situaties van ongerechtigheid en armoede zijn in de wereld van vandaag ontelbaar en dramatisch en het is absoluut nodig om te proberen in het hart zelf van de mens de diepere wortels te onderkennen en te bestrijden van het kwaad, dat hem van God vervreemdt, zonder te vergeten tegemoet te komen aan de meest dringende verplichtingen in de geest van de christelijke caritas. Door een van

de laatste intuïties van Pater Arrupe te bewaren en verder te ontwikkelen, blijft uw Sociëteit zich op een verdienstelijke wijze inzetten voor de hulp aan de vluchtelingen. Zij zijn helaas vaak de armsten onder de armen en hebben niet alleen nood aan materiële hulp, maar ook aan de diepere geestelijke, menselijke en psychologische nabijheid, die heel bepaald eigen is aan uw manier van dienen.

Ten slotte nodig ik u uit een bijzonder interesse te bewaren voor het apostolaat van de Geestelijke Oefeningen, dat vanaf de oorsprong kenmerkend is voor uw Sociëteit. De Geestelijke Oefeningen zijn de bron van uw spiritualiteit en de basis van uw Constituties, maar zij zijn ook een geschenk van de Geest van de Heer aan de gehele Kerk. Het is uw taak ook in de toekomst van die Oefeningen een kostbaar en efficiënt instrument te maken voor de geestelijke groei van de zielen, voor hun initiatie in gebed en meditatie in deze gesecculariseerde wereld waarin God afwezig lijkt. Juist vorige week heb ikzelf nog, samen met mijn naaste medewerkers in de Romeinse Curie, de Geestelijke Oefeningen mogen meemaken onder de leiding van een van uw gewaardeerde medebroeders, kardinaal Albert Vanhoye. In een tijd als de onze, waarin de verwarring en veelvuldigheid van de boodschappen, de snelheid van de veranderingen en situaties het onze tijdgenoten bijzonder moeilijk maken hun eigen leven te ordenen en met vreugde te antwoorden op de roep die de Heer tot ieder van ons richt, zijn de Geestelijke Oefeningen een bijzonder kostbare weg en methode om God te zoeken en te vinden in ons, rondom ons en in alles, en om zijn wil te leren kennen en in praktijk te brengen.

In deze geest van gehoorzaamheid aan de wil van God en aan Jezus Christus, die ook nederige gehoorzaamheid wordt aan de Kerk, nodig ik u uit de werkzaamheden van uw Algemene Congregatie voort te zetten en te voltooien. En ik verenig mij met u in het gebed dat de heilige Ignatius ons aan het einde van de Geestelijke Oefeningen leert – een gebed dat mij te groots lijkt, zodat ik het bijna niet durf uitspreken, terwijl wij het toch steeds opnieuw moeten herhalen –: “Neem, Heer en aanvaard geheel mijn vrijheid, mijn geheugen, mijn verstand en heel mijn wil, alles wat ik heb en bezit; Gij hebt het mij gegeven, aan u, Heer, geef ik het terug; alles is van u, beschik erover geheel volgens uw wil; geef mij alleen uw liefde en uw genade; dat is mij genoeg.” (G.O. 234)

1Rome, 21 februari 2008

Benedictus PP XVI

[Terug naar inhoud](#)

PATER GENERAAL

1. Pater Kolvenbach aan de Sociëteit over het antwoord van de Paus

Curia Generalizia della Compagnia di Gesù
Borgo S. Spirito, 4
C.P. 6139 / 00195 ROMA-PRATI (Italia)
Tel . 06/689.771 – Fax 06/686.8214

2007/03

Mededeling van een pauselijk antwoord op een vraag over de duur van ons generalaat

Aan alle hogere oversten en electoren van de 35^e A C

Dierbare pater,

Als materiaal voor uw bijeenkomsten en besprekingen ter voorbereiding van de 35^e Algemene Congregatie, zou ik u een beslissing en een verlangen bekend willen maken dat de Heilige Vader me voor kort meegedeeld heeft.

In overeenstemming met onze Constituties heb ik op 24 januari 2007 aan de Heilige Vader de vraag voorgelegd of de ambtsduur van de Algemene Overste van de Sociëteit al dan niet *ad vitam* moest blijven. Die vraag was tevoren bediscussieerd in de commissie over juridische kwesties ter voorbereiding van de Algemene Congregatie.

In zijn antwoord op 29 januari besliste de Heilige Vader dat de ambtsduur van de Algemene Overste *ad vitam* moest blijven, maar dat de Algemene Overste het recht bewaarde om af te treden in bijzondere gevallen en na eerst de Heilige Vader over zijn plan ingelicht te hebben. Dan maakt de toestemming van de Heilige Vader het mogelijk om het hele proces te starten dat in de Constituties en de Complementaire Normen bepaald is voor de samenroeping van een Algemene Congregatie *ad electionem*. Op die wijze heeft de Heilige Vader de huidige praxis bevestigd.

Bovendien gaf de Heilige Vader zijn wens te kennen dat de Algemene Congregatie zou nadenken over de geestelijke en kerkelijke vorming van jonge jezuïeten en ook over de waarde en de onderhouding van de 4^e gelofte voor de hele Orde. De Heilige Vader had deze zorg reeds geuit in zijn schrijven aan de Sociëteit in de Sint-Pietersbasiliek op 22 april 2006. De commissie die bezig is een document voor te bereiden over de gehoorzaamheid in de Sociëteit, zal aan dit fundamenteel

Ignatiaanse kenmerk van onze apostolische inzet de nodige zorg besteden. Het verdient onze aandacht gedurende deze voorbereidingstijd. Inderdaad onderwerpt de Sociëteit haar oordeel en haar wil volkomen aan Christus, onze Heer, en aan zijn Plaatsbekleder. (Cf. Constituties 606).

Ik verzeker u van mijn eenheid met u in gebed en werk bij de voorbereiding van de komende Algemene Congregatie.

	Broederlijk de uwe in de Heer <i>Peter-Hans Kolvenbach S.J.</i> Peter-Hans Kolvenbach, S.J. Algemene Overste
--	--

Rome, 21 februari 2007

[Terug naar inhoud](#)

2. Pater Peter Hans Kolvenbach: eerste antwoord aan de Paus, 15 januari 2008

Curia Generalizia della Compagnia di Gesù
Borgo S. Spirito, 4
C.P. 6139 / 00195 ROMA-PRATI (Italia)
Tel . 06/689.771 – Fax 06/686.8214

Aan Zijne Heiligheid Benedictus XVI
Vaticaanstad

Rome, 15 januari 2008

Heilige Vader,

De Algemene Congregatie heeft met diepe aandacht en dankbaarheid de boodschap ontvangen die Zijne Heiligheid paus Benedictus XVI tot de Algemene Overste en – door hem – tot de hele Sociëteit gericht heeft gedurende dit betekenisvolle en belangrijke ogenblik in het leven van onze Orde. De Heilige Vader heeft opnieuw blijk gegeven van de genegenheid, de geestelijke nabijheid, de waardering en dankbaarheid die de Opvolgers van Petrus tegenover de Sociëteit van Jezus aan de dag gelegd hebben en aan de dag leggen, waarbij ze van de Sociëteit blijven verwachten dat ze haar dienst van integrale en klare verkondiging van het evangelie in onze tijd getrouwvol zal vervullen. Terwijl de Heilige Vader bevestigt dat de intieme eenheid met Christus het geheim van ons apostolisch en missionair leven moet zijn, herinnert hij tevens aan het oorspronkelijke charisma van de Sociëteit, zoals dat neergelegd is in de *Formula Instituti*: “legerdienst te doen als soldaat van God onder de banier van het kruis ... en alleen de Heer te dienen en de Kerk, zijn bruid, onder de Paus van Rome, de Plaatsbekleder van Christus op aarde”

In de lijn van de interventies van zijn voorgangers, meer bepaald paus Paulus VI en paus Johannes Paulus II bij gelegenheid van de vorige Algemene Congregaties, en van andere vroegere interventies van hem, herinnert de Heilige Vader aan de bijzondere band die de Sociëteit verbindt met de Opvolger van Petrus, uitgedrukt in de “vierde gelofte” van speciale gehoorzaamheid aan de Paus. De Heilige Vader onderstreept “de verantwoordelijkheid inzake vorming van de Sociëteit op het gebied van theologie, van spiritualiteit en van missionering” en vraagt “dat de Congregatie in de geest van de heilige Ignatius opnieuw haar eigen totale adhesie aan de katholieke geloofsleer mag bevestigen, vooral op die cruciale punten die thans vanwege de seculiere cultuur onder vuur liggen” en hij geeft uitdrukkelijk een aantal voorbeelden daarvan.

De Sociëteit van Jezus bevestigt haar eigen verlangen om oprecht aan de roep en de wensen van de Heilige Vader te beantwoorden. De Algemene Congregatie zal daaraan een onverdeelde aandacht wijden in de loop van haar werkzaamheden. Een aanzienlijk deel daarvan zal juist gewijd worden aan de

aandachtspunten van de identiteit en zending van de jezuïeten en aan de religieuze en apostolische gehoorzaamheid, in het bijzonder de gehoorzaamheid aan de Heilige Vader.

De Congregatie maakt zich klaar haar taken aan te vatten met vertrouwen en sereniteit, in het besef dat ze kan rekenen op de genegenheid en het gebed van de Heilige Vader en op zijn diep inzicht in de uitdaging “het Evangelie te verkondigen in de verschillende sociale en culturele contexten en in de confrontatie met een verscheidenheid van denkwijzen”, zoals de zending van de Sociëteit van Jezus dat vandaag vraagt voor de dienst van de Kerk.

Met diepe dankbaarheid

	U toegewijd in de Heer <i>Peter-Hans Kolvenbach sj.</i> Peter-Hans Kolvenbach, S.J.
--	--

[Terug naar inhoud](#)

3. Pater Adolfo Nicolás: Begroeting van de Paus tijdens audiëntie op 21 februari 2008

Op 21 februari 2008, om 11.30 u., ontving Zijne Heiligheid paus Benedictus XVI in een bijzondere audiëntie de leden van de Algemene Congregatie. Vóór de de Paus zijn toespraak begon, begroette pater Nicolás hem als volgt.

Heilige Vader,

Het eerste dat ik zowel uit eigen naam als uit naam van alle hier aanwezigen wil zeggen, is een woord van hartelijke dank aan Uwe Heiligheid, die zo goed is geweest om vandaag de leden van de Algemene Congregatie, in Rome vergaderd, te ontvangen, nadat U ons reeds het kostbare geschenk gezonden hebt van een brief die, door zijn rijke inhoud en door zijn positieve, bemoedigende en hartelijke toon, ongetwijfeld door de hele Sociëteit van Jezus zeer op prijs is gesteld.

Dankbaarheid inderdaad en een sterk gevoel van verbondenheid vervullen ons, doordat we ons bevestigd voelen in onze zending om te werken aan de grenzen waar geloof en wetenschap, geloof en gerechtigheid, geloof en kennis elkaar ontmoeten en in het veeleisende domein van diepgaande reflectie en verantwoord theologisch onderzoek. We zijn er Uwe Heiligheid erkentelijk voor dat U ons nogmaals aangemoedigd heeft onze Ignatiaanse traditie te volgen om ons in te zetten juist daar waar het Evangelie en de Kerk voor de grootste uitdagingen staan, een dienst die soms blootstelt aan het risico de eigen rust, reputatie en veiligheid in gevaar te brengen. Het is voor ons allen een reden van grote vertroosting vast te stellen dat Uwe Heiligheid zich zeer bewust is van de gevaren die een dergelijk engagement voor ons met zich meebrengt.

Heilige Vader, ik zou nog eens willen terugkomen op de vriendelijke en sympathieke brief, die U aan mijn voorganger, pater Kolvenbach, en via hem aan ons allen geschreven hebt. We hebben hem met een open hart ontvangen, erover gemediteerd, erover nagedacht en van gedachten gewisseld en wij zijn vastbesloten om zijn boodschap en zijn onvoorwaardelijke woorden van verwelkoming en aanvaarding door te geven aan de hele Sociëteit van Jezus.

Bovendien wensen wij de geest van deze boodschap over te brengen naar al onze vormingsstructuren en op basis van deze boodschap mogelijkheden te creëren voor reflectie en uitwisseling die onze medebroeders die geëngageerd zijn in het onderzoek en in de dienst zullen kunnen helpen.

Onze Algemene Congregatie, aan wie Uwe Heiligheid zijn vaderlijke bemoediging heeft gegeven, zoekt in gebed en in onderscheiding naar wegen om het engagement van de Sociëteit ten dienste van de Kerk en de mensheid te vernieuwen. Wat ons hierbij inspireert en beweegt is het Evangelie en de Geest van Christus: als de Heer Jezus niet centraal zou staan in ons leven, zouden onze apostolische activiteiten geen enkele zin hebben, zouden we geen reden van bestaan hebben. Het is bij de Heer Jezus dat we leren de armen, de lijdenden, de uitgestotenen van deze wereld nabij te zijn.

De bron van de spiritualiteit van de Sociëteit van Jezus ligt in de Geestelijke Oefeningen van de heilige Ignatius. En het is in het licht van de Geestelijke Oefeningen, die op hun beurt de Constituties van de Sociëteit hebben geïnspireerd, dat de Algemene Congregatie deze dagen de thema's van onze identiteit en onze zending bespreekt. Meer nog dan een kostbaar apostolaatsmiddel, zijn de Geestelijke Oefeningen voor de Jezuiet de toetssteen om onze eigen geestelijke rijpheid te beoordelen.

In verbondenheid met de Kerk en geleid door het Magisterium, verlangen wij ernaar om ons te engageren tot diepgaande dienst, tot onderscheiding en tot onderzoek. De edelmoedigheid waarmee zoveel Jezuïeten zich inzetten voor het Rijk van God, tot en met het offer van hun eigen leven voor de Kerk, doet geen afbreuk aan het besef van de verantwoordelijkheid die de Sociëteit zich bewust is te dragen in de Kerk en die Uwe Heiligheid onderstreept in Uw brief, wanneer U stelt: "Het evangelisatiewerk van de Kerk rekent dus zeer op de verantwoordelijkheid inzake vorming die de Sociëteit heeft op het gebied van de theologie, de spiritualiteit en de missie". Naast deze verantwoordelijkheid dienen wij ook nederig te zijn en te erkennen dat het mysterie van God en van de mens groter is dan wij kunnen bevatten.

Het spijt ons, Heilige Vader, als de onvermijdelijke tekortkomingen en oppervlakkigheden van sommigen onder ons gebruikt worden om, wat vaak niet meer is dan de uiting van menselijke beperktheid en onvolmaaktheid of van onvermijdelijke spanningen van het dagdagelijkse leven, te dramatiseren en voor te stellen als conflicten en botsingen. Maar dit alles ontmoedigt ons niet of zet geen domper op ons verlangen niet enkel om de Kerk te dienen, maar meer nog om, met een dieper besef van onze wortels volgens de geest van de Ignatiaanse traditie, de hiërarchische Kerk en de Heilige Vader, de Plaatsbekleder van Christus, lief te hebben.

"En todo amar y servir". Dat zegt kort en goed wie Ignatius is. Dat noemt het kenmerk van een echte Jezuïet.

Daarom vinden we het een gelukkige en betekenisvolle omstandigheid dat de dag van onze ontmoeting met U de vooravond is van het feest van de Stoel van Sint Petrus, een dag van gebed en verbondenheid met de Paus en met zijn hoogste dienst van algemeen leergezag. Graag bieden wij U daarvoor onze beste wensen aan.

En nu, Heilige Vader, zijn wij klaar en bereid en vol verlangen om vol aandacht te luisteren naar uw woorden.

[Terug naar inhoud](#)

4. Pater Adolfo Nicolas: Eerste brief aan de Sociëteit

Curia Generalizia della Compagnia di Gesù
Borgo S. Spirito, 4
C.P. 6139 / 00195 ROMA-PRATI (Italia)
Tel . 06/689.771 – Fax 06/686.8214

200

8/05

Eerste Groet
Aan de hele Sociëteit

Dierbare vrienden in de Heer,

Dit is de eerste keer dat ik u schrijf sinds mijn verkiezing, nu juist een maand geleden, op 19 januari. Ik denk dat u zich zonder moeite mijn verrassing kunt voorstellen en zelfs de schok die mijn verkiezing voor mij betekende. Ik had me reeds als uitgeschakeld beschouwd op grond van mijn leeftijd, zonder nog in te gaan op de lange lijst van ontoereikendheden en tekortkomingen die allen met wie ik gewoond en gewerkt heb, al te goed kennen.

Misschien het moeilijkst te verklaren is de ervaring die wij allen in die dagen doorgemaakt hebben, zoekend in de mist op uitkijk naar de wil van God en het goed van de Kerk en de Sociëteit. Het was die intense, eerlijke en open zoektocht die het me onmogelijk maakte mijn verkiezing af te slaan of te weigeren. Je kunt niet “nee” zeggen tegen mensen die zo eerlijk zoeken naar de wil van God. En nu verzeker ik u dat ik al mijn energie en mijn hele persoon zal inzetten voor het werk de Sociëteit verder vooruit te helpen, door steun te verlenen aan wat goed is, door te antwoorden op nieuwe uitdagingen, door aan te moedigen de moeilijke taak niet uit de weg te gaan om te leven in eenklank met en als geloofwaardige getuigen van het evangelie van Jezus Christus, waarin we geloven.

Die taak is overweldigend, de dienst die gevorderd wordt, is onbegrensd, het tempo waarin onze wereld verandert, is verbijsterend, we zouden niet eens eraan kunnen denken een bijdrage te leveren tot de zending van onze Sociëteit, als de Heer niet met ons was en ons niet leidde, steunde en bemoedigde met zijn Geest. We zullen geleid en ondersteund worden door deze Geest en door onze liefde voor de Kerk in haar vele verschijningsvormen. We verlangen deze Kerk te dienen met een volkomen toewijding en ernst, onder de leiding van en in trouw aan de Heilige Vader en in een steeds vriendelijke en vertrouwvolle medewerking met de Hiërarchie, waar we ook zijn.

De ongelooflijke steun, beschikbaarheid en geest van dienst die ik ondervind in de Algemene Congregatie en op alle niveaus van onze Curie is voor mij een bron van vreugde en hoop. Die overtuigen me dat wij, Jezuïeten, in staat zullen zijn ons verder naar best vermogen voor anderen in te zetten, en dat we onze bescheiden

plaats in de Kerk zullen innemen, als dienaars die geroepen zijn om elkaars leven te delen, met de opdracht om te doceren en te leren, te zoeken naar diepgang en te bidden met intensiteit en vreugde.

De weken na de verkiezing zijn niet minder intens gevuld geweest met het zoeken naar een goed team dat mij kan helpen bij het bestuur van de Sociëteit. We hebben de taak bijna afgerond met de verkiezing van de vier Assistenten *ad providentiam* en de *Admonitor*. Ik ben de Congregatie uiterst dankbaar. Ze heeft me een uitstekend team bezorgd, dat me zal helpen om beter te slapen, in het vertrouwen dat ik over de best mogelijke adviesgroep en de best mogelijke ondersteuning beschik. Zelfs zo zal ik waarschijnlijk nog fouten maken en zal ik moeten rekenen op uw begrip en vergevingsgezindheid, wanneer ik er maak. Wees daartoe royaal bereid.

Zoals u beslist reeds elders gelezen hebt, bestaat de nieuwe groep van Regionale Assistenten en Algemene Raadgevers uit de volgende mensen:

Afrika – Pater Jean-Roger Ndombi (AOC)
Zuidelijk Latijns-Amerika – Pater Marcos Recolons de Arquer (BOL)
Noordelijk Latijns-Amerika – Pater Gabriel Ignacio Rodríguez (COL)
Zuid-Azië – Pater Lisbert D’Souza (BOM)
Oost-Azië en Oceanië – Pater Daniel Patrick L Huang (PHI)
Centraal- en Oost-Europa – Pater Adam Žak (PME)
Zuid-Europa – Pater Joaquín Barrero Díaz (CAS)
West-Europa – Pater Antoine Kerhuel (GAL)
Verenigde Staten – Pater James E. Grummer (WIS)

Ik heb ook twee Algemene Raadgevers benoemd, die normalerwijze buiten Rome zullen verblijven en naar Rome zullen komen wanneer dat nodig is. Het zijn:

Pater Mark Rotsaert (BSE en CEP)
Pater Arturo M. Sosa Abascal (VEN)

De vier Assistenten *ad providentiam*, verkozen op maandag 18 februari, zijn:
Pater Lisbert D’Souza
Pater James E. Grummer
Pater Federico Lombardi (ITA)
Pater Marcos Recolons de Arquer

Eveneens op 18 februari heb ik pater Ignacio Echarte Oñate (LOY) tot nieuwe secretaris van de Sociëteit benoemd, als opvolger van pater Frank E. Case (ORE).

Graag maak ik van deze gelegenheid gebruik om uit naam van de hele Sociëteit allen te danken die kort na de Algemene Congregatie de Curie zullen verlaten. Eerst en vooral zijn we een diepe en oprechte dank verschuldigd aan pater Peter-Hans Kolvenbach voor zijn onvermoeibare, inspirerende en zeer wijze leiding van de Sociëteit gedurende de voorbije 25 jaar. Tevens wil ik graag de uittredende Algemene Raadgevers bedanken, de paters Joseph Nguyễn Công Đoan (ASO en VIE), Jacques Gellard (EOC en GAL), Jean Ilboudo (AFR en AOC), Wendelin Köster (ECE en GER), Valentín Menéndez (ALS en CAM), Manuel Morujão (EMR en POR),

en Ignacio Echarte (DIR en LOY) – en ook pater Frank Case, de scheidende secretaris van de Sociëteit. Ze hebben de kerk en de Sociëteit edelmoedig en voortreffelijk gediend.

Andere veranderingen in de Curie zullen komen na de Congregatie. Ik zal u te zijner tijde daarover informeren.

Tenslotte reken ik op de steun van uw gebed gedurende de komende maanden van overgang, en beveel ik ook de resterende dagen van de Algemene Congregatie aan uw voortdurende vurige gebed aan .

Rome, 22 februari 2008	Met oprechte gevoelens in de Heer A. Nicolás, S.J. Algemene Overste
------------------------	--

[Terug naar inhoud](#)

Pater Adolfo Nicolás en Pater Peter-Hans Kolvenbach

AFTREDEN VAN PATER KOLVENBACH

1. Pater Menéndez: Woorden van dank van de Algemene Congregatie aan Pater Kolvenbach

Nu de 35e Algemene Congregatie uw ontslag aanvaard heeft, past het dat diezelfde Congregatie, speciaal vandaag hier samengekomen, uit naam van de hele Sociëteit u haar diepe dankbaarheid verwoordt voor uw eminente dienst aan de Kerk en de Sociëteit die u door de Heer opgedragen was.

Eerst en vooral willen we u zeggen hoezeer uw manier om uw ontslag aan te bieden ons gesticht heeft. Ze getuigde van die vrijheid van geest die past bij het Evangelie en de Geestelijke Oefeningen. Het voorbeeld dat u ons vandaag geeft, verschildt dag en nacht van hetgeen schering en inslag is in een wereld die gekenmerkt wordt door het zich vastklampen aan en het vechten voor posities die macht en prestige verzekeren. Ons charisma en onze wetgeving zijn niet alleen daarom goed omdat ze hoge idealen voorhouden, maar heel bepaald omdat er mensen zijn die deze idealen weten te belichamen en te beleven.

We zijn u heel bijzonder dankbaar voor de manier waarop u de Sociëteit geleid hebt na het moeilijke jaar 1981, het jaar van de pauselijke tussenkomst. Sindsdien bent u erin geslaagd de Sociëteit sereen een juiste koers te doen houden,

door te vinden hoe trouw aan de Kerk evenwichtig kon samengaan met onze werkwijze zoals die uitgedrukt ligt in onze Constituties en in de besluiten van de laatste Algemene Congregaties. Hetgeen kardinaal Rodé in zijn homilie gezegd heeft, waarmee hij de mening van de Kerk verwoordt, drukt klaar en duidelijk de waardering van de Heilige Stoel uit voor u en uw leiderschap gedurende deze voorbije jaren.

We waarderen eveneens zeer het charisma van de eenheid dat u en uw leiding voor ons belichaamd hebben, vooral in het licht van de steeds grotere veelvormigheid en culturele verscheidenheid van de Sociëteit. Terwijl u die vrijheid van geest beleefde die kenmerkend is voor onze werkwijze, ook te midden van een culturele verscheidenheid, van een veelheid van wijzen van denken en aanvoelen en in verschillende historische contexten, hebt u de eenheid van het lichaam dat de Sociëteit is, weten te handhaven. U hebt die eenheid bewaard door het respect voor anderen dat u betoond hebt, door uw wijze en evenwichtige raad en door uw inspirerende aanwezigheid in iedere provincie.

Het vertrouwen dat u gedurende uw bestuur niet alleen aan uw medewerkers in de Curie maar ook aan alle provinciaals geschonken hebt, heeft een klimaat van broederlijkheid en medewerking geschapen. Dit klimaat heeft zich dan ook uitgebreid over het hele lichaam van de Sociëteit en maakt een van onze idealen zeer goed zichtbaar, namelijk met zijn allen samen gezellen van Jezus te zijn.

Moge onze Schepper en Heer u belonen voor uw trouwe dienst gedurende bijna een kwart eeuw. Bovendien bidden we de Heer u verder te willen zegenen in de nieuwe opdracht, welke die ook mag zijn, die Hij u zal toevertrouwen voor zijn grotere glorie.

Uit naam van de 35^e Algemene Congregatie en uit naam van de hele Sociëteit en met heel ons hart danken we u heel gemeend, pater Kolvenbach! We zijn trots op u en op de dienst gedurende die moeilijke, maar spannende jaren die de Heer ons heeft laten doormaken.

Rome, 14 januari 2008

[Terug naar inhoud](#)

2. Pater Kolvenbach aan de Sociëteit, 14 Januari 2008

Curia Generalizia della Compagnia di Gesù
Borgo S. Spirito, 4
C.P. 6139 / 00195 ROMA-PRATI (Italia)
Tel . 06/689.771 – Fax 06/686.8214

Dierbare paters en broeders,

Vandaag heeft de Algemene Congregatie het goed gevonden mijn aftreden als Algemene Overste van de Sociëteit van Jezus aan te nemen. Aan het eind van nu welhaast 25 jaar dienst wil ik in de eerste plaats de Heer danken, die – om de woorden van de heilige Ignatius te gebruiken – mij in Rome echt genadig geweest is bij het leiden van een Sociëteit die hij tot zijn grotere glorie in zijn dienst geroepen heeft

Ik ben uiterst dankbaar voor het voorrecht zoveel vrienden in de Heer ontmoet en vergezeld te mogen hebben die in hun vele verschillende roepingen altijd bewezen hebben trouwe dienaars te zijn van de zending van Christus.

Geen enkel Jezuïet mag zich vergeten voelen bij deze diep gemeende dankwoorden. Niettemin zou ik op een heel bijzondere wijze de mensen in de Generaalscurie willen danken die mij dag na dag gedurende veel jaren geholpen hebben bij het dragen van mijn verantwoordelijkheid voor het goed van de hele Sociëteit, evenals alle Hogere Oversten, over de hele wereld verspreid.

Al voordien heb ik de gelegenheid gehad mijn grote dankbaarheid te betuigen aan de Heilige Vader voor zijn apostolische oriënteringen, die het de Sociëteit mogelijk hebben gemaakt onze zending voort te zetten “onder de banier van het kruis en onder de Plaatsbekleder van Christus op aarde”.

Laat ons de Heer dankbaar zijn dat onze eenheid van geest en hart het nooit begeven heeft, ondanks een verwarrende verscheidenheid van personen en culturen, van verlangens en activiteiten en dat de Sociëteit in weerwil van een steeds groeiende broosheid het vermogen bewaart een apostolische dialoog te voeren met de uitdagingen van de moderne wereld bij het verkondigen van het ene Goede Nieuws.

Op deze vooravond van de keuze van mijn opvolger en van de vele beslissingen die de Algemene Congregatie te nemen zal hebben, verenig ik mij met het gebed waarmee de heilige Ignatius zijn brieven beëindigde: “Moge het God onze

Heer in zijn oneindige en hoogste goedheid behagen ons zijn overvloedige genade te schenken, zodat we zijn allerheiligste wil mogen kennen en die volkomen vervullen”.

Broederlijk de uwe in de Heer

Peter-Hans Kolvenbach S.J.

Peter-Hans Kolvenbach S.J.

Rome, 14 Januari 2008

[Terug naar inhoud](#)

HOMILIEËN

1. Kardinaal Franc Rodé, Openingsmis 7 Januari 2008

Dierbare leden van de 35e Algemene Congregatie van de Sociëteit van Jezus

Sint Ignatius beschouwde de Algemene Congregatie als een “werk en een afleiding” (Const. 677), die tijdelijk de apostolische inzet van een groot aantal bevoegde medewerkers van de Sociëteit van Jezus onderbreken. Om die reden bepalen de Constituties dat die Algemene Congregatie, in tegenstelling tot hetgeen gebruik is in andere religieuze instituten, op bepaalde tijden gehouden moet worden en niet te vaak.

Niettemin moet die vooral bij twee gelegenheden samengeroepen worden: om een nieuwe Algemene Overste te kiezen en wanneer dingen van bijzonder gewicht of heel netelige problemen behandeld dienen te worden die het hele lichaam van de Sociëteit betreffen.

Dit is de tweede keer in de geschiedenis van de Sociëteit dat een Algemene Congregatie bijeenkomt om een nieuwe Algemene Overste te kiezen terwijl zijn voorganger nog in leven is. De eerste keer was in 1983, toen de 33^e Algemene Congregatie het aftreden aannam van de zeer geliefde pater Arrupe, voor wie de uitoefening van zijn bestuursfunctie op grond van een ernstige en onvoorziene ziekte onmogelijk geworden was. Vandaag komt ze voor de tweede keer samen om voor het aangezicht van de Heer het ontslag te overwegen, aangeboden door pater Kolvenbach, die welhaast 25 jaar lang de Sociëteit met wijsheid, voorzichtigheid, toewijding en loyaliteit bestuurd heeft. Daarna zal de verkiezing van zijn opvolger volgen. In mijn eigen naam en in naam van de Kerk, pater Kolvenbach, wil ik een diep gemeend “dank u” tot u richten voor uw trouw, uw wijsheid, uw rechte koers en uw voorbeeld van nederigheid en armoede. Dank u, pater Kolvenbach.

De keuze van een nieuwe Algemene Overste van de Sociëteit van Jezus is van fundamenteel belang voor het leven van de Sociëteit, niet alleen omdat haar gecentraliseerde hiërarchische structuur de Generaal grondwettelijk alle macht toekent voor een goed beleid, voor de instandhouding en de groei van de hele Sociëteit, maar ook omdat, zoals sint Ignatius het zo goed zegt, “de gezondheid van het hoofd zich in het hele lichaam laat voelen en dat zoals de oversten zijn, op hun beurt hun onderdanen zullen zijn”(cf. Const. 820). Om die reden wil uw stichter bij het uitstippelen van de eigenschappen die de Generaal moeten kenmerken, op de eerste plaats dat hij “een man zal zijn die heel innig met de Heer onze God verbonden is en vertrouwd is met het gebed” (Const. 723). Na andere belangrijke eigenschappen genoemd te hebben, die men niet zo licht in één persoon samen zal vinden, eindigt hij met de woorden: “Als een van de boven genoemde kwaliteiten zou ontbreken, mag hij althans geen gebrek hebben aan grote goedheid, liefde voor de Sociëteit en gezond oordeel” (Const. 735).

Ik sluit mij aan bij uw gebed dat de Heilige Geest, de vader der armen, de schenker van genaden en de verlichter van de harten, u moge bijstaan bij uw onderscheiding en uw keuze.

Deze Congregatie komt eveneens samen om belangrijke en heel moeilijke zaken te behandelen, die alle leden van de Sociëteit raken, zoals de richting die de Sociëteit thans bezig is te volgen. De thema's waarover de Algemene Congregatie zich zal buigen, hebben te maken met basisgegevens voor het leven van de Sociëteit. Zeker en vast zult u zich bezig houden met de identiteit van de hedendaagse jezuïet, met de betekenis en de waarde van de gelofte van gehoorzaamheid aan de Heilige Vader, die altijd bepalend geweest is voor uw religieuze familie, met de zending van de Sociëteit in de context van globalisering en marginalisering, met gemeenschapsleven, apostolische gehoorzaamheid, roepingenwerving en andere belangrijke thema's.

Binnen uw charisma en uw traditie kunt u betrouwbare referentiepunten vinden die licht kunnen werpen op de keuzen die de Sociëteit vandaag moet doen.

Gedurende deze Congregatie wijdt u zich heel zeker en ook onontwijkbaar aan belangrijk werk, maar dat is geen "afleiding" van uw apostolaatswerk. Zoals sint Ignatius u leert in de *Geestelijke Oefeningen*, moet u met dezelfde blik als de drie goddelijke Personen kijken "naar de hele oppervlakte der aarde, overvol van mensen" (nr. 102). Het luisteren naar de Geest, de Schepper, die de wereld vernieuwt, de terugkeer naar de bronnen om uw identiteit te handhaven zonder uw eigen levensstijl op te geven, het engagement om de tekenen des tijds te verstaan, de moeilijkheden en verantwoordelijkheden bij het uitwerken van definitieve beslissingen, dat zijn alles activiteiten die op eminente wijze apostolisch zijn, omdat ze de basis vormen voor een nieuwe lente van religieus leven en van apostolische inzet voor al uw medebroeders in de Sociëteit van Jezus.

Nu verwijd ik de horizon. Het is niet alleen ten bate van uw jezuïtische medebroeders dat u zich inzet voor een religieuze en apostolische vorming. Tal van instituten van godgewijd leven volgen een Ignatiaanse spiritualiteit en letten aandachtig op uw keuzen, tal van toekomstige priesters bereiden zich in uw colleges en universiteiten op hun dienstwerk voor, tal van mensen zowel binnen als buiten de Kerk komen naar uw vormingscentra, op zoek naar een antwoord op de uitdagingen die de wetenschap, de technologie en de globalisering aan de mensheid, de Kerk en het geloof stellen, in de hoop daar een vorming te krijgen die het hun mogelijk zal maken te bouwen aan een wereld van waarheid en vrijheid, van rechtvaardigheid en vrede.

Uw werk moet op eminente wijze apostolisch zijn, met een algemeen menselijke, kerkelijke en evangelische volheid. Het moet altijd uitgevoerd worden in het licht van uw charisma, op zo'n manier dat de groeiende medewerking van leken bij uw werkzaamheden uw identiteit niet alleen niet verduistert, maar die veeleer verrijkt door de medewerking van hen die uit andere culturen komend, deel krijgen aan uw stijl en uw doelstellingen.

Opnieuw sluit ik me aan bij uw gebed dat de Heilige Geest u mag begeleiden bij uw delicate taak.

Als een broeder die uw werkzaamheden met grote belangstelling en verwachting volgt, wil ik u laten delen in "de vreugden en verwachtingen" (GS. 1), en tevens in de "zorgen en angsten" (GS. 1) die ik voel als een man van de Kerk, die geroepen is tot een moeilijke dienst op het gebied van het godgewijde leven, in mijn rol van Prefect van de Congregatie voor Instituten van Godgewijd Leven en voor Verenigingen van Apostolisch Leven.

Met vreugde en hoop zie ik de duizenden religieuzen die edelmoedig op de roepstem van de Heer geantwoord hebben, alles achtergelaten hebben wat ze bezitten en zich met een onverdeeld hart aan hem toewijden, om met hem te zijn en met hem mee te werken bij zijn reddend verlangen om “alles te veroveren en op die manier in te treden in de glorie van zijn Vader” (Geestelijke Oefeningen, nr.95). Het is duidelijk dat een godgewijd leven nog altijd een “goddelijk geschenk is dat de Kerk van de Heer ontvangen heeft” (Lumen Gentium 43) en dat de Kerk juist om die reden met grote zorg over dat geschenk waakt, opdat het eigen charisma van elk instituut steeds beter gekend mag worden en zijn eigen identiteit intact mag bewaren ten bate van de hele Kerk, zij het ook met de nodige aanpassingen, gevorderd door de huidige tijd. De authenticiteit van het religieuze leven wordt gekenmerkt door de navolging van Christus en de exclusieve toewijding aan hem en zijn rijk, door de beleving van de evangelische raden. Het Tweede Vaticaans Oecumenische Concilie leert dat deze toewijding des te volmaakter zal zijn, naarmate de onverbreekelijke band van eenheid tussen Christus en zijn bruid, de Kerk, zichtbaar wordt in vaste en stabielere verbindingen” (Lumen Gentium 44). Toewijding aan de dienst van Christus is onscheidbaar verbonden met toewijding aan de dienst van de Kerk. Ignatius en zijn eerste gezellen zagen dat zo, toen ze de Formula van uw Instituut neerschreven, waarin het wezenlijke van uw charisma aan de dag treedt: “Om de Heer en zijn bruid, de Kerk, te dienen onder de Paus van Rome” (Julius III, Formula I). Met zorg en angst zie ik nu dat het *sentire cum Ecclesia* waarover uw stichter het vaak had, aan het verminderen is, zelfs bij sommige leden van religieuze families. De Kerk verwacht van u een licht om de *sensus Ecclesiae* weer te wekken. De *Geestelijke Oefeningen* zijn uw eigen domein. De regels van het *sentire cum Ecclesia* vormen een integraal en essentieel deel van dit meesterwerk van katholieke spiritualiteit. Ze vormen als het ware een gouden gesp die het boek van de *De Geestelijk Oefeningen* gesloten houdt.

U hebt in uw eigen handen de elementen die nodig zijn om dit verlangen, die Ignatiaanse en kerkelijke zin, te wekken en te verdiepen.

Liefde voor de Kerk in elke zin van dit woord – of het nu de Kerk als volk Gods is of de hiërarchische Kerk – is geen menselijk gevoel dat komt en gaat naargelang de mensen die de Kerk uitmaken of naargelang onze overeenstemming met de beslissingen die uitgaan van hen die de Heer aangesteld heeft om de Kerk te leiden. Liefde voor de Kerk is een liefde die gebaseerd is op geloof, een gift van de Heer, die juist omdat hij van ons houdt, ons geloof schenkt in Hem en in zijn bruid, die de Kerk is. Zonder het geschenk van het geloof in de Kerk is liefde voor de Kerk onmogelijk.

Ik verenig mij met uw gebed en vraag de Heer dat hij u de genade schenkt te groeien in uw geloof en uw liefde voor deze heilige, katholieke en apostolische Kerk die we belijden.

Met droefheid en angst zie ik ook een groeiende vervreemding van de Hiërarchie. De Ignatiaanse spiritualiteit van apostolische dienst “onder de Paus van Rome” laat geen plaats voor deze vervreemding. In de Constituties die hij u nagelaten heeft, wilde Ignatius uw geestesgesteldheid vormen en in de *Geestelijke Oefeningen* (n 353) schreef hij: “We moeten altijd onze geest bereid en gereed houden om te gehoorzamen aan de ware bruid van Christus, onze heilige Moeder, de hiërarchische Kerk”. Religieuze gehoorzaamheid kan alleen verstaan worden als gehoorzaamheid in liefde. De fundamentele kern van de Ignatiaanse spiritualiteit

bestaat erin de liefde tot God te verenigen met de liefde voor de hiërarchische Kerk. Uw 33^e Algemene Congregatie heeft eens te meer dat karakteristiek van gehoorzaamheid in het licht gesteld met haar verklaring: “De Sociëteit herbevestigt in een geest van geloof de traditionele band van liefde en van dienst die haar verbindt met de Paus van Rome.” U hebt dat principe opnieuw geaffirmeerd in het motto: “In alle dingen liefhebben en dienen”.

Ook deze 35e Algemene Congregatie, die begint met deze liturgie, gecelebreerd bij de stoffelijke resten van uw stichter, moet u invoegen in die lijn, die de Sociëteit steeds gevolgd heeft, alle eeuwen van haar geschiedenis lang, om zo blijk te geven van uw verlangen en uw engagement om trouw te zijn aan het charisma dat hij u als erfgoed heeft nagelaten en om het te actualiseren op een manier die beter beantwoordt aan de noden van de hedendaagse Kerk.

De dienst van de Sociëteit is een dienst “onder de banier van het kruis” (Formula I). Iedere dienst die uit liefde bewezen wordt, sluit noodzakelijkerwijze een zelfontleding, een *kenosis* in.. Maar afstand doen van hetgeen men wou doen, om in plaats daarvan te doen wat de geliefde verlangt, betekent die *kenosis* omvormen naar het beeld van Christus, die “gehoorzaamheid leerde door te lijden” (Hebr. 5:8). Om die reden voegt Ignatius met zin voor realisme toe dat de jezuiet de Kerk dient “onder de banier van het kruis” (Formula I).

Ignatius plaatste zich onder de bevelen van de Paus van Rome “om niet te dwalen *in via Domini*” (Const. 605) bij de uitzending van zijn religieuzen over de wereld en om aanwezig te zijn waar de noden van de Kerk het grootst waren.

De tijden zijn veranderd en de Kerk moet vandaag reageren op nieuwe en urgente noden. Ik zal er slechts een noemen, die naar mijn mening vandaag dringend is en tegelijkertijd complex. Ik leg die aan u ter overweging voor. Het gaat om de noodzakelijkheid om aan de gelovigen en aan de wereld van vandaag de authentieke waarheid voor te houden, zoals die geopenbaard is in Schrift en Traditie. De verschillen in doctrine van hen die op alle niveaus door roeping en zending als taak hebben het Koninkrijk van waarheid en liefde te verkondigen, brengen de gelovigen in verwarring en leiden naar een grenzenloos relativisme. Er is slechts één waarheid, ook al kan die steeds dieper geschouwd worden.

Waarborg voor geopenbaarde waarheid biedt alleen het “levende Magisterium van de Kerk, waarvan het gezag uitgeoefend wordt in de naam van Jezus Christus” (Dei Verbum 10) De exegeten en theologen hebben de taak samen te werken “om onder de waakzame controle van het heilige leergezag van de Kerk de rijkdom van de goddelijke geschriften te doorvorsen en uiteen te zetten” (Dei Verbum 23). U, met uw lange en solide vorming, uw onderzoekscentra, uw onderwijs op het gebied van filosofie, theologie, bijbelwetenschap, neemt een bevoorrechte positie in om die moeilijke opdracht tot een goed einde te brengen. Zet u daaraan met studie en onderzoek in de diepte, zet u eraan met nederigheid, zet u eraan met geloof in de Kerk, zet u eraan met liefde voor de Kerk.

Mogen zij die in overeenstemming met uw wetgeving de leerinhouden van uw tijdschriften en publicaties moeten controleren, dat doen in het licht van en in eenklank met de “regels voor het *sentire cum ecclesia*”, met liefde en eerbied.

Tevens verontrust me zeer het gevoel dat geloof en cultuur steeds verder van elkaar weggroeien, wat een ernstige hinderpaal vormt voor de evangelisering.

Een cultuur die baadt in een echte christelijke geest, is een instrument dat de verspreiding van het evangelie bevordert, het geloof in God, de Schepper van hemel en aarde. De traditie van de Sociëteit heeft zich vanaf de begintijd van het Collegium Romanum steeds geposteerd op de kruispunten van Kerk en maatschappij, van geloof en cultuur, van religie en secularisme. Herover deze voorhoedestellingen, zonder welke het onmogelijk is om de eeuwige waarheden aan de wereld van vandaag over te brengen in de taal van vandaag. Wijk voor deze uitdaging niet terug. We weten dat de onderneming moeilijk is en onprettig en gevaarlijk, soms heel weinig beaming vindt en zelfs verkeerd verstaan wordt, maar voor de Kerk is ze iets onmisbaars. De apostolaatsopdrachten die de Kerk u geeft, zijn talrijk en veelvormig, maar ze hebben alle een gemene noemer: het instrument dat die opdracht vervult moet overeenkomstig een woord van Ignatius een instrument zijn dat verbonden is met God. Dat is de ignatiaanse echo van het evangelie dat vandaag voorgelezen is: "Ik ben de wijnstok, gij zijt de ranken. Hij die in mij blijft en ik in hem, zal veel vrucht dragen." (Joh. 15: 15). Eenheid met de wijnstok, die bestaat in liefde, komt alleen tot stand door een persoonlijke en stilzwijgende uitwisseling van liefde, die geboren wordt in het bidden, "vanuit de innerlijke kennis van de Heer, die mens werd voor mij, een kennis die volledig en levend uitgaat naar allen die ons nabij zijn en tot alles wat ons raakt." Het is onmogelijk de wereld te hervormen of op de uitdagingen van een wereld die liefde vergeten heeft, in te gaan, als men zelf niet vast in de liefde geworteld is.

Aan Ignatius is de mystieke genade verleend een "contemplatief in de actie" te zijn. Dat was een bijzondere genade, door God hem vrij geschonken, nadat hij het vermoeiende pad gegaan was van getrouwheid en van lange uren van gebed in zijn afzondering in Manresa. Deze genade is volgens pater Nadal, inherent aan de roeping van elke jezuïet. Laat u leiden door uw Ignatiaanse *magis* en houd uw hart open om dezelfde gave te ontvangen, door hetzelfde pad te volgen dat Ignatius gegaan is van Loyola naar Rome, een pad van edelmoedigheid, van boete, van onderscheiding, van gebed, van apostolische ijver, van gehoorzaamheid, van naastenliefde, van trouw aan en liefde voor de hiërarchische Kerk.

Ondanks de dringende noden van het apostolaat moet u uw charisma bewaren en ontwikkelen. Als u dat ernstig doet, zult u "contemplatieven in de actie" zijn en ook als zodanig aan de wereld verschijnen en aan mannen en vrouwen en aan heel de schepping deel kunnen geven aan de liefde die u van God ontvangt, en hen opnieuw kunnen oriënteren naar de liefde tot God. Iedereen verstaat de taal van de liefde.

De Heer heeft u uitgekozen om te gaan en vrucht te dragen, vrucht die blijft. Ga en draag vrucht, in vertrouwen dat "de Vader u alles wat u hem zult vragen in mijn Naam, geven zal" (Joh. 15: 16).

Ik sluit mij aan bij uw gebed tot de Vader door de Zoon en in de Heilige Geest, samen met Maria, de Moeder van de Goddelijke Genade, die door alle leden van de Sociëteit aangeroepen wordt als *Santa Maria della Strada*, dat hij u de genade mag verlenen "te zoeken en te vinden wat de wil van God is" voor de Sociëteit van vandaag die de Sociëteit van morgen zal bouwen."

[Terug naar inhoud](#)

2. Pater Frank Case: Mis van de Heilige Geest, 19 januari 2008

Deze dagen beleeft de Algemene Congregatie in de personen van de electoren een tijd van diepe gehoorzaamheid ten dienste van de hele Sociëteit van Jezus. Voor velen is het een van de meest betekenisvolle en memorabele daden van gehoorzaamheid geweest, en zal het zijn, van ons leven als Jezuïet. Het woord "gehoorzaamheid" komt van de Latijnse stam *audire*, horen, luisteren. U hebt geluisterd naar de Geest van de Heer, zowel in persoonlijk gebed als in gesprekken met elkaar. De keuze van een nieuwe Algemene Overste vandaag is de beslissende vrucht van dit luisteren. Ze vindt plaats hier in Rome in de context van en in hechte verbinding met de stichting van de Sociëteit meer dan 450 jaar geleden, opdat we "de Heer alleen en de Kerk, zijn bruid, mogen dienen onder de Paus van Rome, de Plaatsbekleder van Christus op aarde." Ze heeft daarenboven plaats in de context van de eerste lezing van vandaag uit de brief van Paulus aan de Korinthiërs, die de gaven van de Geest beschrijft aan de Kerk die we dienen; en deze gaven hebt u in een veelheid van mengvormen gecombineerd gezien in de mensen wier geschiktheid u deze laatste vier dagen hebt overwogen.

In het evangelie van vandaag zien we hoe Jezus na zijn verrijzenis over zijn leerlingen ademt en hun de Heilige Geest schenkt tot vergeving van zonden. Deze Heilige Geest die Jezus schenkt, zal aanwezig blijven in de kerk om ons eraan te herinneren wie Jezus was en wat hij gezegd en gedaan heeft en om ons te leiden bij het betrouwbaar uitdragen van zijn boodschap naar alle culturen en historische perioden waarin het evangelie verkondigd is en vandaag verkondigd wordt. Waar de Geest ons eraan herinnert wie Jezus was en wat hij gezegd en gedaan heeft, bewaart Hij de Kerk in de trouw aan de wortels van haar traditie, die te vinden zijn in de openbaring van God door de menswording van zijn Zoon. De Geest waarborgt het trouwe vasthouden van de Kerk aan haar oorspronkelijke inspiratie en opdracht. Waar Hij ons leidt door uiteenlopende historische toestanden en culturen heen, vervult de Geest de missioneringsopdracht van de Kerk met een creativiteit die bekwaam maakt om voor het evangelie woorden en beelden te vinden die aangepast zijn aan zoveel verschillende culturele situaties. Dat te doen is de opdracht van de Kerk onder de leiding van de Plaatsbekleder van Christus, geïnspireerd door de Geest.

De Geest wekte de Sociëteit door Ignatius en zijn gezellen ertoe op zich in dienst van deze zending te stellen onder de Plaatsbekleder van Christus. Daarom ligt hetgeen de electoren vandaag zullen doen en wat de Congregatie de volgende weken zal doen, volop binnen de gehoorzaamheid die we belijden, een gehoorzaamheid die erin bestaat te luisteren naar de Geest, die ons indachtig maakt en leidt, die ons inspireert om onze wegen te onderscheiden in creatieve trouw aan onze stichting, zoals die verwoord is in de *Formula Instituti*, om "als een soldaat van God dienst te doen onder de banier van het kruis en alleen de Heer en zijn bruid, de Kerk, te dienen onder de Paus van Rome, de Plaatsbekleder van Christus op aarde." Als we luisteren naar de Geest die spreekt in de Kerk en in onze oversten, en hem volgen, mogen we vertrouwen dat onze creativiteit getrouw zal zijn en onze getrouwheid creatief.

Niet alleen maakt de Geest indachtig en leidt Hij de kerk bij haar verbreiding van het evangelie, hij maakt ook de volgelingen van Christus één met elkaar. Wat ons betreft, zult u door vandaag een nieuwe Algemene Overste te kiezen de Sociëteit een nieuwe focus van eenheid van geesten en harten en van gehoorzaamheid aan de Geest schenken, als dienaars van Christus' zending in het hart van zijn Kerk..

Met de woorden van het eucharistische hooggebed van vandaag bidden we de Heer: "Verenig ons door de kracht van uw Geest van liefde nu en voor altijd met de leden van uw Zoon aan wiens lichaam en bloed wij deelhebben."

[Terug naar inhoud](#)

**Pater Generaal Adolfo Nicolás
homilie tijdens de dankmis**

3. Pater Adolfo Nicolás: dankmis, Gesù-kerk, 20 januari 2008

Vóór alles zou ik willen zeggen dat dit geen boodschap voor de hele wereld is. Het is eenvoudig een homilie, een biddende overweging bij de lezingen van vandaag voor ons, jezuïeten, die hier deze namiddag samen zijn.

De eerste lezing, genomen uit de profeet Jesaja, beschrijft bondig voor ons, christenen, onze opdracht in de wereld. De profeet zegt ons dat we allen geroepen zijn tot dienst., dat we precies om te dienen hier zijn. Dat is een klare boodschap inzake onze zending als jezuïeten, als christenen, als volk Gods. God heeft ons tot dienaars gemaakt en vindt daarin zijn vreugde. De Spaanse vertaling van de eerste lezing zegt dat God trots is op zijn dienaar, terwijl de Italiaanse vertaling zegt dat God "daarmee tevreden is". Ik denk dat deze tweede vertaling dichter staat bij hetgeen de bijbel wil zeggen. Hoe meer we dienaars worden, des te meer is God daarmee ingenomen. Ik denk dat dit een beeld is dat we vandaag allemaal mee moeten nemen naar huis.

Kranten en weekbladen hebben deze laatste dagen met tal van clichés gespeeld: de zwarte paus, de witte paus, macht, vergaderingen, discussies ... Dat is alles zo oppervlakkig, zo kunstmatig ! Dat zijn alleen maar wat hapjes voor mensen die belust zijn op politiek, maar niet voor ons.

De profeet Jesaja zegt dat God ingenomen is met dienen. Dienen is hetgeen telt: de Kerk dienen, de wereld dienen, onze medemensen, mannen en vrouwen, dienen en het evangelie dienen. Ook sint Ignatius heeft ons leven kort samengevat met: in alles dienen en liefhebben. En onze paus, de Heilige Vader Benedictus XVI, heeft ons eraan herinnerd dat God liefde is en heeft ons daarmee herinnerd aan het wezenlijke van het evangelie.

Wat verder beschrijft de profeet Jesaja wat de kracht van de dienaar is. God is de enige kracht van de dienaar. We hebben geen enkele andere bron van kracht: niet de kracht die men vindt in de politiek, in de zaken, in de media, in studies, in titels, ook niet de innerlijke kracht die men vindt in onderzoek. Alleen God. Juist zoals de armen. Niet zolang geleden praatte ik met iemand van u over iets dat ik meegemaakt had, toen ik bij immigranten werkte. Het ging om een ervaring die me diep getroffen had. Een Filippijnse die met grote moeilijkheden te kampen gehad had bij haar aanpassing aan de Japanse maatschappij, een vrouw die veel geleden had, werd door een andere Filippijnse om raad gevraagd. Deze andere vrouw zei: "Ik heb een massa problemen met mijn man en ik weet niet of ik van hem moet scheiden dan wel moet proberen mijn huwelijk te redden" Ze vroeg met andere woorden raad bij een tamelijk frequent probleem. De eerste vrouw antwoordde: "Ik weet niet welke raad ik je zo direct moet geven. Maar kom mee naar de kerk om daar samen te bidden, want alleen God helpt de armen echt." Dit antwoord heeft me diep getroffen, omdat het zo juist is. De armen hebben niemand anders dan God in wie ze hun kracht kunnen vinden. Voor ons is alleen God onze kracht. Onvoorwaardelijke, belangeloze dienst vindt zijn krachtbron alleen in God.

De profeet Jesaja heeft het vervolgens in de eerste lezing van vandaag over gezondheid. Onze opdracht is een opdracht die te maken heeft met gezondheid, met heil. Wat verder onderstreept hij hetgeen mij in deze lezing het meest getroffen heeft, namelijk dat onze God, ons geloof, onze boodschap en onze gezondheid zo belangrijk zijn dat ze niet in een perk ingesloten kunnen worden, in ergens een bepaalde groep of gemeenschap, waarbij het geen rol speelt of die groep toevallig al dan niet een religieuze gemeenschap is. Hetgeen waarom het te doen is, is het goede nieuws van redding voor alle volkeren. Dat is een universele boodschap, omdat die boodschap zelf overweldigend is. Ze is een boodschap die, zoals ze daar ligt, niet gereduceerd kan worden.

Hier zijn alle volkeren vandaag in vertegenwoordiging samen. Alle volkeren en elk ervan, zijn hier vertegenwoordigd. Niettemin treden onophoudelijk meer volkeren op het wereldtoneel. Ik stel me vandaag de vraag welke deze “volkeren” zijn. Het is wel zo dat alle geografische volkeren vandaag hier zijn. Maar er kunnen nog andere volkeren zijn, andere niet geografische groepen, gemeenschappen van mensen die om onze hulp roepen: de armen, de mensen aan de rand, de uitgestotenen. In deze geglobaliseerde wereld van vandaag wordt het getal van hen die door allen uitgestoten worden steeds groter. Zij die uitgestoten worden worden onbestaand gemaakt, omdat in onze maatschappij alleen plaats is voor de groten, niet voor de kleinen. Allen die benadeligd worden, die gemanipuleerd worden, al dezen kunnen wellicht voor ons die “volkeren” zijn, de volkeren die behoefte hebben aan Gods profetische boodschap.

Gisteren na de verkiezing, na de eerste schok, kwam het moment van broederlijke hulp. U hebt me allen heel hartelijk begroet, me uw ondersteuning en hulp aangeboden. Een van u fluisterde me toe: “Vergeet de armen niet!”. Dat was wellicht de belangrijkste begroeting van alle, net zoals toen Paulus de meer welvarende kerken van zijn tijd om hulp vroeg voor de armen van Jeruzalem. Vergeet de armen niet. Die zijn onze “volkeren” Die zijn de volkeren voor wie redding nog altijd een droom is, een verzuchting. Misschien is die redding midden onder hen, maar ze realiseren zich dat in elk geval niet.

En de anderen? De anderen zijn onze medewerkers, als ze intreden in onze visie, als ze hetzelfde hart hebben dat Christus aan ons geschonken heeft. En als ze een nog groter hart hebben en een nog wijdere visie, zijn wij hún medewerkers. Wat telt is gezondheid, redding, de vreugde van de armen. Wat telt, wat reëel is, is hoop, redding, gezondheid. En we willen dat die redding, die gezondheid, een explosie van redding wordt die zich overal voelbaar maakt. Daarover heeft de profeet Jesaja het: dat redding iedereen mag bereiken en raken, een redding naar Gods hart en wil en Geest.

We gaan verder met onze Algemene Congregatie. Wellicht is het dat wat onderscheiden moet worden. Waarop we op dit moment van onze geschiedenis onze aandacht, onze dienst, onze energie moeten richten. Of, in andere woorden, wat vandaag de kleur, de toon, het beeld van de redding is voor de velen die nood daaraan hebben, voor die menselijke niet geografische volkeren die om gezondheid vragen. Ze zijn talloos, zij die wachten op een redding die we nog moeten leren verstaan. Ons te openen voor die werkelijkheid is de uitdaging, de roep van het ogenblik.

En we keren ons tot het evangelie. Dat is de weg om trouwe leerlingen te worden van het Lam Gods dat onze zonden wegneemt en ons leidt naar een nieuwe wereld. Hij, het Lam Gods, heeft zichzelf laten zien als dienaar, hij die de profetieën van Jesaja vervult, de boodschap van de profeten vervult. Zijn identiteit als dienaar zal zijn teken zijn, en dan ook het merkteken van onze eigen zending, van de roep waaraan we trachten te beantwoorden deze dagen

Laat ons samen bidden om die gevoeligheid voor de zending van de kerk, dat die de “volkeren” ten goede mag komen en niet ons zelf, de “volkeren” die nog ver zijn, niet geografisch, maar menselijk, existentieel. Dat de vreugde en de hoop die van het Evangelie komen, een realiteit mogen zijn waarmee we kunnen werken, beetje bij beetje, met veel liefde en onbaatzuchtige dienst.

[Terug naar inhoud](#)

4. Pater Adolfo Nicolás: Slotmis van de 35ste Algemene Congregatie, Gesù-kerk, 6 maart 2008 bij de sluiting van de 35e A.C.

Ik zal deze eenvoudige homilie in het Italiaans houden, niet wetend of dat de zaak voor u prettiger of moeilijker zal maken.

Op dit ogenblik zijn we vol van hetgeen we beleefd hebben tijdens de laatste twee maanden. Vanmorgen hebben we in een biddende en dankbare stemming een aantal reflecties gehoord over die belevingen die van een ongelooflijke veelvormigheid waren, een zo grote veelvormigheid dat men in de geschiedenis van onze Algemene Congregaties wellicht nooit een grotere gekend heeft.

Samen met die veelvormigheid hebben we ook een sterk verlangen beleefd om naar elkaar te luisteren, om open te zijn voor anderen die zo van ons verschillen. We hebben ook de wil ervaren om te veranderen. En we zijn inderdaad veranderd. Onze standpunten zijn veranderd, de formulering van onze teksten is veranderd, onze discussies zijn veranderd. We hebben een houding ontwikkeld van grotere aandacht voor anderen. Er is zelden in een zo grote en zo verscheidene gemeenschap zoveel vreugde te speuren geweest om de vreugde van anderen en zoveel verdriet om het leed van anderen als in deze. En we hebben voor elkaar gebeden.

De eerste lezing van vandaag nodigt ons uit naar de bron van deze ervaring te gaan en die totaal christelijk te maken. De logica van de christelijke ervaring is zeer duidelijk: God is liefde en daarom hebben ook wij lief. God is barmhartigheid en daarom zijn ook wij barmhartig. God is goed en daarom verlangen ook wij goed te zijn. Als we niet liefhebben, hebben we echt niets te zeggen. Hier ontdekken we, denk ik, de wortel en bron van onze identiteit en onze zending. Hier ligt onze bestaansreden. Waarom willen we van de armen houden, de eenzamen helpen, de treurende troosten, de zieken genezen en de verdrukten bevrijden? Gewoon omdat God precies dat doet. Niets anders. Zoals de Heilige Vader ons zei, liefde voor de armen heeft geen ideologische basis, maar een christologische. Het is het eigen wezen van Christus. Christus heeft ons laten zien hoe hij handelt, hoe hij leeft, hoe God liefheeft – en wij proberen in de leer te gaan

Iets anders dat de brief van Johannes ons leert, is dit. Liefde is niet iets sporadisch, iets dat we doen op een vluchtig moment, als we ons sterk voelen, zelfs heroïsch. Neen, het is een constante in ons leven. De brief roept ons op om in de liefde te “blijven”. Dat woord komt verschillende keren in de brief terug. Opdat God in jou mag “blijven”, moet jij in de liefde “blijven”. Opdat Christus in jou mag blijven, moet jij verenigd blijven met anderen. Het gaat om een soort woordenspel, wanneer het begrip “blijven” meer dan eens terugkeert.

Het appél dat we in onze Congregatie en in de liturgie van vandaag gehoord hebben is: nieuwe mensen te worden – mensen die hun inzichten trouw “blijven” en de contacten trouw “blijven” die we met de Heer gelegd hebben door het contact met elkaar.

In het document waarin we ons op ons charisma bezonnen hebben, zeggen we dat we door naar Jezus te kijken, verstaan wie we zouden moeten zijn. We moeten in hem “blijven” We weten allen dat geen enkele richtlijn en geen enkele voor anderen opgestelde directief de Kerk en de Sociëteit zullen veranderen. Die zullen wél veranderen, als we vinden hoe wij nieuwe mensen kunnen worden. De vraag is niet wat we gemeenschappelijk willen doen, maar welk soort van gemeenschapsmensen we willen worden om gehoorzame mensen te “blijven”, mensen die weten hoe te onderscheiden, mensen die altijd solidair zijn, altijd ! Niet alleen met sommige mensen, die we tot medewerkers gekozen hebben, maar met anderen, altijd en overal — bereid te dienen, bereid solidariteit aan te bieden. Mensen die altijd in liefde en dienst leven. “In alles liefhebben en dienen”. Hoe vaak hebben we deze woorden de laatste twee maanden gezongen! Liefhebben en dienen is geen daad van heldenmoed, het is een levensstijl. Juist om deze genade hebben we deze twee maanden gebeden.

Het evangelie voert ons nog verder. Het zegt ons dat al wat we gedaan hebben, de zending dient. Ik heb de evangelietekst van onze Mis hier in de Gesù niet zelf gekozen. Anderen hebben de zending van Christus als mistekst gekozen. In het hart van onze zending staat het “blijven”. We worden gezonden, zoals we deze dagen bediscussieerd hebben en in de documenten neergelegd. We worden gezonden omdat we in Christus binnengetreden zijn en het is Christus die ons gezonden heeft. De zending heeft haar bron, haar *zampilla* zoals de Italianen zeggen, in onze ontmoeting met God, maar haar eindpunt ligt bij de anderen. Ze begint bij Christus en eindigt bij anderen – bij hun vreugden, bij hun verwachtingen, bij hun leed. Dan zegt Marcus ons: maak universeel wat jullie beleefd hebben deze twee maanden van de Algemene Congregatie. Deze liefde en deze zorg voor elkaar moeten nu uitstromen naar allen die we ontmoeten. Deze samenwerking, deze wederzijdse hulp moet onze levensstijl worden. Dat is niet gemakkelijk. Wellicht zijn enkelen van u via *power point* vertrouwd met brieven door kleine kinderen naar Jezus geschreven. In een daarvan kan men lezen: “Jezus, hoe speelt u het klaar om van iedereen te houden? We zijn maar met zijn vieren en we slagen er niet eens echt in van elkaar te houden.” We weten wat dat betekent. We zijn er althans toch in geslaagd dat te doen met onze 225. Maar hoe kunnen we dat blijven doen in onze plaatselijke gemeenschappen, in onze provincies en met onze medewerkers, tenzij we in de liefde blijven?

Het evangelie leert ons ook hoe we onze zending moeten vervullen. Ik zal me tot de belangrijkste punten beperken, want de visie die daar voorgesteld wordt, is dynamisch. Zoals ik al gezegd heb, gaat het om een dynamisme dat in ons begint als we naar anderen gaan. Er gebeurt dan iets in anderen en dat hebben we niet meer in onze hand. De resultaten zijn ginder te vinden, niet hier. Die kijk is zeer modern. De vrucht is geen “input” maar “output”. Eerst en vooral: Ga naar de hele wereld. We hebben gesproken van de grenzen of de periferie. Het evangelie zegt ons: Ga!, ga!. We zijn inderdaad gegaan en zijn op tal van problemen gestoten en hebben tal van fouten gemaakt aan de grenzen. Ik zou u over mijn eigen fouten kunnen vertellen, maar ik weet dat er ook andere fouten gemaakt zijn. We zijn tot het inzicht gekomen dat “gaan” niet betekent eenvoudig in een vliegtuig stappen, maar intreden in de cultuur, in het leven van de mensen. “Gaan” betekent studie, onderzoek, intreden in het leven van de mensen. Solidariteit, empathie, inculturatie, respect voor anderen.

Naar de hele wereld gaan blijkt veel moeilijker te zijn dan we gedacht hadden. We voelen ons al kinderen. Misschien hebben we het Koninkrijk Gods gevonden.

Dan wordt ons gezegd: “Ga en verkondig het evangelie.” Dat hebben we gedaan – soms goed, andere keren niet zo goed. Maar dan hebben we verstaan dat het evangelie verkondigen vereist dat het woord van God zichtbaar wordt. Het is niet genoeg het te verkondigen met de lippen. Er is zichtbaarheid vereist, zichtbaarheid door ons leven, door ons werk, door onze openheid voor anderen, door dienst, door vergevingsgezindheid, door medevoelen, door verzoening, door ons vermogen anderen te helpen gezonder te worden, vrijer, menselijker. En het Evangelie verbreidt zich. Er gebeurt iets. Mensen gaan geloven en zij die geloven worden omgevormd. Daar kan sint Ignatius voor ons een grote hulp zijn. Hij zag in dat geloven niet iets uitwendigs is. Geloof is omvormend. Geloven is iets dat ons allen overkomen is toen we christen werden, toen we jezuïet werden. Dat is een omvormingsproces geweest, een alles omvattend proces, een proces dat de persoon verandert en een proces dat de deuren opent voor de hoop, de liefde en het risico voor anderen te zorgen. Als het Evangelie ons beroert, veranderen we. Er gebeurt iets en we groeien allen.

Het Evangelie gaat verder en zegt dat dit redding is. Dat is geen zaak van zeggen: “Als ik geloof, zal ik gered zijn.” Dat is veel te uiterlijk. Als ik geloof, ben ik al gered. Geloven, intreden in dat proces, betekent redding vinden. Ignatius verstond dat heel goed. Dat is volop de kern van Ignatius’ pastorale praktijk, zowel in een parochie als in de opvoeding als in de spiritualiteit van onze huizen. Redding bestaat in innerlijke verandering, in innerlijke omvorming. Ignatiaanse pastorale zorg, gebaseerd op de Geestelijke Oefeningen, bestaat er juist in mensen te helpen om innerlijk te veranderen. Uit deze verandering diep in het hart volgt de verandering in voeten, handen, dienst, werk en liefde voor anderen.

Het slot van het Evangelie stelt dat er zichtbare tekens zullen zijn. Die tekens zullen er zijn bij hen die geloven, niet in de missionaris, die al vergeten kan zijn. Het centrum van de aandacht is daarom degene die we dienen. Wie gelooft, zal ontdekken dat zijn leven veranderd is. De tekens zijn het gevolg van het geloven, van een leven dat omgevormd is. Misschien is het vandaag onze uitdaging de tekens van het Evangelie te onderscheiden. Vandaag de dag pakken we geen slangen meer op. Welke zijn dan de tekens? Rechtvaardigheid, vrede, meevoelen, solidariteit, verzoening en menselijke waardigheid. Wanneer deze universeel geworden zijn, wanneer iedereen toegang heeft tot deze meest menselijke elementen van ons leven, dan zullen die de tekens zijn. Het Evangelie zegt ons dat het onze zending is te gaan en het evangelie te verkondigen dat de menselijke persoon omvormt. De tekens zullen volgen. In nog een andere passage stelt het evangelie dat “jullie aan hun vruchten zullen erkennen wie betrouwbaar is en wie niet.”. Onze vraag moet dus altijd zijn: Welke tekens hebben we nodig in onze parochies, onze scholen, onze diensten en al onze werken?

Nu besluit ik voor vandaag. Ik geloof dat we ons allen bewust zijn dat we een grootse ervaring rijker geworden zijn. Maar het Woord van God nodigt ons uit om naar de bron van die ervaring te gaan en ons ervan te verzekeren dat die niet ophoudt hier, maar verder gaat en zich omvormt tot een zending, een alles omvattende zending, een zending die vrucht zal blijven dragen in anderen.

Naar huis terugkeren met minder dan dat kan deze twee maanden van samenzijn niet rechtvaardigen waarin we onder leiding van de Geest Gods wil gezocht hebben in alle dingen. We bidden daarom dat deze ervaring, samen met het Woord van God dat we vandaag gehoord hebben, vrucht mag dragen, doordat ze ons leven en het leven van anderen omvormt, zodat het geloof dat we meedelen altijd een omvormend geloof mag zijn. Dat is hetgeen ik vraag voor ons allen.

[Terug naar inhoud](#)

LIJST VAN DEELNEMERS aan de 35ste ALGEMENE CONGREGATIE

001.	Abranches, William Keith	Gujarat	
002.	Alaix Busquets, Raimón	Bolivia	
003.	Álvarez de los Mozos, Francisco Javier	Loyola	
004.	Alzibar Arrinda, Luis Maria	Loyola	
005.	Amalraj, Paramavisam Stanislaus	Andhra	
006.	Ambert, Jorge	Puerto Rico	
007.	Andretta, Edson Luís	Centraal Brazilië	
008.	Anthony, Sebastian Maria	Sri Lanka	
009.	Anthonydoss, Joseph (br)	Patna	
010.	Anton, Ronald	Maryland	
011.	Ariapilly, John	Delhi	
012.	Arregui Echeverría, Juan Miguel	Loyola	
013.	Aste, Gerardo	Peru	Generaal Econoom
014.	Bafuidinsoni, Maloko-Mana	Centraal Afrika	
015.	Bambang Triatmoko, Benedictus	Indonesië	
016.	Baranda Ferrán, Guillermo	Chili	
017.	Barla, Henry	Ranchi	
018.	Barrero Díaz, Joaquin	Castilië	
019.	Barretta, Claudio	Italië	
020.	Barros, Raimundo Oliveira Nonato (br)	Noord-Oost Brazilië	
021.	Bentvelzen, Jan	Nederland	
022.	Biron, Jean-Marc	Frans Canada	
023.	Birsens, Josy	Zuid België en Luxemburg	
024.	Bisson, Peter	Engels Canada	
025.	Borràs Duran, Pere	Tarragon	
026.	Bosa, Olivo	Roemenië	
027.	Boughton, Michael	New England	
028.	Boyton, James (br)	Detroit	
029.	Brown, Timothy	Maryland	
030.	Buckland, Stephen	Zimbabwe	
031.	Busto Sáiz, José Ramon	Castilië	
032.	Bwanali, Peter	Zambia-Malawi	
033.	Calderón, Gustavo	Ecuador	
034.	Canillas Laila, Carlos Ramón	Paraguay	
035.	Cardó, Carlos	Peru	
036.	Cardozo Cortez, René	Bolivia	
037.	Carneiro, Carlos	Portugal	
038.	Casalone, Carlo	Italië	
039.	Case, Frank	Oregon	Secretaris Sociëteit
040.	Català Carpintero, Vicente	Aragon	
041.	Cavassa Canessa, Ernesto	Peru	President CPAL
042.	Chae, Matthias Joon-ho	Korea	
043.	Changanacherry, Jose	Gujarat	
044.	Chilinda, Charles	Zambia-Malawi	
045.	Chojnacki, Gerald	New York	
046.	Cooke, Vincent	New York	
047.	Corkery, James	Ierland	
048.	Cutinha, Jerome	Jamshedpur	
049.	da Silva, Anthony	Goa	
050.	Daccache, Salim	Nabije Oosten	
051.	Đačok, Jan	Slowakije	
052.	Daoust, Joseph	Detroit	
053.	Dardis, John	Ierland	
055.	De Luca, Renzo	Japan	
056.	de Melo, Francis	Bombay	
057.	De Mori, Geraldo	Noord-Oost Brazilië	

058.	Devadoss, Mudiappasamy	Madurai	
059.	D'Sousa, Anthony	Bombay	
060.	D'Sousa, Charles	Kohima	
061.	D'Sousa, Hector	Karnataka	President JCS
062.	D'Sousa, Jerome	Karnataka	
063.	D'Sousa, Lisbert	Bombay	Regionaal Assistent
064.	Dumortier, François-Xavier	Frankrijk	
065.	Dyrek, Krzysztof	Zuid Polen	
066.	Echarte Oñate, Ignacio	Loyola	Delegaat Romeinse huizen
067.	Feely, Thomas	New York	
068.	Fernández Franco, Fernando	Gujarat	
069.	Fitzgibbons, John	Wisconsin	
070.	Follmann, José Ivo	Zuid Brazilië	
071.	García Jiménez, José Ignacio	Castilië	
072.	Geisinger, Robert	Chicago	Generale Procurator
073.	Gellard, Jacques	Frankrijk	Regionaal Assistent
074.	Gendron, Louis	China	
075.	Gómez Boulín, Alfonso José	Argentinië	
076.	González Buelta, Benjamín	Cuba	
077.	González Modroño, Isidro	Castilië	
078.	Goussikindney, Eugène	West Afrika	
079.	Grieu, Etienne	Frankrijk	
080.	Grummer, James	Wisconsin	Regionaal Assistent
081.	Gudaitis, Aldonas	Lithouwen-Letland	
082.	Hajduk, Tadeusz	Zuid Polen	
083.	Holman, Michael	Engeland	
084.	Huang, Danile Patrick	Filippijnen	
085.	Hylmar, František	Bohemen	
086.	Idiáquez Guevara, José	Centraal Amerika	
087.	Ilboudo, Jean	West Afrika	Regionaal Assistent
088.	Jaramillo, Roberto	Amazone	
089.	Jerry Rosario	Madurai	
090.	Jeyarai, Veluswamy	Calcutta	
091.	Joseph Sebastian, Sandanam	Andhra	
092.	Julien, Jaovory	Madagaskar	
093.	Kalapura, James	Jamshedpur	
094.	Kalubi, Augustin	Centraal Afrika	
095.	Kammer, Alfred	New Orleans	
096.	Karayampuram, Joy	Patna	
097.	Karekezi, Augustin	Rwanda-Burundi	
098.	Karla, Viliam	Slowakije	
099.	Karumathil, Joye James	Kerala	
100.	Kejžar, Franc	Slovenië	
101.	Kennedy, Michael	Californië	
102.	Kerhuel, Antoine	Frankrijk	
103.	King, Geoffrey	Australië	
104.	Kiyaka, Isaac	Oost Afrika	
105.	Koenot, Jan	Noord België	
106.	Kolling, João Geraldo	Zuid Brazilië	
107.	Kolvenbach, Peter-Hans	Nabije Oosten	Curie
108.	Koprek, Ivan	Kroatië	
109.	Köster, Wendelin	Duitsland	Regionaal Assistent
110.	Kot, Tomasz	Noord Polen	
111.	Kowalczyk, Dariusz	Noord Polen	
112.	Krettek, Gerald	Wisconsin	
113.	Kujur, Joseph	Ranchi	
114.	Kuriacose, Thomas	Delhi	
115.	Lambolely, Thierry	Frankrijk	
116.	Laporte, Jean-Marc	Engels Canada	
117.	LeBlond, Daniel	Frans Canada	

118.	Lee, Patrick	Oregon	
119.	Lee Hua, John	China	
120.	Leitner, Severin	Oostenrijk	
121.	Lewis, Mark	New Orleans	
122.	Libert, Vittorio	Italië	
123.	Locatelli, Paul	Californië	Curie
124.	Lombardi, Federico	Italië	
125.	Longchamp, Albert	Zwitserland	
126.	Louis, Prakash	Patna	
127.	Lukács, János	Hongarije	
128.	Mace, John	Oost Timor	
129.	Madrzyk, Leszek Andrzej	Noord Polen	
130.	Magadia, Jose	Filippijnen	
131.	Magriñà, Lluís	Tarragon	
132.	Maniyar, Lawrence	Nepal	
133.	Marcouiller, Douglas	Missouri	
134.	Masawe, Fratern	Oost Afrika	President AFR
135.	McGarry, John	Californië	
136.	McIntosh, Robert	Korea	
137.	McMahon, Timothy	Missouri	
138.	Menéndez Martínez, Valentín	Centraal Amerika	Regionaal Assistent
139.	Mercier, Ronald	New England	
140.	Messmer, Otto	Rusland	
141.	Morales Orozco, José	Mexico	
142.	Morfín Otero, Carlos	Mexico	
143.	Morujão, Manuel	Portugal	Regionaal Assistent
144.	Mosca, Juan José	Uruquay	
145.	Mudavassery, Edward	Hazaribagh	
146.	Mukonori, Fidelis	Zimbabwe	
147.	Ndombi, Jean-Roger	West Afrika	
148.	Nebres, Bienvenido	Filippijnen	
149.	Nguyên Công Đoan Joseph	Vietnam	Regionaal Assistent
150.	Nicolás, Adolfo	Japan	President JCE
151.	Ntima, Nkanza	Centraal Afrika	
152.	Orbegozo Eguiguren, Jesús Maria	Venezuela	
153.	Orozco Hernández, Juan Luis	Mexico	
154.	Pace, Paul	Malta	
155.	Palacio Larrauri, Alfonso Carlos	Centraal Brazilië	
156.	Pallipalakatt, Varghese	Dumka-Raiganj	
157.	Panna, Boniface	Madhya Pradesh	
158.	Pappu, Peter	Darjeeling	
159.	Parakad, Joseph	Darjeeling	
160.	Pattarumadathil, Henry	Kerala	
161.	Pattery, George	Calcutta	
162.	Polanco Sánchez, Félix	Antillen	
163.	Poll, Jan van der	Nederland	
164.	Prabhu, Vijay Kumar	Karnataka	
165.	Priyono Marwan, Agustinus	Indonesië	
166.	Puthussery, Varghese	Dumka-Raiganj	
167.	Quickley, George	Noord-West Afrika	
168.	Rafanambinana, Jean Romain	Madagascar	
169.	Raper, Mark	Australië	
170.	Recolons de Arquer, Marcos	Bolivia	Regionaal Assistent
171.	Regan, Thomas	New England	
172.	Restrepo Lince, Alvaro	Colombia	
173.	Rhode, Ulrich	Duitsland	
174.	Riyo Mursanto, Robertus Bellarminus	Indonesië	
175.	Roach, Thomas	Maryland	Curie
176.	Rocha, Rosario	Goa	
177.	Rodríguez Arana, Carlos	Peru	

178.	Rodríguez Osorio, Hermann	Colombia	
179.	Rodríguez Tamayo, Gabriel	Colombia	
280.	Rohr, João Roque	Zuid Brazilië	BRA
281.	Romero Rodríguez, José	Baetica	
282.	Rotsaert, Mark	Noord België	President EUR
283.	Royón Lara, Elias	Spanje	ESP
284.	Rozario, Bertie	Pune	
285.	Ruiz Pérez, Francisco José	Baetica	
286.	Sajgó, Szabolcs	Hongarije	
287.	Sales, José Acrizio Vale	Noord-Oost Brazilië	
288.	Salomão, Carlos	Mozambique	
289.	Sancho de Claver, Carlos María	Aragon	
290.	Sanfelíu Vilar, Federico	Ecuador	
291.	Sariego, Jesús	Centraal Amerika	
292.	Schaeffer, Bradley	Chicago	
293.	Schmidt, Edward	Chicago	
294.	Schultenover, David	Wisconsin	
295.	Scullin, Robert	Detroit	
296.	Sebasti, Raj	Madurai	
297.	Sermak, Jerzy	Zuid Polen	
298.	Shirima, Valerian	Oost Afrika	
299.	Sidarouss, Fadel	Nabije Oosten	
300.	Silva Gonçalves, Nuno	Portugal	
301.	Smolich, Thomas	Californië	President JCU
302.	Smolira, David	Engeland	
303.	Sonveaux, Daniel	Zuid België en Luxemburg	
304.	Sosa Abascal, Arturo	Venezuela	
305.	Soto Artuñedo, Wenceslao (br)	Baetica	
306.	Standaert, Nicolas	China	(Noord België)
307.	Steiner, Marijan	Kroatië	
308.	Sumita, Shogo	Japan	
309.	Tan, Larry	Maleisië-Singapore	
310.	Tata, Francesco	Italië	
311.	Toppo, Amritlal	Madhya-Pradesh	
312.	Toppo, Ranjit Pascal	Ranchi	
313.	Torres, Luis Orlando	Puerto Rico	Curie
314.	Umba di M'balu, Joachim (br)	Centraal Afrika	
315.	Uribarri Bilbao, Gabino	Castilië	
316.	Valenzuela, Eugenio	Chili	
317.	Veeresan, Yogeswaran	Sri Lanka	
318.	Velasco, Luis Rafael	Argentinië	
319.	Venad, Thomas	Hazaribagh	
320.	Vu Quang Trung, Thomas	Vietnam	
321.	Whitney, John	Oregon	
322.	Wisser, Gernot	Oostenrijk	
323.	Zaglul Criado, Jesús Miguel	Antillen	
324.	Žak, Adam	Zuid Polen	Regionaal Assistent
325.	Zollner, Hans	Duitsland	

[Terug naar inhoud](#)